

**A Központi-Zempléni-hegység (HUBN20084)  
kiemelt jelentőségű  
természetmegőrzési terület  
Natura 2000 fenntartási terve**



**Jósvafő  
2020.**

## **Szakmai koordinátor**

Farkas Tünde

## **Közreműködő szakértők**

Bérces Sándor

Estók Péter

Hegyessy Gábor

Huber Attila

Farkas Roland

Felházi László

Juhász Melinda

Kovács Tibor

Nagy Antal

Szegedi Zsolt

Szabó Ádám

Dr. Szmorad Ferenc

Ujjné Molnár Mirella

Dr. Vojtkó András

Zsolyomi Tamás

ANPI Természetvédelmi szolgálat

A fenntartási terv az Agrárminisztérium költségvetési fejezetű Természetvédelmi kártalanításos elnevezésű fejezeti kezelésű elirányzat keretében leendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült.

Ez a dokumentáció a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény értelmében szerzői jogvédelem alatt áll. A dokumentáció nyilvános, a megfelelő hivatkozások mellett szabadon felhasználható és terjeszthető!

## ***I. Natura 2000 fenntartási terv***

## TARTALOM

1. A terület azonosító adatai .....	5
1.1. Név .....	5
1.2. Azonosító kód .....	5
1.3. Kiterjedés .....	5
1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy él helyek .....	5
1.4.1. Jelöl fajok .....	5
1.4.2. Jelöl él helyek .....	6
1.5. Érintett települések .....	6
1.6. Egyéb védettségi kategóriák .....	7
1.7. Tervezési és egyéb el írások .....	8
1.7.1 Természetvédelmi kezelési terv .....	8
1.7.2. Településrendezési eszközök .....	8
1.7.3. Körzeti erd terv és üzemterv .....	9
1.7.4. Tájegységi vadgazdálkodási tervek és vadgazdálkodási üzemtervek .....	10
1.7.5. Halgazdálkodási tervek .....	10
1.7.6. Vízgy jt -gazdálkodási terv .....	11
2. Veszélyeztet tényez k .....	11
3. Kezelési feladatok meghatározása .....	29
3.1. Természetvédelmi célkit zés, a terület rendeltetése .....	29
3.2. Kezelési javaslatok .....	31
3.2.1. Él helyek kezelése .....	31
3.2.1.1. Gazdálkodáshoz nem köthet általános javaslatok .....	32
3.2.1.3. Gyepek .....	33
3.2.1.3. Erd k .....	38
3.2.1.4. Egyéb él helyek .....	69
3.2.2. Él hely-rekonstrukció és él hely-fejlesztés .....	74
3.2.3. Fajvédelmi intézkedések .....	74
3.2.4. Kutatás monitorozás .....	75
3.2.5. Melléklet .....	78
3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében .....	94
3.3.1. Agrártámogatások .....	94
3.3.1.1. Jelenleg m köd agrártámogatási rendszer .....	94
3.3.1.2. Javasolt agrártámogatási rendszer .....	96
3.3.2. Pályázati források .....	97
3.3.3. Egyéb .....	97
3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja .....	97
3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök .....	97
3.4.2. A kommunikáció címzettjei .....	98
3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezel szervekkel .....	99

## 1. A terület azonosító adatai

### 1.1. Név

Tervezési terület neve:	Központi-Zempléni-hegység kiemelt jelentőség természetmegőrzési terület (kjTT)
-------------------------	--

### 1.2. Azonosító kód

Tervezési terület azonosítója:	HUBN20084
--------------------------------	-----------

### 1.3. Kiterjedés

Tervezési terület kiterjedése:	8665,78 ha
--------------------------------	------------

### 1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy él helyek

A jelölő él helyek és fajok felsorolásánál a Natura 2000 terület adatlapjának 2018. évi változatát vettük alapul.

#### 1.4.1. Jelölő fajok

- Illatos csengettyűvirág (*Adenophora liliifolia*)
- Leánykökörcsin (*Pulsatilla grandis*)
- Magyar napszirom (*Iris aphylla ssp. hungarica*)
- Dobozi pikkelyescsiga (*Hygromia kovacsi*)
- Erdélyi avarszöcske (*Pholidoptera transsylvanica*)
- Stys-tarsza (*Isophya stysi*)
- Zempléni futrinka (*Carabus zawadzskii*)
- Nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*)
- Nagy hűscincér (*Cerambyx cerdo*)
- Havasi cincér (*Rosalia alpina*)
- Skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*)
- Vízifutrinka (*Carabus variolosus*)
- Vért hángyaboglárka (*Maculinea teleius*)
- Nagy tölzlepke (*Lycaena dispar*)
- Petényi-márna (*Barbus meridionalis*)
- Ingola fajok (*Eudontomyzon spp.*)
- Sárgahasú unka (*Bombina variegata*)
- Közönséges denevér (*Myotis myotis*)
- Hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*)
- Piszdedenevér (*Barbastella barbastellus*)

- Nagyfül denevér (*Myotis bechsteinii*)
- Sárga gyapjasszöv (*Eriogaster catax*)
- Kis patkósdenevér (*Rhinolophus hipposideros*)
- Hiúz (*Lynx lynx*)
- Farkas (*Canis lupus*)

#### **1.4.2. Jelölél helyek**

- 4030 Európai száraz fenyérek
- 6230 Fajgazdag Nardus-gyepek szilikátos alapú hegyvidéki területeken és kontinentális európai területek domb- és hegyvidékein
- 6410 Kékperjés láprétek meszes, t zegas vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*)
- 6520 Hegyi kaszálórétek
- 7140 T zegmohás lápok és ingólápok
- 9110 Mészkerülő bükkösök (*Luzulo-Fagetum*)
- 9130 Szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*)
- 9180 Lejtők és sziklatörmelékek *Tilio-Acerion*-erdői
- 91E0 Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas k ris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
- 91G0 Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea*val és *Carpinus betulus*szal

#### **1.5. Érintett települések**

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőség természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet tartalmazza. A NATURA 2000 területek által érintett helyrajzi számokat és így a NATURA 2000 jogi státuszt is a KvVM rendelet rögzíti, térképi megjelenítéssel is. A jogi jelleg a megszással keletkező új helyrajzi számokra is kiterjed.

Település	Megye	Érintett terület		A település területének érintettsége (%)
		(ha)	(%)	
<b>Fony</b>	Borsod-Abaúj-Zemplén megye	2452,8	28,4	60
<b>Háromhuta</b>	Borsod-Abaúj-Zemplén megye	1556,7	18,0	41
<b>Kishuta</b>	Borsod-Abaúj-Zemplén megye	221,8	2,5	46
<b>Nagyhuta</b>	Borsod-Abaúj-Zemplén megye	1157,6	13,4	33
<b>Regéc</b>	Borsod-Abaúj-Zemplén megye	2303,8	26,5	84
<b>Telkibánya</b>	Borsod-Abaúj-Zemplén megye	973,08	11,2	21
<b>Összesen:</b>		<b>8665,78</b>	<b>100</b>	

## 1.6. Egyéb védettségi kategóriák

Típus	Kód	Név	Kiterjedés/átfedés (ha)	Kitejedés-átfedés (%)	Védetté nyilvánító jogszabály száma
Tájvédelmi körzet	172/TK/84	Zempléni Tájvédelmi Körzet	8665,78 ha Ebb 1 fokozottan védett: 4607,67 ha	100	1/1984. (XII. 13.) OKTH rend. 147/2007(XII.27)Kv VM rendelet
Egyéb (átfed ) Natura 2000 terület	HUBN10007	Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgyel különleges madárvédelmi terület	8665,78 ha	100	275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet  14/2010 (V.11) KvVM rendelet
Exlege védett földvár		2 db (Amadévár, Süllyedt-Bánhegy)	Terület nélkül		1996. évi LIII. törvény
Exlege védett barlang		85 db	Terület nélkül		1996. évi LIII. törvény
Exlege védett forrás		43 db	Terület nélkül		1996. évi LIII. törvény
Erd rezervátum		Nagy-Sertéshegy Erd rezervátum	401,6 ha	4,8	3/2000. KöM rendelet (MK 2000/26: 1299-1304.)
Országos Ökológiai hálózat		Országos Ökológiai hálózat magterület, ökológiai folyosó és pufferterület	8650,5 ha magterület 12,6 ha ökológiai folyosó 2,5 ha puffer terület	100	2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervér 1
Tájképvédelmi övezet			8665,78 ha	100	2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervér 1

## **1.7. Tervezési és egyéb el írások**

### **1.7.1 Természetvédelmi kezelési terv**

A terület teljes egészében része a Zempléni Tájvédelmi Körzetnek (továbbiakban: ZTK), ezért érvényes lesz rá a ZTK természetvédelmi kezelési terve, ami jelenleg elfogadás alatt áll.

### **1.7.2. Településrendezési eszközök** (Országos Rendezési tervkataszter szerint)

<b>Település</b>	<b>Típus</b>	<b>Határozatszám</b>
<b>Fony</b>	Helyi Építési Szabályzat (továbbiakban: HÉSZ) Településképi rendelet  Településarculati Kézikönyv	9/2000 (VIII.02.) rendelet 9/2017 (X.16) Önkormányzati rendelet 31/2017 (X.12) Képvisel testületi határozat
<b>Háromhuta</b>	HÉSZ Településképi rendelet  Településarculati Kézikönyv	4/2004. (VIII.06.) rendelet 10/2018 (X.28) Önkormányzati rendelet 23/2018 (XI.27) Képvisel testületi határozat
<b>Kishuta</b>	Településfejlesztési koncepció Településképi rendelet  Településarculati Kézikönyv	44/2006 (IV. 18.) Határozat 13/2017 (XII.27) Önkormányzati rendelet 130/2018 (XII.28) Képvisel testületi határozat
<b>Nagyhuta</b>	Településfejlesztési koncepció Településképi rendelet  Településarculati Kézikönyv	49/2005 (VII.14.) határozat 12/2017 (XII.27) Önkormányzati rendelet 127/2018 (XII.27)Képvisel testületi határozat
<b>Regéc</b>	HÉSZ Településképi rendelet Településarculati Kézikönyv	11/2004. (XII.16.) rendelet 10/2017 (X.16) Önkormányzati rendelet
<b>Telkibánya</b>	HÉSZ Településképi rendelet Településarculati Kézikönyv	17/2004. (XII.20.) rendelet 6/2018 (XII.6) Önkormányzati rendelet



### **1.7.3. Körzeti erd terv és üzemterv**

A természetmegrzési terület összesen 4 erd tervezési körzetet érint. Az Alsó-Hegyközi Erd tervezési Körzet területén a jelenlegi körzeti erd terv a 2010. január 1. és 2019. december 31. közötti id szakra érvényes. Ez az erd terv lényegében két részletben és átmeneti id szakban készült. Az új erd terv ezidáig nem készült el, jelenleg zajlanak a tárgyalások. A körzetben az Északerd Zrt. Hegyközi Erdészeti Igazgatósága (Pálháza) erdeinek erd tervezése 2008/2009-ben, még a 2009. évi XXXVII. tv. hatálybalépése el tt, az id közben hatályát veszített 1996. évi LIV. tv. alapján történt. A további (jórészt nem állami) erd gazdálkodók erdeinek tervezése viszont már 2009/2010-ben, az új erd törvény hatályba lépését érint id szakban folyt. A két tervezési periódust követ en a Hegyközi Erd tervezési Körzet erd terve 2010-2019 közötti érvényességgel lépett hatályba. A terv összeállítása során ó a Zempléni Tájvédelmi Körzet védett természeti területére vonatkozó természetvédelmi szempontok képviselője mellett ó a területileg érintett nemzeti park igazgatóság (Aggteleki NPI) jelent s részben a Natura 2000 szempontokat is érvényesíteni tudta. Erre els sorban az új erd törvény el írásai adtak lehet séget, melyek alapján 2010. májusában megtörtént a körzetben két év alatt végzett erd részlet-szint tervezések Natura 2000 szempontok szerinti, egységes elveket követ korrekciója, felülvizsgálata is. Az adott jogszabályi környezet alapján a tervezési terület erdeire még erd terv-rendelet és Natura 2000 el vizsgálati dokumentáció nélkül készült el az erd terv. A 2009. évi XXXVII. tv. hatálybalépése után a Hegyközi Erd tervezési Körzetet kettéosztották, a térség így került a Fels -Hegyközi Erd tervezési Körzethez.

A Fonyi Erd tervezési Körzet területén az aktuális körzeti erd terv a 2015. január 1. és 2024. december 31. közötti id szakra érvényes (ügyszám: 50/2014.). Ez az erd terv már a 2009. évi XXXVII. tv. hatálybalépése után, a 47/2014. (IV. 24.) VM rendelet (erd terv-rendelet) alapján készült, így abba ó a Zempléni Tájvédelmi Körzet védett természeti területére vonatkozó természetvédelmi szempontok mellett ó a Natura 2000 szempontok a hatályos jogszabályok nyújtotta keretek között beépülhettek. A körzeti erd tervezési folyamat során részletes Natura 2000 el vizsgálati dokumentáció is készült, mely az erd gazdálkodásra vonatkozóan megállapított el írás-javaslatok Natura 2000 területekre, illetve a kijelölés alapjául szolgáló él helytípusok és fajok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásainak értékelését tartalmazza. A Gönci Erd tervezési Körzet területén a jelenlegi körzeti erd terv a 2016. január 1. és 2025. december 31. közötti id szakra érvényes. Ez az erd terv szintén a 2009. évi XXXVII. tv. hatálybalépése után, a 45/2015. (VII. 28.) FM rendelet (erd terv-rendelet) alapján készült, így abba ó a Zempléni Tájvédelmi Körzet védett természeti területére vonatkozó természetvédelmi szempontok mellett ó a Natura 2000 szempontok a hatályos jogszabályok nyújtotta keretek között beépülhettek, azokat a területileg érintett nemzeti park igazgatóság (Aggteleki NPI) érvényesíteni tudta. A körzeti erd tervezési folyamat során részletes Natura 2000 el vizsgálati dokumentáció itt is készült.

A negyedik érintett körzet az Erd horvát Erd tervezési Körzet, ahol a 2009. évi XXXVII. tv. alapján végzett körzeti erd tervezés 2018. májusában zárult le. Az új körzeti erd terv 2018. január 1. ó 2027. december 31. között érvényes.

A természetmegrzési területet érint körzeti erd terveket (a körzetek nevét, az érintett településeket, az erd terület-adatokat és a következ erd tervezések évét) az alábbi táblázat foglalja össze:

Erd tervezési körzet	Érintett települések	Aktuális erd terület (ha)	Következ erd tervezés éve
Alsó-Hegyközi Körzet	Kishuta, Nagyhuta	1354,32	2020 (Jelenleg is zajlik a tárgyalás)
Fonyi Körzet	Fony, Regéc	4543,98	2024
Gönci Körzet	Telkibánya	1012,29	2025
Erd horvái Körzet	Háromhuta	1479,68	2027
<b>Összesen:</b>		<b>8390,27</b>	

A körzeti erd tervek alapján a tervezési területen 2018. év elejéig összesen 17 gazdálkodó szervezet (Északerd Zrt. Hegyközi, Hegyaljai és Telkibányai Erdészeti Igazgatósága; Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság; Kishuta, Nagyhuta és Háromhuta községek Önkormányzata; Béke Mezőgazdasági Kft.; Királyos Ebt. Nagyhutai Ebt., Regéci UFET, Regéci VUET, Kishuta Somhegyi Gilevári Új Ebt., Papelyusi Ebt., Róth-Bükki Ebt., Kányahegyi Ebt., Új Amadévári Ebt.) és 6 magánszemély kapott erd gazdálkodásra feljogosító erd tervet. Az erd gazdálkodók részére kiadott erd gazdálkodási, illetve kezelési célokat megfogalmazó, részletes állományleírásokat és tervezési elírásokat tartalmazó erd tervek érvényessége az érintett körzeti erd tervekével megegyez. Az Alsó-Hegyközi Erd tervezési Körzet erd terve a körzeti erd tervezés rendszerének id közbeni átalakítása miatt egy évvel hamarabb (2019) lejár, mint ahogyan az új erd terv ütemterv szerint elkészülne (2020), de ez az erd terv érvényességét nem érinti.

Az erd tervek elírásainak elemzését a megalapozó dokumentáció munkarész 1.3.3.2. fejezete, az ezek figyelembe vételével, de a Natura 2000 szempontok els dlegességének szem el tt tartásával megfogalmazott kezelési javaslatokat pedig a fenntartási terv munkarész 3.2.1. fejezete tartalmazza.

#### **1.7.4. Tájegységi vadgazdálkodási tervek és vadgazdálkodási üzemtervek**

A vadgazdálkodási körzetek és a körzeti vadgazdálkodási tervek megsz ntek. Helyettük létrejöttek a vadgazdálkodási tájegységek, a vadgazdálkodási tájegységekr l szóló 13/2016. (III. 2.) FM rendelet alapján, amelyekre a tájegységi vadgazdálkodási tervek vonatkoznak.

A tervezési terület 206.-os sz. Zemplén ó bodrogi Vadgazdálkodási Tájegységben található, melynek vadgazdálkodási tervét a 14/2018. (VII. 3.) AM rendelet ismerteti. A terület legnagyobb része különleges rendeltetés vadászterület és az 05-689210 -206 Északerd Erd gazdasági Zrt. (Miskolc) a vadgazdálkodó. Fony környékén vannak vadgazdálkodási rendeltetés területek a 05-658100-206 Fony és Környéke Földtulajdonosok Vadászati Egyesülete (Fony) vadgazdálkodása alatt, valamint Pálháza környékén a 05-659602-206 Zempléni Nagy vadász Vadásztársaság (Mikóháza) vadgazdálkodása alatt.

A vadászterületek vadgazdálkodási üzemtervei 2037. február 28-ig érvényesek.

#### **1.7.5. Halgazdálkodási tervek**

Nincs halgazdálkodásra jogosult a Gönci-, Nagy-Egres-, Hotyka-, Boldogk váralja-, Csenk - patakoknak.

A Kemence,- Ósva-patakon a halászati jogosult a Zempléni Pisztráng Horgászegyesület.

A Tolcsva-patakon az Északerd Zrt., a Szerencs-patakon Szerencsi Horgászegyesület a halászati jogosult.

Halgazdálkodási tervek elérhet k B-A-Z. Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Földm velésügyi Osztályon.

## 1.7.6. Vízgyjt -gazdálkodási terv

A tervezési terület legnagyobb része a 2-5 azonosító számú Tokaj-hegyalja alegységhez, míg nyugati pereme, Abaúj-Hegyalja a 2-7 Hernád-Takta alegység tartozik. A területre a 2-5 Tokaj-hegyalja alegység és a 2-7 Hernád-Takta alegység Vízgyjt -gazdálkodási terve vonatkozik.

Kiadja: Észak-magyarországi Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság 2016. április.  
<http://www.vizugy.hu/index.php?module=vizstrat&programelemid=149>

## 2. Veszélyeztet tényezők

Kód	Veszélyeztet tényező neve	Jelentősége	Érintett terület nagysága az adott élőhelytípus százalékában (%)	Milyen jelölél helyre vagy közösségi jelentőség fajra milyen módon gyakorolhatást?
A02	Mezőgazdasági művelési mód változása (kivéve lecsapolás és égetés)	L	5	A gyepek feltörése, beszántása megszünteti ez ott élő fajokat élőhelyt: <b>Stys-tarsza</b> ( <i>Isophya stysi</i> ) erdélyi avarszöcske ( <i>Pholidoptera transsylvanica</i> ), vérf hangyaboglárka ( <i>Maculinea teleius</i> , nagy t zlepke ( <i>Lycaena dispar</i> ). <b>6520</b> Hegyi kaszálórétek <b>6410</b> Kékperjés láprétek meszes, t zeges vagy agyagbemosódásos talajokon ( <i>Molinion caeruleae</i> ) <b>6230</b> Fajgazdag Nardus-gyepek szilikátos alapkötet hegyvidéki területeken és kontinentális európai területek domb- és hegyvidékein Feltörésük megszünteti az élőhelyet.
A06	Gyepművelés felhagyása (pl. legeltetés vagy kaszálás megszüntetése)	H	80	<b>Illatos csengettyűvirág</b> ( <i>Adenophora liliifolia</i> ), leánykörtörcsin ( <i>Pulsatilla grandis</i> ) magyar n szírom ( <i>Iris aphylla subsp. hungarica</i> ) ó élőhelyén a szukcesszió kialakulásához vezet. <b>Stys-tarsza</b> ( <i>Isophya stysi</i> ), erdélyi avarszöcske ( <i>Pholidoptera transsylvanica</i> ), (vérf hangyaboglárka ( <i>Maculinea teleius</i> , nagy t zlepke ( <i>Lycaena dispar</i> ) élőhelyen keresztül van hatása, mivel a művelés felhagyása hosszú távon az élőhelyek becserjésedését, beerdősülését okozza. <b>6230</b> fajgazdag Nardus-gyepek szilikátos alapkötet hegyvidéki

Kód	Veszélyeztet tényez neve	Jelent sége	Érintett terület nagysága az adott él helytípus százalékában (%)	Milyen jelöl él helyre vagy közösségi jelent ség fajra milyen módon gyakorol hatást?
				területeken és kontinentális európai területek domb- és hegyvidékein, 6410 Kékperjés láprétek meszes, t zeges vagy agyagbemosódásos talajokon ( <i>Molinion caeruleae</i> ), 6520 Hegyi kaszálórétek, 4030 Európai száraz fenyérek, 7140 T zegmohás lápok és ingólápok az él helyek becserjésedése.
A08	Gyepterület kaszálása vagy vágása	M	15	Vérf hangyaboglárka ( <i>Maculinea teleius</i> ) és nagy t zlepke ( <i>Lycaena dispar</i> ) esetén a megfelel kaszálási id pont megválasztása, valamint a kaszátlan területek hagyása fontos, tehát a nem megfelel en végrehajtott gyepgazdálkodás veszélyeztet.
A09	Intenzív legeltetés vagy túllegeltetés	M	15	Vérf hangyaboglárka ( <i>Maculinea teleius</i> ) és nagy t zlepke ( <i>Lycaena dispar</i> ) a túllegeltetés okoz gondot, hiszen a legelés során a tápnövényeket visszarágják az állatok. A legelés miatt számottev mértékben csökkenhet a tápnövény szi vérf ( <i>Sanguisorba officinalis</i> ) mennyisége vagy annak állományai akár id legesen el is t nhetnek az érintett területr l. A legeltetés sz kíti vagy megszüntetheti azt a magas füves él helyi struktúrát, amely az imágók jellegzetes viselkedése szempontjából lényeges feltétel. A lepke mirmikofil életmódot folytat ezért a területen lévő hangyafészkek esetleges pusztulása a lepkefaj populációinak egyedszámában drasztikus csökkenést idézhet el . Az intenzív és a teljes legeltetési idényben történ legeltetés a terület vegetációjának teljes átalakítását jelentheti.
A11	Mez gazdasági célú égetés.	L	5	Stys-tarsza ( <i>Isophya stysi</i> ), erdélyi avarszöcske ( <i>Pholidoptera transsylvanica</i> ), vérf hangyaboglárka ( <i>Maculinea teleius</i> , nagy t zlepke ( <i>Lycaena dispar</i> ), sárga

Kód	Veszélyeztetet tényez neve	Jelent sége	Érintett terület nagysága az adott él helytípus százalékában (%)	Milyen jelöl él helyre vagy közösségi jelent ség fajra milyen módon gyakorol hatást?
				<p>gyapjasszöv (<i>Eriogaster catax</i>)  leánykörtörsin (<i>Pulsatilla grandis</i>)  magyar n szírom (<i>Iris aphylla subsp. hungarica</i>)  a tavaszi f avar-égetések, a peték, lárvák és a növényfajok pusztulás okozzák, gyepszerkezetet átalakítják.  <b>6230 fajgazdag Nardus-gyepék szilikátos alapk zet hegyvidéki területeken és kontinentális európai területek domb- és hegyvidékein,</b>  <b>6410 Kékperjés láprétek meszes, t zeges vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>), 6520 Hegyi kaszálórétek</b>  él helyeken hosszútávon a gyepszerkezet átalakulását okozza.</p>
A26	Felszíni vagy felszín alatti vizek diffúz szennyezését okozó mez gazdasági tevékenységek	L	5	<p><b>Vízifutrinka (<i>Carabus variolosus</i>), ingolák (<i>Eudontomyzon spp</i>), Petényimárna (<i>Barbus meridionalis</i>), dobozi pikkelyescsiga (<i>Hygromia kovacsi</i>)</b>  a vízszennyezés közvetlenül károsíthatja a fajokat.</p>
B03	Erd felújítás idegenhonos, vagy tájidegen fajokkal vagy azok betelepítése (beleértve az új fajokat és GMO-kat)	M	15	<p><b>9110 Mészkerül bükkösök (<i>Luzulo-Fagetum</i>), 9130 Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>), 91G0 Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i></b>  A pusztán gazdasági céllal nevelt, nem shonos fafajokból álló erd k természetessége nagyon alacsony. Fajgazdagságuk, diverzitásuk elmarad a természetvédelmi szempontból kívánatostól.</p>

Kód	Veszélyeztet tényez neve	Jelent sége	Érintett terület nagysága az adott él helytípus százalékában (%)	Milyen jelöl él helyre vagy közösségi jelent ség fajra milyen módon gyakorol hatást?
B06	Fakitermelés	H	70	<p>(9110 Mészkerül bükkösök (<i>Luzulo-Fagetum</i>) 9180 Lejt k és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i>-erd i, 9130 Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>), 91E0 Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas k ris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterd k (<i>Alno-Padion</i>, <i>Alnion incanae</i>, <i>Salicion albae</i>), 91G0 Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i>), Skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>), nagy h scincér (<i>Cerambyx cerdo</i>), havasi cincér (<i>Rosalia alpina</i>), zempléni futrinka (<i>Carabus zawadzskii</i>) dobozi pikkelyescsiga (<i>Hygromia kovacsii</i>) kis patkósdenevér (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>) hegyesorrú denevér (<i>Myotis blythii</i>) piszedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>) nagyfül denevér (<i>Myotis bechsteinii</i>)</p> <p>A fakitermelés több formában is veszélyeztetheti az él helyeket és fajokat. A letermelés kiterjedése és mértéke, a közelítési mód, a hagyásfák mennyisége, az aljnövényzet eltávolítása, a felújítás sikeressége mind közrejátszanak az él helytípusok megfelelő természetesség állapotban való fennmaradásában, ezáltal a fent említett fajok él helyének min ségében. <b>Farkas</b> (<i>Canis lupus</i>), <b>hiúz</b> (<i>Lynx lynx</i>) a fakitermelés okozta zavarás, a feltáró utak intenzív használata és maga az erdei él hely megszüntetése, átalakítása. <b>Sárgahasú unka</b> (<i>Bombina variegata</i>) A faállomány rövid id alatti (5-30 év) teljes letermelése, végvágása során a talajfelszínre besugárzott fény- és h viszonyok megváltozásával az él helyek kiszáradása felgyorsulhat, illetve a megváltozott fényviszonyok a vízi növényzet elburjánzásához vezethetnek, ami alkalmatlanná teheti az él helyet.</p>
B07	Lábonálló és fekv	M	50	<b>Minden jelöl erdei él helyen</b>

Kód	Veszélyeztetet tényez neve	Jelent sége	Érintett terület nagysága az adott él helytípus százalékában (%)	Milyen jelöl él helyre vagy közösségi jelent ség fajra milyen módon gyakorol hatást?
	holt fa eltávolítása, beleértve a törmeléket is			<p>(9110 Mészkerül bükkösök (<i>Luzulo-Fagetum</i>)  9180 Lejt k és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i>-erd i  9130 Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>)  91E0 Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas k ris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterd k (<i>Alno-Padion</i>, <i>Alnion incanae</i>, <i>Salicion albae</i>)  91G0 Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i>)  Az erd természetességét rontja.  Nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>), nagy h scincér (<i>Cerambyx cerdo</i>), havasi cincér (<i>Rosalia alpina</i>, skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), zempléni futrinka (<i>Carabus zawadzskii</i>)  mivel ezek a fajok valamely életszakaszukban holtfához kötöttek.</p>
B08	Id s fák eltávolítása (kivéve a lábonálló vagy fekv holt fát)	M	50	<p>Minden jelöl erdei él helyen  (9110 Mészkerül bükkösök (<i>Luzulo-Fagetum</i>)  9180 Lejt k és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i>-erd i  9130 Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>)  91E0 Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas k ris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterd k (<i>Alno-Padion</i>, <i>Alnion incanae</i>, <i>Salicion albae</i>)  91G0 Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeával</i> és <i>Carpinus betulusszal</i>)  Az erd természetességét rontja.  Nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>), nagy h scincér (<i>Cerambyx cerdo</i>), havasi cincér (<i>Rosalia alpina</i>) skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)  mivel ezek a fajok valamely életszakaszukban, id s, holtfához kötöttek.  Minden jelöl denevérfaj, különösen a</p>

Kód	Veszélyeztetet tényez neve	Jelent sége	Érintett terület nagysága az adott él helytípus százalékában (%)	Milyen jelöl él helyre vagy közösségi jelent ség fajra milyen módon gyakorol hatást?
				faodvakban megbújók: kis patkósdenevér ( <i>Rhinolophus hipposideros</i> ) közönséges denevér ( <i>Myotis myotis</i> ) hegyesorrú denevér ( <i>Myotis blythii</i> ) pisedenevér ( <i>Barbastella barbastellus</i> ) nagyfül denevér ( <i>Myotis bechsteinii</i> ) hiszen a pihen helyeik sz nnek meg.
B09	Tarvágás	H	70	<p>Minden jelöl erdei él helyen ( (9110 Mészkerül bükkösök (<i>Luzulo-Fagetum</i>)</p> <p>9180 Lejt k és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i>-erd i</p> <p>9130 Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>)</p> <p>91E0 Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas k ris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterd k (<i>Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae</i>)</p> <p>91G0 Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraea</i>ával és <i>Carpinus betulusszal</i></p> <p>Nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>), nagy h scincér (<i>Cerambyx cerdo</i>), havasi cincér (<i>Rosalia alpina</i>, skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), Dobozi pikkelyescsiga (<i>Hygromia kovacsii</i>)</p> <p>jelöl denevérfajok: kis patkósdenevér (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) közönséges denevér (<i>Myosis myotis</i>) hegyesorrú denevér (<i>Myotis blythii</i>) pisedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>) nagyfül denevér (<i>Myotis bechsteinii</i>)</p> <p>A tarvágások, ad-hoc (fásításból történ ) fakitermelések csökkentik az él helyek kiterjedését, átalakítják a mikroklímát.</p> <p><b>Zempléni futrinka</b> (<i>Carabus zawadzskii</i>) A faállomány rövid id alatti (5-30 év) teljes letermelése, végvágása a faj él helyét adó erd állományok él helyi értékét nagymértékben ronthatja.</p> <p><b>Sárgahasú unka</b> (<i>Bombina variegata</i>) A faállomány rövid id alatti (5-30 év)</p>



Kód	Veszélyeztetet tényez neve	Jelent sége	Érintett terület nagysága az adott él helytípus százalékában (%)	Milyen jelöl él helyre vagy közösségi jelent ség fajra milyen módon gyakorol hatást?
				teljes letermelése, végvágása során a talajfelszínre besugárzott fény- és h viszonyok megváltozásával felgyorsulhat, illetve a meg-változott fényviszonyok a vízi növényzet elburjánzásához vezethetnek, ami alkalmatlanná teheti az él helyet. <b>Farkas (<i>Canus lupus</i>), hiúz (<i>Lynx lynx</i>)</b> nagyon érzékenyek a zavarásra él helyük átalakítására és az erdészeti tevékenységgel együtt járó intenzív feltáróút használatra, emberi jelenlétre.
F24	Zaj-, fény-, h - vagy egyéb szennyezést okozó lakossági vagy rekreációs tevékenységek és struktúrák	M	10	<b>Jelöl denevérfajok Kis patkósdenevér (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) Közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>) Hegyesorrú denevér (<i>Myotis blythii</i>) Piszedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>) Nagyfül denevér (<i>Myotis bechsteinii</i>)</b> Az épületek éjszakai díszkivilágításának az éjjel aktív állatokra kedvez tlen hatása van.
F31	Hidrológiai viszonyok egyéb módosítása lakossági vagy rekreációs célból	M	10	<b>Ingolák (<i>Eudontomyzon spp</i>), Petényimárna (<i>Barbus meridionalis</i>)</b> a patakokon a hosszirányú átjárhatóságot kedvez tlenül befolyásolja.
G07	Vadászat	H	50	<b>Minden erdei jelöl él helyen</b> <b>9110 Mészkerül bükkösök (<i>Luzulo-Fagetum</i>)</b> <b>9180 Lejt k és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i>-erd i</b> <b>9130 Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>)</b> <b>91E0 Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas k ris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterd k (<i>Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae</i>)</b> <b>91G0 Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeá</i>val és <i>Carpinus betulusszal</i></b> <b>Leánykökörcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>), magyar n szírom (<i>Iris aphylla subsp. hungarica</i>)</b> A vadászati tevékenység igen intenzív a

Kód	Veszélyeztet tényez neve	Jelent sége	Érintett terület nagysága az adott él helytípus százalékában (%)	Milyen jelöl él helyre vagy közösségi jelent ség fajra milyen módon gyakorol hatást?
				területen. Az ehhez kapcsolódó létesítmények (szórók, etet k) gyomosodást indítanak el az erd kben. Dagonyák, túrások. Különösen a csülkös vad okoz károkat, azok apasztása fontos lenne. <b>Farkas (<i>Canis lupus</i>), hiúz (<i>Lynx lynx</i>)</b> vadászat által okozott zavarás, illegális elejtések. <b>Sárgahasú unka (<i>Bombina variegata</i>)</b> A vadállomány természetes módon okozza a dagonyázása során a faj él helyeinek degradálódását.
G10	Illegális kilövés/elpusztítás	M	15	<b>Farkas (<i>Canis lupus</i>), hiúz (<i>Lynx lynx</i>)</b> vadászat által okozott zavarás, illegális, véletlen elejtések.
I02	Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelent fajokon kívül)	M	10	Els sorban az aranyvessz fajok ( <i>Solidago spp.</i> ) terjedése jelent problémát a <b>6410 Kékperjés lápréteken meszes, t zeges vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>), 6520 Hegyi kaszálóréteken, 7140 T zegmohás lápok és ingólápok, 4030 Európai száraz fenyérek, 6230 Fajgazdag Nardus-gyepék szilikátos alapk zet hegyvidéki területeken és kontinentális európai területek domb- és hegyvidékein</b>
K04	Hidrológiai áramlás módosítása	M	10	<b>Ingolák (<i>Eudontomyzon spp</i>), Petényimárna (<i>Barbus meridionalis</i>)</b> a patakokon a hosszirányú átjárhatóságot kedvez tlenül befolyásolja.
L01	Természetes abiotikus folyamatok (pl. erózió, feliszapolódás, kiszáradás, elsüllyedés, szikesedés)	M	10	<b>Sárgahasú unka (<i>Bombina variegata</i>)</b> A csapadék csökkenése bármely id szakban problémát okozhat. Sok esetben a kevés csapadék ( szi, téli) miatt már tavasszal sem találnak megfelel él helyet az állatok. A nyári aszályos id szakok során a teljes szaporulat elpusztulhat a víztestek kiszáradása során. <b>Vízi futrinka (<i>Carabus variolosus</i>)</b> élettere a nedves patakpartok, patakok, tehát azok id szakos kiszáradása is a faj visszaszorulását okozza.

Kód	Veszélyeztet tényez neve	Jelent sége	Érintett terület nagysága az adott él helytípus százalékában (%)	Milyen jelöl él helyre vagy közösségi jelent ség fajra milyen módon gyakorol hatást?
				A vizes él helyek patakok: 6410 kékperjés láprétek, 7140 T zegmohás lápok és ingólápok, illetve ezekhez köt d fajok pl. ingolák ( <i>Eudontomyzon spp</i> ), Petényi-márna ( <i>Barbus meridionalis</i> ), dobozi pikkelyescsiga ( <i>Hygromia kovacsi</i> ) érzékenyen reagálnak a vízszint csökkenésre, kiszáradásra. Él helyek átalakulnak, patakok kiszáradásával a halak elpusztulnak.
L02	Fajösszetétel változás természetes szukcesszió következtében (más, mint a mez gazdasági vagy erdészeti gyakorlat által okozott közvetlen változás)	M	35	<b>Illatos csengetty virág (<i>Adenophora liliifolia</i>) leánykököröcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>), magyar n szírom (<i>Iris aphylla subsp. hungarica</i>)</b> a gyepkezelések felhagyása következtében a területet er sen veszélyezteti els sorban a benyíresedés, erd sődés. <b>Stys-tarsza (<i>Isophya stysi</i>), erdélyi avarszöcske (<i>Pholidoptera transsylvanica</i>), nagy t zlepke (<i>Lycaena dispar</i>) vérf hangyaboglárka (<i>Maculinea teleius</i>) sárga gyapjasszöv (<i>Eriogaster catax</i>)</b> réti illetve cserjésekhez kötött fajok lévén az él helyek cserjésedése, beard sülése, a populáció csökkenéséhez/elt néséhez vezet. <b>Összes gyepes jelöl él hely</b> <b>6230 fajgazdag Nardus-gyepes szilikátos alapk zet hegyvidéki területeken és kontinentális európai területek domb- és hegyvidékein,</b> <b>6410 Kékperjés láprétek meszes, t zeges vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>), 6520 Hegyi kaszálórétek:</b> <b>7140 T zegmohás lápok és ingólápok</b> <b>4030 Európai száraz fenyérek</b> mivel a kezelések felhagyása után elindul rajtuk a spontán szukcesszió.
L06	Állat- és növényfajok közötti kölcsönhatások (versengés,	M	50	<b>Gyakorlatilag bizonyos mértékig az összes jelöl él helyet érinti (4030 Európai száraz fenyérek</b> <b>9110 Mészkerül bükkösök (<i>Luzulo-</i></b>

Kód	Veszélyeztet tényez neve	Jelent sége	Érintett terület nagysága az adott él helytípus százalékában (%)	Milyen jelöl él helyre vagy közösségi jelent ség fajra milyen módon gyakorol hatást?
	ragadozás, él sködés, patogenitás)			<p><i>Fagetum</i>)  <b>9180</b> Lejt k és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i>-erd i  <b>9130</b> Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>)  <b>91E0</b> Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas k ris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterd k (<i>Alno-Padion</i>, <i>Alnion incanae</i>, <i>Salicion albae</i>)  <b>91G0</b> Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeá</i>val és <i>Carpinus betulusszal</i>  <b>6230</b> gazdag Nardus-gyepék szilikátos alapk zet hegyvidéki területeken és kontinentális európai területek domb- és hegyvidékein,  <b>6410</b> Kékperjés láprétek meszes, t zeges vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>), <b>6520</b> Hegyi kaszálórétek, <b>7140</b> T zegmohás lápok és ingólápok, <b>4030</b> Európai száraz fenyérek  Leánykökörcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>), magyar n szírom (<i>Iris aphylla</i> subsp. <b>hungarica</b>)  Ide els sorban a vadfajok általi rágást, hántást, legelést, makkfelszedést értjük. Különösen a csülkös vad okoz károkat, azok apasztása fontos lenne.  Az <b>erdélyi avarszöcske</b> (<i>Pholidoptera transsylvanica</i>) esetében versengés <i>Pholidoptera aptera</i>-val.  <b>zempléni futrinka</b> (<i>Carabus zawadzskii</i>) és <b>vízi futrinka</b> (<i>Carabus variolosus</i>) nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>): a vaddisznók általi ragadozás veszélyezteti.  <b>Petényi-márna</b> (<i>Barbus meridionalis</i>), <b>sárga gyapjasszöv</b> (<i>Eriogaster catax</i>)  Versengés hasonló él hely fajokkal.</p>

Kód	Veszélyeztet tényez neve	Jelent sége	Érintett terület nagysága az adott él helytípus százalékában (%)	Milyen jelöl él helyre vagy közösségi jelent ség fajra milyen módon gyakorol hatást?
N01	H mérsékletváltozás (pl. h mérséklet növekedés és széls séges h mérsékleti értékek) a klímaváltozás következtében	M	30	<b>Jelöl denevérfajok kis patkósdenevér (<i>Rhinolophus hipposideros</i>) közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>) hegyesorrú denevér (<i>Myotis blythii</i>) pisedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>) nagyfül denevér (<i>Myotis bechsteinii</i>)</b> esetében a pihen és utódnevel helyeken a h mérséklet emelkedése a kolónia pusztulását okozza.

Kód	Veszélyeztetet tényez neve	Jelent sége	Érintett terület nagysága az adott él helytípus százalékában (%)	Milyen jelöl él helyre vagy közösségi jelent ség fajra milyen módon gyakorol hatást?
N02	Aszály és csapadékmennyiség csökkenés	H	100	<p><b>Illatos csengetty virág (<i>Adenophora lilifolia</i>)</b> mivel magas nedvesség igény faj, a csapadékmennyiség csökkenése kedvez tlenül befolyásolja a faj populációját.</p> <p><b>9110 Mészkerül bükkösök (<i>Luzulo-Fagetum</i>)</b></p> <p><b>9180 Lejt k és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i>-erd i</b></p> <p><b>9130 Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>)</b></p> <p><b>91E0 Enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas k ris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterd k (<i>Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae</i>)</b></p> <p><b>91G0 Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraeá</i>val és <i>Carpinus betulusszal</i> és 4030 Európai száraz fenyérek, 6410 Kékperjés láprétek meszes, t zeges vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>), 7140 <b>T zegmohás lápok és ingólápok</b></b></p> <p>A csapadék elmaradása párosulva a h séggel kiszárítja és átalakítja az él helyek fajkészletét.</p> <p><b>Erdélyi avarszöcske (<i>Pholidoptera transsylvanica</i>)</b></p> <p><b>vérf hangyaboglárka (<i>Maculinea teleius</i>) sárgahasú unka (<i>Bombina variegata</i>) vízfutrinka (<i>Carabus variolosus</i>), zempléni futrinka (<i>Carabus zawadzskii</i>), nagy t zlepke (<i>Lycaena dispar</i>), ingolák (<i>Eudontomyzon spp</i>), Petényi-márna (<i>Barbus meridionalis</i>), dobozi pikkelyescsiga (<i>Hygromia kovacsi</i>) magyar n szírom (<i>Iris aphylla subsp. hungarica</i>)</b></p> <p>él helyén keresztül hat, azok átalakulását, kiszáradását okozza.</p>

Jelmagyarázat: H: magas jelent ség , M: közepes jelent ség , L: alacsony jelent ség

Potenciális veszélyeztető tényezők

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölésű helyre vagy közösségi jelentőségű fajra milyen módon gyakorol hatást?
A21	Növényvédőszer használata a mezőgazdaságban.	M	15	<p><b>Stys-tarsza</b> (<i>Isophya stysi</i>), <b>erdélyi avarszöcske</b> (<i>Pholidoptera transsylvanica</i>) <b>sárga gyapjaszövő</b> (<i>Eriogaster catax</i>), <b>vérhangyaboglárka</b> (<i>Maculinea teleius</i>) <b>nagy t. zlepke</b> (<i>Lycaena dispar</i>) rovarokat közvetlenül veszélyeztetheti, különösen a nem szelektív szerek.</p> <p><b>Kis patkósdenevér</b> (<i>Rhinolophus hipposideros</i>), <b>közönséges denevér</b> (<i>Myotis myotis</i>), <b>hegyesorrú denevér</b> (<i>Myotis blythii</i>), <b>piszedenevér</b> (<i>Barbastella barbastellus</i>), <b>nagyfül denevér</b> (<i>Myotis bechsteinii</i>) veszélyeztetése a rovarátlálékon keresztül valósul meg.</p>

A34	Új szántóföldi növények behurcolása és terjedése (beleértve a GMO-kat)	L	5	<p><b>6520 Hegyi kaszálórétek</b> A szórók és etet k környékén elszaporodnak a gazdasági gyomnövények.</p>
A36	Egyéb mez gazdasági tevékenység	L	5	<p><b>A sárga gyapjasszöv (<i>Eriogaster catax</i>)</b> hernyója f leg kökényen él, ezért a kökényes cserjések túlzott mérték visszaszorítása nem megfelel a faj számára, cserjeirtás során mindig kell cserjecsoportokat, cserjesávokat kell hagyni az érintett terület legalább 5% -án</p>
B01	Erd vé alakítás más m velési módból vagy erd sítés (kivéve lecsapolás)	M	15	<p><b>Stys-tarsza (<i>Isophya stysi</i>), (<i>Pholidoptera transsylvanica</i>), sárga gyapjasszöv (<i>Eriogaster catax</i>)</b> réti és cserjés állományokhoz köt d fajok lévén az él helyek beerd sítése, a populáció csökkenéséhez/elt néséh ez vezet.</p> <p><b>6230 fajgazdag Nardus-gyeppek szilikátos alapk zet hegyvidéki területeken és kontinentális európai területek domb- és hegyvidékein, 6410 Kékperjés láprétek meszes, t zeges vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>), 6520 Hegyi kaszálórétek 4030 Európai száraz fenyérek 7140 T zegmohás lápok és ingólápok</b> az él helyek megsz nését okozza.</p>



B13	Égetés erdészeti célból	L	5	<b>Farkas (<i>Canis lupus</i>), hiúz (<i>Lynx lynx</i>) dobozi pikkelyescsiga (<i>Hygromia kovacsii</i>)</b> A vágástéri hulladék égetése a nagyragadozókat zavarja, míg a csigát mivel az erdei aljnövényzetben él közvetlenül el is pusztíthatja.
B17	Erdészeti talajm velési és egyéb talajkezelési gyakorlatok	L	2	<b>Dobozi pikkelyescsiga (<i>Hygromia kovacsii</i>)</b> veszélyforrás lehet az erdei aljnövényzet eltávolítása.

B20	Növényvéd szerek erdészeti használata	M	25	<p><b>Nagy szarvasbogár</b> (<i>Lucanus cervus</i>), <b>nagy h scincér</b> (<i>Cerambyx cerdo</i>), <b>havasi cincér</b> (<i>Rosalia alpina</i>, <b>skarlátbogár</b> (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), <b>sárga gyapjasszöv</b> (<i>Eriogaster catax</i>), <b>vízifutrinka</b> (<i>Carabus variolosus</i>), <b>vérf hangyaboglárka</b> (<i>Maculinea teleius</i>), <b>nagy t zlepké</b> (<i>Lycaena dispar</i>), <b>zempléni futrinka</b> (<i>Carabus zawadzskii</i>) a nem szelektív szerek elpusztítják egyedeit. <b>Sárgahasú unka</b> (<i>Bombina variagata</i>), <b>jelöl denevérfajok</b> (kis patkósdenevér (<i>Rhinolophus hipposideros</i>), <b>közönséges denevér</b> (<i>Myotis myotis</i>), <b>hegyesorrú denevér</b> (<i>Myotis blythii</i>), <b>piszedenevér</b> (<i>Barbastella barbastellus</i>), <b>nagyfül denevér</b> (<i>Myotis bechsteinii</i>)) a rovaráplálékon keresztül hathat.</p>
B23	Felszíni vagy felszín alatti vizek szennyezését okozó erdészeti tevékenységek	L	2	<p>Nedves erdei tisztásokon veszélyforrás lehet a <b>nagy t zlepkére</b> (<i>Lycaena dispar</i>) és <b>vérf hagyaboglárkára</b> (<i>Maculinea teleius</i>) nézve.</p>
B27	A hidrológiai viszonyok átalakítása vagy a víztestek fizikai változása és lecsapolás erdészeti célból (beleértve a gátakat)	L	5	<p><b>Sárgahasú unka</b> (<i>Bombina variagata</i>), <b>vízifutrinka</b> (<i>Carabus variolosus</i>) <b>él helyek</b>, szaporodóhelyek megszüntetése.</p>
B29	Egyéb erdészeti tevékenység, kivéve az	L	5	<p><b>Dobozi pikkelyescsiga</b> (<i>Hygromia kovacsii</i>)</p>

	agro-erdészethez kapcsolódó tevékenységeket			Erdei aljnövényzet eltávolítása károsítja. <b>Sárgahasú unka</b> ( <i>Bombina variegata</i> ) Hasonló problémát okozhat egy-egy erdészeti út mentén végzett, er teljesebb fakivágás, rézs takarítás, melynek következtében az utat árnyékoló növényzet eltávolításra kerül. Szintén a fakitermeléshez köthet tényez , amikor a fahasználat után a területen maradó gallyak, fahulladék összetakarítása során összegy jtött anyagot egy-egy vízállásba helyezik el
E01	Utak, ösvények, vasútvonalak és a kapcsolódó infrastruktúra (pl. hidak, viaduktok, alagutak),	M	10	<b>Sárgahasú unka</b> ( <i>Bombina variegata</i> ) Az utak karbantartása során sok vízállás elt nhet. Sokszor a vizek levezetése szünteti meg az él helyet. Az utak dózerolása komoly veszélyforrás, hiszen amellett, hogy akár több kilométer hosszúságban elt ntetí az alkalmas él helyet, a nyár végi dózerolások a teljes szaporulat pusztulását okozhatják. Szintén az él hely megsz nését jelenti a keréknyomok, mélyedése feltöltése (k zúzalék). <b>zempléni futrinka</b> ( <i>Carabus zawadzskii</i> ) elütése.
F09	Háztartási/rekreációs létesítményi hulladék/szemét elhelyezése és kezelése	L	5	<b>Zempléni futrinka</b> ( <i>Carabus zawadzskii</i> ) és <b>vízifutrinka</b> ( <i>Carabus variolosus</i> ) az állatok az eldobált flakonokba, dobozokba bemásznak és sokszor belepusztulnak.
F16	Felszíni vagy felszín	M	10	A különböz patakokat

	alatti vizek diffúz szennyezését okozó egyéb lakossági vagy rekreációs tevékenységek és struktúrák				érint szennyezések közvetlenül veszélyeztetik a halfajokat <b>ingolafajok (<i>Eudontomyzon sp.</i>) és Petényi-márna (<i>Barbus meridionalis</i>)</b>
F17	Felszíni vagy felszín alatti vizek diffúz szennyezését okozó egyéb ipari és kereskedelmi tevékenységek és struktúrák	M		10	A különböz patakokat érint szennyezések közvetlenül veszélyeztetik a halfajokat <b>ingolafajok (<i>Eudontomyzon sp.</i>) és Petényi-márna (<i>Barbus meridionalis</i>)</b>
G13	Állatok mérgezése	L		5	Nagyon ritkán közvetlenül, vagy a táplálékbázison keresztül pl. rágcsálók irtása vannak a mérgezések a nagyragadozókra hatással <b>farkas (<i>Canis lupus</i>), hiúz (<i>Lynx lynx</i>).</b>
H08	Egyéb emberi beavatkozások és zavarások	L		5	<b>Natura 2000 jelöl denevérfajok (kis patkósdenevér (<i>Rhinolophus hipposideros</i>), közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>), hegyesorru denevér (<i>Myotis blythii</i>), pisedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>), nagyfűl denevér (<i>Myotis bechsteinii</i>))</b> különösen a telet helyek barlangok látogatása telelési és utódnevelési id szakban zavarja az állatokat.
I04	Problémát jelent shonos növény- és állatfajok	L		10	<b>4030 Európai száraz fenyérek</b> esetében a <i>Calamagrostis epigeios</i> terjedése jelent problémát.
I02	Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelent fajokon kívül)	L		5	<b>Vízifutrinka (<i>Carabus variolosus</i>)</b> <b>7140 T zegmohás lápok és ingólápok</b> F leg japánkeser f fajok általi él helydegradáció

N05	Él helyek elhelyezkedésének (földrajzi eltolódás), méretének és/vagy minőségének változása a klímaváltozás következtében	L	5	<b>Illatos csengetty virág</b> ( <i>Adenophora liliifolia</i> ), <b>magyar n szírom</b> ( <i>Iris aphylla</i> subsp. <i>hungarica</i> ), <b>zempléni futrinka</b> ( <i>Carabus zawadzskii</i> ) és <b>vízifutrinka</b> ( <i>Carabus variolosus</i> ) Részben klímaváltozás, részben emberi beavatkozásra felszabdaldó él helyek.
-----	--	---	---	---

Jelmagyarázat: H: magas jelentőség, M: közepes jelentőség, L: alacsony jelentőség

### 3. Kezelési feladatok meghatározása

#### 3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

##### Általános célkitűzések:

- A kijelölés alapjául szolgáló jelölés él helytípusok: 9130 Szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*), 9180 Lejtők és sziklatörmelékek *Tilio-Acerion*-erdők, 91G0 Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraeae*val és *Carpinus betulusszal*, 91E0 Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas köris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*), 9110 Mészkerülő bükkösök (*Luzulo-Fagetum*), 6230 Fajgazdag *Nardus*-gyepek szilikátos alapkötésű hegyvidéki területeken és kontinentális európai területek domb- és hegyvidékein, 6520 Hegyi kaszálórétek, 6410 Kékperjés láprétek meszes, tölgyes vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*), 7140 Tölzsmohás lápok és ingólápok, 4030 Európai száraz fenyérek, valamint egyéb közösségi jelentőségű él helyek: 6190 Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*), 91M0 Pannon cseres-tölgyesek, 40A0 Szubkontinentális peripannon cserjések, 6430 Síkságok és a hegyvidéki magashegységig tartó szintek hidrofil magaskörös szegélytársulásai, 5130 Boróka (*Juniperus communis*)-formációk fenyérekben vagy mészkedvelésekben, 6240 Szubpannon sztyeppék, 8230 Szilikátszikkák a *Sedo-Scleranthion* vagy a *Sedo-albi-Veronicion dillenii* pionír növényzetével, 8310 Nagyközönség számára meg nem nyitott barlangok, kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása.
- A kijelölés alapjául szolgáló jelölés közösségi jelentőségű illatos csengetty virág (*Adenophora liliifolia*), leánykőöröcsin (*Pulsatilla grandis*), magyar n szírom (*Iris aphylla* subsp. *hungarica*) zempléni futrinka (*Carabus zawadzskii*), vízifutrinka (*Carabus variolosus*), sárgahasú unka (*Bombina variegata*), havasi cincér (*Rosalia alpina*), skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), Stys-tarsza (*Isophya stysi*), erdélyi avarszöcske (*Pholidoptera transsylvanica*), farkas (*Canis lupus*), hiúz (*Lynx lynx*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), nagy hancsér (*Cerambyx cerdo*), vérfű hangyaboglárka (*Maculinea teleius*), nagy tölzlepke (*Lycaena dispar*), sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*) kis patkósdenevér (*Rhinolophus hipposideros*), közönséges denevér (*Myotis myotis*), hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*) piszedenevér (*Barbastella barbastellus*), nagyfülű denevér (*Myotis bechsteinii*), dobozi pikkelyescsiga (*Hygromia kovacsi*), ingola fajok (*Eudontomyza spp.*), Petényi-márna (*Barbus meridionalis*) és egyéb közösségi jelentőségű fajok populációjának megőrzése, életfeltételeinek biztosítása és javítása.

- Az átfedő HUBN10007 Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel különleges madárvédelmi terület miatt a területen táplálkozó, fészkelő, átvonuló közösségi jelentőségű madárfajok élőhelyének megőrzése, életfeltételeik biztosítása.
- A Zempléni Tájvédelmi Körzettel való érintettség miatt a terület jellegzetes tájképi és természeti adottságainak, a földtani és felszínalaktani természeti értékeknek, a folyó- és állóvizeknek, az erdők és gyepek növénytakarásainak, növény- és állatfajainak megőrzése, a területen található történelmi, kultúrtörténeti értékek megővése.

#### Specifikus célok:

- É A fajgazdag szarvasgyepek fennmaradását évenként egyszer történő kaszálással esetleg megfelelő állomány nagyság mellett pásztorló, vagy szakaszolt legeltetéssel szükséges biztosítani. A cserjésedés-erdősülés folyamatosan visszaszorítandó, elsősorban szelektív kézi cserjeirtással.
- É A kékperjés láprétek és hegyi kaszálórétek fennmaradása évenként egyszer lehet legnyárvégére kitolt kaszálással biztosítandó, a beerdősült területeken a cserjésedés-erdősülés folyamatosan visszaszorítandó, elsősorban szelektív kézi cserjeirtással, mely beavatkozás esetében kímélendő a védett fülesfűz (*Salix aurita*).
- É A tőzegmohás lápok fennmaradásához biztosítandó az élőhely zavartalansága, fenntartandó a vízellátottság jelenlegi állapota, az élőhelyre nem vezethető le az ott összegyűlt csapadékvíz. A cserjésedés-erdősülés folyamatosan visszaszorítandó, elsősorban szelektív kézi cserjeirtással, mely beavatkozás esetében kímélendő a védett fülesfűz (*Salix aurita*).
- É A mézkerülő bükkösök valamint szubmontán és montán bükkösök termőhelyén álló idegenhonos állományok (elsősorban lucosok) átalakítandók, az erdőgazdálkodással érintett állományok száraló jellegű beavatkozással (száralás, száralóvágás) kezelendő. Nevelővágások (tisztítások, gyéritések) során az elegyfajok és a lábbon álló holtfa kímélendő, az idegenhonos fajok (*Pinus sylvestris*, *Picea abies*, *Larix decidua*, *Robinia pseudoacacia* stb.) eltávolítandók, egészségügyi termelések esetében 5 m<sup>3</sup>/ha mértékig álló (vastag) holtfa visszahagyandó.
- É Az illatos csengettyűvirág állományának megőrzése érdekében élőhelyeit évente egyszeri alkalommal kaszálni szükséges, valamint amennyiben szükséges az élőhelyén kézi szelektív cserjeirtás végzendő.
- É A zempléni futrinka állományainak fennmaradása érdekében a szegélyzónák (bokros erdőszegélyek, magaskórósok) megőrzése szükséges.
- É A vízi futrinka állományainak fennmaradása érdekében az erdőszegély területen megtalálható vizes élőhelyek, patakok parti sávjában kialakuló (sásos, magaskórós) vegetáció, illetve a lápok megőrzése szükséges.
- É Az erdélyi tarsza állományainak megőrzéséhez a magasfüvű kaszálórétek fenntartása szükséges. Az élőhelyeinek becserjésedését esetenkénti szelektív cserjeirtással szükséges megakadályozni.
- É Az erdélyi avarszőcske állományának fennmaradásához a magasfüvű gyepek és az ezekhez kapcsolódó szarvasgyepek, cserjés szegélyek megőrzése szükséges. Az élőhelyeinek túlzott mértékű becserjésedését esetenkénti szelektív cserjeirtással szükséges megakadályozni, a magasfüvű gyepek részlegesen (pl. sávosan) kaszálendók.
- É A havasi cincér állományának megőrzése érdekében biztosítani szükséges a bükkösökben a holtfaanyag jelenlétét, a sérült, lábonszáradt fák meghagyását.
- É A Dobozi pikkelyescsiga állományát, az élőhelyeit jelentő üde, nedves erdők zavartalanságának biztosításával, valamint a vadállomány taposása által okozott kár csökkentésével lehet megőrizni. A fajvédelme érdekében kerülni kell a faállomány véghasználatát, tarvágások letermelését, illetve az olyan mértékű gyéritést, mely az élőhely kiszáradását eredményezheti.
- É A vérfű hangyaboglárka állományok fennmaradása érdekében a vérfűves üde gyepek kaszálással történő fenntartása szükséges. A kaszálást ezeken a gyepeken legalább részben ki kell hagyni, szükség esetén nyárvégéig, vagy a gyep egy részét kaszálatlanul szükséges hagyni.

- É A tiszai ingola és a Petényi-márna állományok fennmaradása érdekében természetközeli állapotú, gyorsabb folyású patakszakaszok fenntartása szükséges, amelyeken a hosszirányú átjárhatóság biztosított. Szintén szükséges a patak menti kísér fás vegetáció fennmaradása, a kisvízi meder szélén is. Az állományaik növekedése érdekében a telepített pisztráng-állományok visszaszorítása szükséges. A halgazdálkodási tervekben érvényre kell juttatni, hogy haltelepítés csak indokolt esetben végezhető, és akkor is a Tvt. 14. §-ának megfelelően csak shonos, a víztérre jellemző halfajok telepíthetők.
- É Minden jelentősebb épületlakó denevérteljesítés esetén szükséges a szálláshelyek zavartalanságának biztosítása a és a kedvező adottságok (pl. megfelelő méretű bérpülési nyílások, hélium) fenntartása. Szaporodási időszakban minden jelentősebb épületlakó denevérteljesítés esetén az épületek díszkivilágítása mellőzendő.
- É Minden fontos telelőhelyen a teljes telelőidőszak során kerülendő a denevérek zavarása, illetve a barlangbejárások szüneteltetése szükséges. Minden lezárt, vagy nem megfelelően lezárt barlang esetén denevérteljesítés lezárása, illetve biztonságos denevérteljesítés létesítése szükséges. Gondoskodni kell a gyenge állékonyságú bányavágatok fenntartásáról és rendszeres ellenőrzéséről.
- É A leghelyesebb számú megmaradó az erdőben a denevérek számára alkalmas odvas fák.
- É A hiányzó állományának megőrzése érdekében az élőhelyét jelentő erdő zavartalansága biztosítandó. Ennek érdekében a nagyobb létszámú turistacsoportok és a tömegsportrendezvények területen történő megjelenése és áthaladása korlátozandó, illetve megakadályozandó.
- É A prioritásfajok esetén szükséges az állományok változásának monitorozása.

## **3.2. Kezelési javaslatok**

### ***3.2.1. Élőhelyek kezelése***

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ 5. pontja alapján §(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.

Az itt megfogalmazott kezelési javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben élőforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára, megadják, hogy a jelölt értékek megőrzéséhez milyen kezelési elírás-javaslatok alkalmazása szükséges. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező elírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az elírásokra csak utalást tesz. A tervkészítés időpontjában jogszabály alapján kötelezően betartandó elírásokon túli, a célokhoz illeszkedő, kívánatos kezelést megfogalmazó elírás-javaslatok iránymutatásként szolgálnak.

A Natura 2000 célok megvalósításához kapcsolódó, erdő- és gyepterületeket, valamint mezőgazdasági területek egyaránt érintő és gazdálkodáshoz köthető természetvédelmi javaslatokat kellően konkretizált és rendszerezett kezelési javasolt elírások kialakítása érdekében ún. kezelési egységek (KE) szerint dolgoztuk ki. A kezelési egységek több szempont alapján elkülönített, a különböző élőhelyi sajátosságokhoz és az erdő állományjellemzőihez igazodó, térben is lokalizálható egységek, melyek az esetek nagy hányadában nem követik sem az ingatlan-nyilvántartási határokat, sem az erdő részlet-határokat. E megközelítés indoka, hogy a Natura 2000 célok hosszú távú megvalósításához a valóság élőhely és állományviszonyokra, valamint az aktuális területhasználati és/vagy gazdálkodási formákra alapozottan megfogalmazott irányelvekre van szükség.

A kezelési egységek meghatározásánál hozzávetőlegesen azonos jellemzőkkel bíró, és ezért többé-kevésbé azonos kezelést igénylő helyek (Á-NÉR szerinti elkülönítés) összevonásával jött létre. A vonatkozó térkép a 3.2.5. fejezetben található.

A kezelési egységek lehatárolása az egyes azonos kezelést igénylő helyek (Á-NÉR szerinti elkülönítés) összevonásával jött létre. A vonatkozó térkép a 3.2.5. fejezetben található.

A fenti szempontrendszerrel kialakított kezelési egységek, mivel jelölés és nem jelölés helytípusokat egyaránt tartalmaznak, és lefedik a teljes tervezési területet. A gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatokat és a jogszabályi előírások miatt kötelezően betartandó előírásokat praktikus okok miatt a kezelési egységek szerinti ismertetés mellett, azokból kiemelve tárgyaljuk.

### **3.2.1.1. Gazdálkodáshoz nem köthető általános javaslatok**

- A terület a jelzett turistautakon és az erdészeti utakon gyalogosan szabadon látogatható. (Kivéve: Az egyes fajok élő- és fészkelőhelyeinek látogatását a természetvédelmi kezelési időszakosan korlátozhatja). Kerékpárral - a közutak kivételével - csak a külön jelzéssel ellátott turistautakon szabad közlekedni.
- A területen a táborozás csak a kijelölt és kiépített táborhelyeken lehetséges, védett terület lévén csak hatósági engedély birtokában.
- Turisztikai célú fejlesztéseket minden esetben előzetesen egyeztetni javasolt az Aggteleki Nemzeti Park igazgatósággal (továbbiakban igazgatóság).
- Az épületek díszvilágítását úgy kell tervezni, hogy az ne zavarja az éjjel aktív állatokat pl. denevérfajokat, illetve az épületben élő kolóniák érdekében a berepülési nyílásokat szabadon kell hagyni. (1996. évi LIII. törvény, továbbiakban Tvt.)
- A fényszennyezés mérséklése érdekében elő kell kerülni a hideg fehér fényvilágítást, amely 500 nanométernél rövidebb hullámhosszúságú fényt tartalmaz: Ennek megfelelően 3000K alatti érték javasolt a kültéri világítás szín- és hőmérsékletére. A fényeknek pedig még a díszvilágítás esetén is előlefelé kell irányulniuk. Így például a talajszintbe épített fényvetőket, melyek felfelé sugároznak, elő kell kerülni. Az utcákat amennyire csak lehet egyenletesen, és amennyire csak lehet alacsony intenzitással világítsuk meg. A kültéri világítást a tényleges használat idejéhez kell igazítani
- Nagyragadozók szaporodó- és utódnevelését szolgáló barlangok látogatásának tilalma, a zavartalanság biztosítása. (Tvt.)
- Kutatás csak ellenőrzött módon, a természetvédelmi hatóság engedélyével, a természetvédelmi kezelési hozzájárulásával végezhető. (Tvt.)
- A falopások megakadályozandók az érintett területeken.
- A területen található források kifolyóinak környékét tisztán, hulladékmentesen kell tartani. A forrás környéki élőhelyek természeti állapota nem változtatható meg. (Tvt.)
- NATURA 2000 jelölésű helyen szennyvíz-tisztítótelepek elhelyezésére nem javasolt.
- A területen új bányatelek nem fektethető, valamint bányanyitás nem támogatható. (2018. évi CXXXIX. törvény)
- A területen az új utak nyomvonalát lehetőség szerint a NATURA 2000 területen kívülre, vagy meglévő utak nyomvonalára lehet tervezni, de minden esetben a nemzeti park igazgatósággal előzetesen egyeztetni javasolt.
- Távközlési tornyok, szélenergia termelő, nagyméretű reklámtáblák elhelyezése nem javasolható a területen, illetve előzetes egyeztetés szükséges az illetékes nemzeti park igazgatósággal. (2016. évi LXXIV. Törvény)
- Az elektronikus hírközlési építmények, a postai létesítmények elhelyezése esetén a vonatkozó jogszabályok előírásai érvényesek.



- Szeméttelpek NATURA 2000 jelöl él helyeken nem létesíthet k, az illegális szeméttelrakásokat fel kell számolni. (2018. évi CXXXIX. törvény)
- Vadászházakra, egyéb külterületi épületekre vonatkozóan HÉSZ, önkormányzati rendeletekben foglaltak irányadók: tet fedésre kizárólag természetes alapanyagok használhatók, amelyek színe egységesen természetes nem festett barna, vörös, vagy azok árnyalata lehet. Külterületen kerítés anyaga csak termésk , fa, shonos fajokból álló él sövény, patics, drótháló lehet. (314/2012 Korm. rendelet)
- Az új épületek, építmények, nyomvonalas létesítmények, berendezések létesítésekor, valamint a meglév k b vítése során gondoskodni kell a tájba illesztésr l. (314/2012 Korm. rendelet)

### **3.2.1.2. Gazdálkodáshoz köthet egyéb általános kezelési javaslatok**

- A területen található források kifolyóinak környékét tisztán, hulladékmentesen kell tartani. A forrás környéki él helyek természeti állapota nem változtatható meg.
- Mesterséges vízkivétel a területen nem támogatható, kivéve ivóvíz céljára létesített vízm vek.
- Vadgazdálkodás során szóró fokozottan védett gyepre és tisztásra nem telepíthet , máshol egyeztetni kell az igazgatósággal. Preferált etet anyagok: kizárólag tiszta (kihelyezés el tt külön átrostált) szemes vagy csöves kukorica, valamint talajrárakódásoktól megtisztított répa, illetve darabos lédús takarmány (pl. alma).

### **3.2.1.3. Gyeppek**

#### **Gazdálkodáshoz köthet általános kezelési javaslatok**

Gyeppek esetében legfontosabb feladat a nyílt, inváziós és gyomfajoktól mentes, természetes növénytakaróval fedett él helyek meg rzése, fenntartása. Ezen cél elérése érdekében elengedhetetlen az antropogén hatásra kialakuló gyakori t zesetek megelőzése, a megfelelő és kímél agrotechnika kiválasztása, a közösségi jelent ség fajok életmenetét, virágzását, fészkelését és fiókanevelését figyelembe vev kaszálási id pont megválasztása. A legeltetés csak a kevésbé sérülékeny területeken képzelhet el.

A vadgazdálkodási létesítmények (sózó, szóró, vadetet ) gyepen történ elhelyezését a gyomosító, a vadak koncentrált túrása, taposása okozta károsító hatása miatt el kell kerülni.

Vadgazdálkodás során szóró gyepre és tisztásra nem telepíthet , máshol preferált etet anyagok: kizárólag tiszta (kihelyezés el tt külön átrostált) szemes vagy csöves kukorica, valamint talajrárakódásoktól megtisztított répa, illetve darabos lédús takarmány (pl. alma).

A vadfajok által okozott gyepfeltúrások elegyengetése, minden esetben egyedi elbírálás, az igazgatósággal való el zetes egyeztetést igényel.

#### **Gazdálkodáshoz köthet konkrét kezelési el írás-javaslatok**

#### **Gazdálkodáshoz köthet kötelez en betartandó el írások**

A NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, az európai közösségi jelent ség természetvédelmi rendeltetés területekr l szóló 275/ 2004. (X.8.) Korm. rendelet és az azt módosító 337/2013. (IX.25) Korm. rendelet el írásai kötelez érvény ek. Ezen el írásokat külön nem jelezzük a részletes javaslatok között.

Mivel a terület teljes egészében védett terület is kötelez en betartandóak a természet védelmér l szóló 1996. évi LIII. törvényben megfogalmazott el írások is.

A term földek hasznosítására és a földvédelemre vonatkozó rendelkezéseket a term föld védelmér l szóló 2007. évi CXXIX. törvény is megállapít, ezeket is be kell tartani.

306/2010 Kormányrendelet a levegő védelméről az égetésre vonatkozó előírások.

259/2011. (XII.7) Korm. rendelet, mely többek között a tűzvédelmi bírságról is szól.

Vízügyi szempontból a 1995. évi LVII. törvény, a 83/2014 (II.14.) Korm. rendelet, 120/1999. (VII.6.) Korm. rendelet, 223/2014. (IX.4.) Korm. rendelet a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről.

234/2011. (XI. 10.) Korm. Rendelet 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról.

A területen számos VP támogatás pályázható - Lsd. 3.3.1.1. Jelenlegi működő agrártámogatási rendszer fejezetben is, amely segíti az előírás-javaslatok betartását.

### **Gazdálkodáshoz köthető önként vállalható kezelési javaslatok**

#### **1. Kaszálórétek, legelők**

(a) **Kezelési egység kódja:** KE-1

(b) **Kezelési egység meghatározása:** Kaszálórétek, legelők

(c) **Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:**

#### **Érintett NATURA 2000 élőhelyek:**

- 6210 Meszes alapközvetlen féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (*Festuco-Brometalia*)
- 6520: Hegyi kaszálórétek
- 6510 Sík és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)
- 6410 Kékperjés láprétek meszes, tölgyes vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*)
- 6440 *Cnidion dubii* folyóvölgyeinek mocsárrétei
- 6430 Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai
- 6230 Fajgazdag *Nardus*-gyepek szilikátos alapközvetlen hegyvidéki területeken és kontinentális európai területek domb- és hegyvidékein

#### **Érintett ÁNÉR élőhelyek:**

- D2: Kékperjés láprétek
- D34: Hegy- és dombvidéki mocsárrétek
- D5: Patakparti magaskórósok
- E1: Franciaperjés rétek
- E2: Hegyi rétek
- E34: Hegyvidéki- és dombvidéki sovány gyepek és szarvasgyepek
- H4: Félzáraz gyepek
- OB: Jellegtelen üde gyepek
- OC: Jellegtelen száraz gyepek
-

### Érintett közösségi jelentőségű fajok:

Illatos csengetty virág (*Adenophora liliifolia*), leánykököröcsin (*Pulsatilla grandis*), magyar n szirom (*Iris aphylla subsp. hungarica*), Stys-tarsza (*Isophya stysi*), erdélyi avarszöcske (*Pholidoptera transsylvanica*), vérf hangyaboglárka (*Maculinea teleius*), nagy t zlepké (*Lycaena dispar*, haris (*Crex crex*)

### Érintett egyéb fajok:

Réti kardvirág (*Gladiolus imbricatus*), szibériai n szirom (*Iris sibirica*), északi sás (*Carex hartmanni*), kenyérbél cickafark (*Achillea ptarmica*), kornistárnics (*Gentiana pneumonanthe*), mocsári n sz f (*Epipactis palustris*), gömböskosbor (*Traunsteinera globosa*), hússzín ujjaskosbor (*Dactylorhiza incarnata*), széles- és keskenylevel gyapjúsás (*Eriophorum latifolium*, *E. angustifolium*)

### (d) Javasolt elírások

Kód	Gyepterületekre vonatkozó elírás-javaslatok	Magyarázat
GY01	Felülvetés nem megengedett.	
GY02	Vegyszeres gyomirtás nem megengedett.	
GY09	Fogasolás nem megengedett.	
GY10	Tárcsázás nem megengedett.	Ahol nagymérték vaddisznótúrás van a gyep elegyenetésének lehet ségét és módját egyeztetni kell az igazgatósággal.
GY11	Hengerezés nem megengedett.	
GY13	Kiszántás nem megengedett.	
GY14	Felázott talajon munkavégzés nem megengedett.	
GY15	T zpászták létesítése nem megengedett.	
GY20	Kizárólag kaszálással történ hasznosítás.	Kivéve OC, OB él helyek
GY22	Legeltetéssel és/vagy kaszálással történ hasznosítás.	Legeltetéses hasznosítás csak az OB, OC él helyeken lehetséges
GY23	A felhalmozódott f avar eltávolítása.	
GY26	Inváziós fás szárúak mechanikus irtása	
GY28	A gyep cserjésedésének megakadályozása, azonban a szórtan jelentkező szonon cserjék meg rzése.	
GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti id szakban lehetséges.	Ha jelöl él helyet vagy fajt nem veszélyeztet augusztus 15-t l megkezdhet .
GY30	A természetes gyepekben az szonon, méretes fák (30 cm törzsátmér felett) és a vadgyümölcsök (törzsátmér megjelölése nélkül) meg rzése	
GY44	A legeltetési s r ség egyeztetése a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal.	Csak az OB, OC él helyek

GY45	A legeltetés április 24. és október 31. között lehetséges.	Csak az OB, OC él helyek
GY59	Legeltetési terv készítése és egyeztetése szükséges a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal.	Csak az OB, OC él helyek
GY62	A gyepen legelésbiztosított terület kialakítása, ami nem haladja meg a parcella 30%-át.	Csak az OB, OC él helyek
GY67	Legeltethető állatfajta: szarvasmarhafélék	Szarvasmarha, csak az OB, OC él helyek
GY70	Legeltethető állatfajta: lófélék (ló, szamár)	Csak az OB, OC él helyek
GY76	Kaszálás augusztus 15. után lehetséges.	Haris fészkelése esetén.
GY79	Évente az időjárási viszonyoknak és a gyep állapotának megfelelően, természetvédelmi-ökológiai és a gazdálkodási szempontokat egyaránt figyelembe véve a kaszálási terv készítése és egyeztetése a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal, valamint az így egyeztetett kaszálási terv végrehajtása.	Gyepfajtától függő kaszálási időpont, mivel Natura 2000 terület kötelezően be kell jelenteni a kaszálási időpontot, ekkor van lehetőség korlátozásra pl. vérfű hangyaboglárka, vagy haris esetében.
GY95	15-20% kaszálatlan terület meghagyása parcellánként.	Különösen vérfű hangyaboglárkás területeken.
GY99	A kaszálatlan területet évente más helyen történő kialakítása.	Különösen vérfűves élőhelyeken.
GY101	Amennyiben inváziós gyomokkal fertőzött területen költ fokozottan védett madár, a terület tisztítását csak a megengedett kaszálási időpont után szabad kezdeni.	
GY102	A kaszálás során az inváziós fajokat nem tartalmazó szegély élőhelyek a kaszálatlan területbe beletartozhatnak.	
GY109	A lekaszált inváziós növények eltávolítása a területről a kaszálást követően 30 napon belül.	
GY110	A tisztító kaszálás legkorábbi időpontja: szeptember 1.	
GY116	A területen trágyadepónia, széna és szalmakazlak nem helyezhetőek el.	
GY117	Éjszakai helyek, ideiglenes karámok és jószágállások helyét a m ködési terület szerinti nemzeti park-igazgatósággal egyeztetni szükséges.	Csak az OB, OC élőhelyek
GY128	Kaszálás szárzúzással nem helyettesíthető.	
GY133	Legeltetés során élővíz nem lehet itatni, az itatáshoz a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen itatóvályú kialakítása.	OB, OC élőhelyek
<b>Kód</b>	<b>Vadgazdálkodásra vonatkozó előírás-javaslatok</b>	
VA03	A területen szóró, vadetető, szőlő nem létesíthető.	Gyepszerkezetet teljesen lerontja. OB, OC élőhelyek kivételével új nem létesíthető, illetve a többi élőhelyen a régiek is elbontásra kerülnek.

**(e) Él helyfejlesztési és él helyrekonstrukciós javaslatok:**

A cserjésed gyepekben él helyrekonstrukció, azaz részleges/szelektív cserjeirtás szükséges vegetációs és fészkelési időszakon kívül.

**(f) Kezelési javaslatok indoklása**

A A 6210 Meszes alapkötet féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (*Festuco-Brometalia*), a 6520 Hegyi kaszálórétek, a 6510 Sík és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*), a 6410 Kékperjés láprétek meszes, tzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*), a 6440 *Cnidion dubii* folyóvölgyeinek mocsárrétjei, a 6430 Síkságok és a hegyvidéki magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai és a 6230 Fajgazdag *Nardus*-gyepek szilikátos alapkötet hegyvidéki területeken és kontinentális európai területek domb- és hegyvidékein él helyek megőrzése érdekében az aktuális vízállapotokat és a földön fészkelő madarak életmenetét is figyelembe véve, kíméletes módszerrel történő kaszálás - esetleg sávos kaszálás - képzelhető el, melynek időpontját az itt élők fajok életmenetéhez és szaporodásához alkalmazkodva kell megválasztani. Természetvédelmi szempontból sávos vagy mozaikos kaszálás fogantatását tartjuk leginkább elfogadhatónak. Legeltetés csak az OB, OC órontott nedves és száraz gyepeken lehetséges, mert a túltartott állatállomány által okozott taposási és régési kár károsítja a jelölő fajokat, rontja a gyepek természetes szerkezetét tömörödést és gyomosodást okoz.

A felbukkanó inváziós fajok irtására a természetes gyepszerkezet, míg a cserjék visszaszorítására az árnyékolás megszüntetése miatt van szükség. A védett cserjefajokat, méretes vadgyümölcsfákat, odvas fákat madárvédelmi szempontból is meg kell őrizni.

**2. Beavatkozás nélkül fenntartandó érzékeny gyepek**

**(a) Kezelési egység kódja:** KE-2

**(b) Kezelési egység meghatározása:** Érzékeny gyepek

**(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:**

**Érintett NATURA 2000 él helyek:**

- 6190 Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)
- 6240 Szubpannon sztyepék
- 7140:T zégmohás lápok és ingólápok
- 4030:Európai száraz fenyérek
- 40A0: Szubkontinentális peripannon cserjések

**Érintett ÁNÉR él helyek:**

- C23: T zégmohás átmeneti lápok és t zégmohalápok
- E5: Csarabosok
- G3: Nyílt szilikát sziklagyepek és törmeléklet
- H3a: Köves talajú lejtősztyeprétek
- M7: Sziklai cserjések

### Érintett közösségi jelentőségű fajok:

Leánykökörcsin (*Pulsatilla grandis*), magyar n szírom (*Iris aphylla subsp. hungarica*), kapcsos korpaf (*Lycopodium clavatum*), kígyózó korpaf (*Lycopodium annotinum*), közösleges laposkorpaf (*Diplazium complanatum*), Stys-tarsza (*Isophya stysi*), erdélyi avarszöcske (*Pholidoptera transsylvanica*), vérf hangyaboglárka (*Maculinea teleius*), nagy t zlepke (*Lycaena dispar*) zempléni futrinka (*Carabus zawadzskii*), dobozi pikkelyescsiga (*Hygromia kovacsi*)

### Érintett egyéb fajok:

Csarab (*Calluna vulgaris*), áfonyafajok (*Vaccinium myrtillus* és *V. vitis-idea*) szirti gyöngyvessz (*Spiraea media*), madárbirs fajok (*Cotoneaster* sp.), lisztes berkenye kisfajok (*Sorbus aria* agg), havasalji rózsza (*Rosa pendulina*), pávafarkú salamonpecsét (*Polgonatum verticillatum*), ikrás fogasír (*Cardamine glanduligera*), északi szirtipáfrány (*Woodsia ilvensis*)

### (d) Javasolt elírások

Kód	Gyepterületekre vonatkozó elírás-javaslatok	Magyarázat
GY21	Legeltetés és kaszálás nem végeztet, a területet kezelés nélkül történ fenntartása.	
GY26	Inváziós fás szárúak mechanikus irtása.	Pl. Robinia pseudoacacia
GY32	A m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatóság általi kijelölésüket követ en a fajgazdag, vagy védett fajokat tartalmazó cserjés foltokat meghagyása.	

### (e) Él helyrekonstrukciós és él helyfejlesztési javaslatok

Fajgazdag természetes él helyek, melyek sekély talajuknak köszönhetően csak nehezen cserjésednek. Él helyfejlesztésre nincs szükség, kivéve havaria, vagy az inváziós fajok és esetlegesen a cserjék túlzott elszaporodása miatt.

### (f) Kezelési javaslatok indoklása

Kezelés nélkül fenntartandó él helyek, csak szükség esetén végezhető minimális beavatkozások.

#### 3.2.1.3. Erdők

A következőkben a közösségi jelentőségű erdő és él helytípusok, a nem közösségi jelentőségű, de természetes él helytípusok, valamint a további, zömmel idegenhonos fafajok által meghatározott erdei él helytípusok kezelésére és fenntartására (esetenként rekonstrukciójára) vonatkozó természetvédelmi javaslatokat foglaljuk össze. A kezelési javaslatok a lehetséges mértékben figyelembe veszik a közösségi jelentőségű növény- és állatfajok, valamint az egyéb (védett vagy lokálisan értékesnek minősíthető) fajok él helyi igényeit is. A kezelési javaslatok kapcsán ugyanakkor fontos kiemelni, hogy a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ (5) pontja értelmében *ša*

*fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltér rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.*

A megfogalmazásra kerülő kezelési javaslatok célja, hogy a tervezési terület földrajzi jellemzői, az előforduló közösségi jelentőségű értékek és a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat alapján javaslatot tegyenek a területfenntartás, területhasznosítás, illetve gazdálkodás jövőben kívánatos módjára. A fentebbi jogszabályi kivonat alapján a gazdálkodók számára ezek a természetvédelmi javaslatok jelen terv alapján külön kötelezettséget nem jelentenek, betartásuk csak jövőben (a fenntartási terv irányelveivel összhangban kidolgozandó) támogatási programokon keresztül, önkéntes vállalás formájában válhat kötelezővé. A már más jogszabályok vagy hatósági eszközök alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azokat megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra (például az erdőterület, az erdővédelmi terület és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvényben előírt irányelvekre és kötelezettségekre) többnyire csak utalást tesz.

A kezelési egységek meghatározásánál hozzávetőlegesen azonos jellemzőkkel bíró, ezért többé-kevésbé azonos kezelést igénylő, térben is jól elhatárolható, több kritérium alapján levezethető egységeket igyekeztünk felállítani. A tervezési területen az erdőszomszédos kezelési egységek elhatárolása összességében 3 különböző szempont figyelembe vételével történt:

(1) *Egyedi sajátosságokkal rendelkező, illetve különleges státusú területek.* A tervezési terület is magába foglaló védett természeti területen (Zempléni Tájvédelmi Körzet) belül vannak olyan területi egységek, melyek kezelési egységbe sorolását valamilyen egyedi sajátosság, vagy jogszabályból levezethető speciális kötöttség határozza meg. Ezek a kezelési egységek jórészt élőhelyi besorolástól függetlenül kialakított, de Natura 2000 jelölésű élőhelyek és/vagy fajok jelenlétét is biztosító területrészeket (esetünkben: erdőrezervátum magterület, érintetlenül fenntartandó fokozottan védett területek) foglalnak magukba.

(2) *Élőhelytípusok szerinti differenciálódás.* A kezelési egységek kialakításának legfontosabb tényezője, hiszen a természetvédelmi kezelési irányelvek jelentős része élőhelyspecifikus. Hasonló kezelési igények esetén (például zonális erdőknél) ugyanakkor többféle élőhelytípus is kerülhet egy kezelési egységbe. Élőhelytípus-kategóriaként alaphelyzetben a Natura 2000 jelölésű élőhelytípusokat alkalmazzuk, nem közösségi jelentőségű és másodlagos erdei élőhelyeknél viszont a teljes körű tematikai és területi lefedettséget biztosító ÁNÉR-2011 élőhelytípusok is megjelennek.

(3) *Korosztályviszonyok.* Mindössze egy kategóriánál felmerül tényező, ebben az esetben (úgymondjuk korosztályi alapon) a vágásterületek, erdősítések és nemrégiben záródott fiatalosok (ÁNÉR-kódok: P1, P3, P8) elkülönítésére került sor. A kategória kialakításának oka, hogy a vágásos erdőgazdálkodás során kialakult vágásterületek és az azok ismételt beerdülésével/beerdősítésével létrejövő kezdeti erdőstádiumok (hozzávetőlegesen 25-30 éves korú) speciális állapotjellemzőkkel bírnak és bennük a zárt, idősebb erdők kezeléséhez képest jelentősen eltérő tevékenységek folynak.

Az általános kezelési javaslatok védett természeti területekre vonatkozóan követik a Zempléni Tájvédelmi Körzet előkészített, de jogszabályi formában még nem megjelent természetvédelmi kezelési tervében leírt irányelveket.

### **Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok**

A Zempléni Tájvédelmi Körzet területén az erdőgazdálkodásra, illetve az erdőkezelésre vonatkozó általános javaslatok a természetvédelmi kezelési tervben rögzített irányelvekkel állíthatók párhuzamba (a kezelési terv jogszabályként való megjelenése esetében a megfogalmazott elvek kötelező érvényűvé válnak).

### **Gazdálkodáshoz köthető konkrét kezelési előírás-javaslatok**

### **Gazdálkodáshoz köthető kötelezően betartandó előírások**

Az erd kre fenntartására és a bennük folytatott gazdálkodásra, kezelésre vonatkozó általános (kötelezően betartandó) szabályokat az erd r l, az erd védelméről és az erd gazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény, valamint a végrehajtására kiadott 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet rögzíti. Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet előírásai szintén kötelezően érvényesek, s a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv. természetvédelmi szempontú szabályrendszerétől lévén, hogy a tervezési terület teljes egészében a 147/2007. (XII. 27.) KvVM rendelettel megteremtett védettség Zempléni Tájvédelmi Körzet területére esik, az is be kell tartani. Mindezeket túl további, a természetmegőrzési terület egy-egy részterületére vonatkozó szabályokat rögzítenek a 11/2010. (II. 4.) FVM rendelet alapján készített ún. erd terv-rendeletek. Utóbbi rendeletek erd gazdálkodásra vonatkozóan elég részletes és konkrétan szabályrendszerét az alábbiakban részletezzük.

Az Alsó-Hegyközi Erd tervezési Körzet (Kishuta, Nagyhuta községhatárok) területére vonatkozó erd terv (2010-2019) még erd terv-rendelet nélkül készült, kötelezően betartandó erd gazdálkodási szabályok innen tehát nem kivonatolhatók.

A Fonyi Erd tervezési Körzet (Fony és Regéc községhatár) területére vonatkozó, az erd terv 2015-2024 közötti érvényessége során kötelezően betartandó (releváns) erd gazdálkodási szabályok a 47/2014. (IV. 24.) VM rendelet-szerint.

A Gönci Erd tervezési Körzet (Telkibánya községhatár) területére vonatkozó, az erd terv 2016-2025 közötti érvényessége során kötelezően betartandó (releváns) erd gazdálkodási szabályok a 45/2015. (VII. 28.) VM rendelet szerint.

Az Erd horvati Erd tervezési Körzet (Háromhuta községhatár) területére vonatkozó erd terv (2018-2027) jelenleg készül. Az erd törvény 2017. évi változásai miatt ehhez az erd tervezési munkához erd terv-rendelet már nem jelent meg, kötelezően betartandó erd gazdálkodási szabályok innen tehát nem kivonatolhatók.



## Gazdálkodáshoz köthet önként vállalható kezelési javaslatok

### 3.2.1.3.1. Erd rezervátum-magterület

a) *Kezelési egység kódja: KE-3*

(b) *Kezelési egység meghatározása:* A Zempléni Tájvédelmi Körzet területére es , 3/2000. (III. 24.) KöM rendelet szerinti erd rezervátum (Nagy-Sertéshegy ER) érintetlenül, mindenféle beavatkozás nélkül fenntartandó magterülete.

(c) *Kezelési egység megfeleltetése / Érintettség vizsgálata:*

**Érintett ÁNÉR él helyek (jelent sebb él helytípusok):** K2: gyertyános-kocsánytalan tölgyesek; K5: bükkösök; LY2: törmeléklet -erd k; L4a: zárt mészkőrül tölgyesek;

**Érintett Natura 2000 él helyek (jelent sebb él helytípusok):** szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*) (9130), lejt k és sziklatörmelékek *Tilio-Acerion*-erd i (9180), pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraeával és Carpinus betulusszal* (91G0)

**Érintett közösségi jelent ség fajok:** Skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), nagy h scincér (*Cerambyx cerdo*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), havasi cincér (*Rosalia alpina*), sárgahasú unka (*Bombina variegata*), nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*), nagyfül denevér (*Myotis bechsteini*), hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*), közönséges denevér (*Myotis myotis*), nagy patkósdenevér (*Rhinolophus ferrumequinum*), kis patkósdenevér (*Rhinolophus hipposideros*), farkas (*Canis lupus*), hiúz (*Lynx lynx*), szirti sas (*Aquila chrysaetos*), parlagi sas (*Aquila heliaca*), fehérhátú fakopács (*Dendrocopos leucotos*), fekete harkály (*Dryocopus martius*)

**Egyéb érintett fajok:** Farkasboroszlán (*Daphne mezereum*), nagy völgycsillag (*Astrantia major*), erdei ujjaskosbor (*Dactylorhiza fuchsii*)

(d) *Javasolt el írások*

Kód	Erd területekre vonatkozó kezelési el írás-javaslatok	Magyarázat
E08	Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelent ség él helyekre, illetve fajokra történ esetleges káros hatások miatt).	A kapcsolódó, szomszédos állományokban végzett fakitermelések esetén merülhet fel, a magterületen nem engedélyezhet .
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelít nyomok csak a közösségi jelent ség fajok és él helyek védelmének figyelembe vételével.	A kapcsolódó, szomszédos állományokban végzett fakitermelések esetén merülhet fel, a magterületen nem engedélyezhet .
E10	Meghatározott erd részletekben az él helyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével.	Az erd rezervátum magterület besorolás miatt ez az alkalmazandó

		f szabály, de fontos, hogy idegenhonos fafajok (= luc) kitermelése sem lehetséges!!!
E24	Az erd részleteken belül el nem különített tisztás, cserjés folt, víztestek kijelölése és háborítatlanságának biztosítása.	A beékel d nyílt él helyek érintetlen fenntartása.
E39	A mikroél helyek fenntartása.	Az állományok teljes érintetlenségének biztosításával. A mikroél helyeknek tekinthet k pl. források, erek, patakok, kisvízállások, facsonk, hasadt-törött fák, üreges-odvas törzsek stb. melyek kímélete szükséges.
E74	Kórokozók és kártev k elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erd területeken, magterm állományokban) történ elvégzése.	Elvileg nagyobb területeket érint erd károk esetén sem lehetséges semmilyen kémiai védekezés (légi úton sem)!
E75	Kártev k elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell el nyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelent ség , illetve védett fajok egyedeit is elpusztítják.	Elvileg nagyobb területeket érint erd károk esetén sem lehetséges semmilyen kémiai védekezés (légi úton sem)!
E87	Faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód fenntartása.	Valamennyi érintett erd részletben.
<b>Kód</b>	<b>Vadgazdálkodásra vonatkozó el írás-javaslatok</b>	<b>Magyarázat</b>
VA03	A területen szóró, vadetet , szózó nem létesíthet .	Érintetlenség biztosítása miatt

***(e) Él helyrekonstrukció és él helyfejlesztési javaslatok***

A kezelési egység területére vonatkozóan (a rezervátumként, beavatkozás nélkül való fenntartás kritériuma miatt) él hely-rekonstrukciós és/vagy él helyfejlesztési javaslatok nem fogalmazhatók meg.

#### **(f) Kezelési javaslatok indoklása**

A kezelési javaslatok az erd rezervátum-magterületekre vonatkozó általános szabályoknak (= mindenféle emberi beavatkozástól mentes fenntartás) megfelelően kerültek megfogalmazásra (fakitermelés, illetve beavatkozás az idegenhonos lucfeny pusztuló foltját magába foglaló Regéc 87/F erd részletben sem lehetséges).

#### **3.2.1.3.2. Fokozottan védett területen található és/vagy beavatkozás nélkül fenntartandó erd k**

**a) Kezelési egység kódja:** KE-4

**(b) Kezelési egység meghatározása:** A Zempléni Tájvédelmi Körzet területére es , 147/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet szerint fokozottan védettnek min sül erd területek közül azon erd részletek (vagy azok részterülete), amelyek távlatilag érintetlenül, mindenféle beavatkozás nélkül, a természetes erd dinamikai folyamatoknak teret engedve, de vadhatás, inváziós fajok és természetes bolygatások jelenléte tekintetében természetvédelmi kontroll biztosításával tartandók fenn (pl. Amadévár, Hemzs -k környéke; Kishuta-Nagyhuta: Lackó-hegy és Gilevár térsége; Kemence-völgy; sérülékeny él helytípusoknak, illetve véderd nek otthont adó fokozottan védett területek). Továbbá az edafikus sziklaerd k, melegkedvel tölgyesek, mészkerül erd k melyek a fokozottan védett területen kívül esnek, de fenntartásuk szintén beavatkozás nélkül képzelhet csak el.

**(c) Kezelési egység megfeleltetése / Érintettség vizsgálata:**

**Érintett ÁNÉR él helyek (jelent sebb él helytípusok):** J5: égerligetek; K2: gyertyános-kocsánytalan tölgyesek; K5: bükkösök; K7a: mészkerül bükkösök; LY2: törmeléklejt -erd k; LY4: tölgyes jelleg sziklaerd k és tet erd k; L2a: cseres-kocsánytalan tölgyesek; L4a: zárt mészkerül tölgyesek; L4b: nyílt mészkerül tölgyesek

**Érintett Natura 2000 él helyek (jelent sebb él helytípusok):** mészkerül bükkösök (*Luzulo-Fagetum*) (9110), szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*) (9130), lejt k és sziklatörmelékek *Tilio-Acerion*-erd i (9180), enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas k ris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterd k (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (91E0), pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraeával és Carpinus betulusszal* (91G0), pannon cseres-tölgyesek (91M0)

**Érintett közösségi jelent ség fajok:** dobozi pikkelyescsiga (*Hygromia kovacsi*), zempléni futrinka (*Carabus zawadzskii*), kárpáti vízfutrinka (*Carabus variolosus*), kerekvállú állasbogár (*Rhysodes sulcatus*), csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*), skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), nagy h scincér (*Cerambyx cerdo*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), gyászscincér (*Morimus funereus*), havasi cincér (*Rosalia alpina*), sárgahasú unka (*Bombina variegata*), nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*), nagyfül denevér (*Myotis bechsteini*), hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*), közönséges denevér (*Myotis myotis*), nagy patkósdenevér (*Rhinolophus ferrumequinum*), kis patkósdenevér (*Rhinolophus hipposideros*), vidra (*Lutra lutra*), farkas (*Canis lupus*), hiúz (*Lynx lynx*), , szirti sas (*Aquila chrysaetos*), parlagi sas (*Aquila heliaca*), fehérhátú fakopács (*Dendrocopos leucotos*), fekete harkály (*Dryocopus martius*), fekete gólya (*Ciconia nigra*)

**Egyéb érintett fajok:** Farkasboroszlán (*Daphne mezereum*), nagy völgycsillag (*Astrantia major*), erdei ujjaskosbor (*Dactylorhiza fuchsii*), ikrás fogasír (*Cardamine glanduligera*), nagylevel tarkakoronafürt (*Securigera elegans*)

*(d) Javasolt el írások*

Kód	Erd területekre vonatkozó kezelési el írás-javaslatok	Magyarázat
E03	A közösségi jelent ség él helyek vagy fajok meg rzése érdekében ó az erd terület erre alkalmas erd részleteiben ó a folyamatos erd borítást biztosító átmeneti, örökerd vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés.	Az érintetlenül fenntartandó fokozottan védett területek faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódba sorolása részben már megtörtént.
E08	Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelent ség él helyekre, illetve fajokra történ esetleges káros hatások miatt).	A kapcsolódó, szomszédos állományokban végzett fakitermelések esetén merülhet fel.
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelít nyomok csak a közösségi jelent ség fajok és él helyek védelmének figyelembe vételével.	A kapcsolódó, szomszédos állományokban végzett fakitermelések esetén merülhet fel.
E10	Meghatározott erd részletekben az él helyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével.	A beavatkozás nélkül fenntartandó fokozottan védett területekre vonatkozó f szabály!
E17	Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztet (az erdei él helyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábon álló holtfák meghagyása.	A veszélyforrást jelent törzsek kitermelése lehetséges.
E20	Fokozottan védett jelöl madárfaj fészkeknek (madárfajtól függ en meghatározott) körzetében fészkelési id szakban az erd gazdálkodási tevékenység korlátozása.	A fészkelési id szakhoz igazodó id beni korlátozást és annak térbeli hatályát az el forduló fokozottan védett madárfaj ökológiai igényei alapján ó összhangban a madárvédelmi területre (KMT) megfogalmazott irányelvekkel ó kell megállapítani. A Fonyi Körzet területén a korlátozási id szakok: 47/2014. (IV. 24.) VM rendelet. Egyébként az iránymutató szakirodalom (Pongrácz - Horváth 2010) alapján. Csak

		akkor merülhet fel, ha idegenhonos fajok eltávolítása miatt történik munka egy-egy erdőben.
E24	Az erdő részleteken belül el nem különített tisztás, cserjés folt, víztestek kijelölése és háborítatlanságának biztosítása.	Az idegenhonos, inváziós fajok eltávolítását ez esetben is biztosítani szükséges.
E41	A fakitermelés elvégzésére idő- és térbeli korlátozás megállapítása.	Védett természeti területen a Fonyi és Gönci Körzet hegyvidéki részein (az erdőterv-rendelet szerint) augusztus 15. és április 1. között végezhető fakitermelés. A további érintett körzetekben ugyanezen intervallum alkalmazása ajánlott.
E50	A vágásterületen történő égetés mellőzése.	Idegenhonos fajok (pl. fenyő) kitermelése esetén sem végezhető!
E57	Az erdő felújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájthonos faj alkalmazása.	Amennyiben valamilyen nagyobb térléptékű bolygatás esetén az erdő borítottság helyreállítása érdekében aktív beavatkozás szükséges.
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjedő, inváziós lágyszárú és fás szárú fajok ellen alkalmazható a természetvédelmi terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt előzetes egyeztetést követően.	Az állományokban esetleg jelentkező akácodoságra megfigyelésre.
E70	Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következők mellett:	
	É Az ellenrizhatóság biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színezőanyag keverése.	
	É Javasolt alkalmazási idő: lágyszárú: május-június, fás szárú: augusztus-szeptember.	Az esetlegesen előforduló/megjelenő akácsarjak ellen július-őszig szeptember hónapokban.
	É Az alkalmazható szerek lehet legkörnyezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják.	Az esetlegesen előforduló/megjelenő akácsarjak ellen

	ÉMegfelel vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer.	
	ÉVékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében levélen felszívódó gyomirtó alkalmazása, csöppenésmentes kijuttatással.	
E72	Lehet ség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, szárzúzás, kaszálás) alkalmazandók agresszívan terjed fajok visszaszorítására.	A vegyszeres kezelésekkkel kombinálva, az esetleg el forduló/megjelen akácsarjak visszaszorítása érdekében.
E74	Kórokozók és kártev k elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erd területeken, magterm állományokban) történ elvégzése.	Csak különösen indokolt esetben!
E75	Kártev k elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell el nyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelent ség , illetve védett fajok egyedeit is elpusztítják.	Csak különösen indokolt esetben!
E81	Faanyag mozgatása csak kemény (száraz vagy fagyott talajviszonyok mellett).	A kitermelt/kivágott idegenhonos fafajok faanyaga a helyszínen is hagyható!
E87	Faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód fenntartása.	Ahol az már meghatározásra került.
E94	Egészségügyi fakitermelés elhagyása az erd fennmaradását, egészségi állapotát jelent sen veszélyeztet erd védelmi ok kivételével.	Többek között a nagy cincérek (havasi cincér, nagy h scincér, gyászscincér) meg rzése érdekében alkalmazandó.
Kód	Vadgazdálkodásra vonatkozó el írás-javaslatok	Magyarázat
VA01	Szóró, szóó vagy etet hely a m kódési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.	

### *(e) Él helyrekonstrukciós és él helyfejlesztési javaslatok*

A kezelési egység területére vonatkozóan él hely-rekonstrukciós és/vagy él helyfejlesztési javaslatok alapesetben nem merülnek fel. Az él helyek állapotának javítását szolgáló, els sorban a zavaró hatások elhárítására irányuló intézkedések (kiemelten az idegenhonos és inváziós fafajok visszaszorítása) a gazdálkodási jelleg kezelési, fenntartási javaslatok között, a d) pont alatt szerepelnek.

### *(f) Kezelési javaslatok indoklása*

A kezelési javaslatok abban a szellemben kerültek megfogalmazásra, hogy a Zempléni Tájvédelmi Körzet egyes fokozottan védett területeinek (jelen esetben pl. az Amadévár, Hemzs -k és Dorgó környékén, a Kishuta-Nagyhuta melletti Lackó-hegy és Gilevár térségében, illetve a Kemence-völgyben álló shonos fafajú erdők egy részének) érintetlenül, természetes erdődinamikai folyamatokra alapozott fenntartását, illetve ezen keresztül az elforduló, háborítatlanságot igénylő növény- és állatfajok megőrzését biztosítani lehessen. Mindehhez a nagyvadlétszám csökkentésére, a vadhatás jelentős mértékű mérséklésére is szükség van). A célkitűzés tartós megvalósításához az idegenhonos fafajok esetleges megjelenésének nyomon-követése fontos teendő, és az e tekintetben esetlegesen szükségessé váló természetvédelmi célú beavatkozásokra a megfogalmazott irányelvek lehetőséget biztosítanak.

### **3.2.1.3.3. Vágásterületek, erdősítések, fiatalosok**

*a) Kezelési egység kódja: KE-5*

*(b) Kezelési egység meghatározása:* A gazdálkodás alá vont zonális erdők (cser nélküli kocsánytalan tölgyesek, gyertyános-kocsánytalan tölgyesek, bükkösök), nem védterület jellegű mészkerülő erdők, égeresek és idegenhonos fafajú erdők (jelen esetben fenyvesek) vágásos erdőgazdálkodás során (véghasználat után) kialakult olyan fázisai (üres vágásterületek, természetes újulattal fedett vágásterületek, mesterséges erdősítések, hézagos vagy zárt fiatalosok), amelyeknél a középkorú és/vagy idős faállomány hiánya miatt az alapvető helyi jellegzetességek/specifikumok átmenetileg megszűnnek, a zárt állományok mikro-mező léptékben értelmezhető klímája leromlik, a zárterdei lágyszárúak és állatfajok visszahúzódnak vagy eltűnnek, pionír és bolygatásjelző (esetleg adventív, inváziós) lágyszárúak és fásszárúak jelennek meg, vagy válnak dominánssá, meghatározóvá.

*(c) Kezelési egység megfeleltetése / Érintettség vizsgálata:*

**Érintett ÁNÉR-él helyek:** P1: shonos fafajú fiatalosok; P8: vágásterületek

## Érintett Natura 2000 él helyek : -

Érintett közösségi jelentőségű fajok: zempléni futrinka (*Carabus zawadzskii*), sárga gyapjasszöv (*Eriogaster catax*)

### (d) Javasolt elírások

Kód	Erdőterületekre vonatkozó kezelési elírás-javaslatok	Magyarázat
E08	Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű él helyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt).	Fajok esetében merülhet fel.
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közeli nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és él helyek védelmének figyelembe vételével.	Fajok esetében merülhet fel.
E13	Állománynevelés során a nyiladékok és állományszélek felé legalább 5 m széles erdőszegély létrehozásának el segítése vagy a meglévő fenntartása. Az el- és véghasználatok során az idegenhonos növények eltávolítása (az szonon növényekre nézve kíméletes módszerekkel).	Tisztítások során érvényre juttatható szempont.
E17	Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztető (az erdei él helyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábon álló holtfák meghagyása.	Hagyásfákra vonatkozóan érvényesítendő szempont.
E19	Az el- és véghasználatok során az elzetesen meghatározott fa-, illetve cserjefajok teljeskörű kímélete.	Tisztítások során érvényre juttatható szempont. Első sorban az szonon elegyfák (köztük a pionír fajok) és egyes cserjefajok megtartása érdekében lehet alkalmazni.
E20	Fokozottan védett jelöl madárfaj fészkeknek (madárfajtól függően meghatározott) körzetében fészkelési időszakban az erdőgazdálkodási tevékenység korlátozása.	A fészkelési időszakhoz igazodó időbeni korlátozást és annak térbeli hatályát az elforduló fokozottan védett madárfaj ökológiai igényei alapján óösszhangban a madárvédelmi területre (KMT) megfogalmazott irányelvekkel ó kell megállapítani. A Fonyi Körzet területén a korlátozási időszakok: 47/2014. (IV. 24.) VM



		rendelet. Egyébként az iránymutató szakirodalom (Pongrácz - Horváth 2010) alapján.
E26	Az elhasználatok során az elegyfa fajok alsó és felső lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehetőség szerint a természetes erdő társulásra/közösségi jelenség helyre jellemző összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.	Tisztítások során érvényre juttatandó, általános érvény szempont.
E28	Természetes-, természetszerű - és származék természetességi állapotú erdőben a nevelő vágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve lehetőség szerinti teljes eltávolítása.	Tisztítások során érvényre juttatandó, általános érvény szempont.
E29	A vegyes összetételű faállományokban a nevelő vágások során az idegenhonos fafajok eltávolítása.	Tisztítások során érvényre juttatandó, általános érvény szempont.
E30	Az idegenhonos vagy tájidegen fafajokkal jellemezhető faállományokban a nevelő vágások során az idegenhonos fafajok egyedeinek megőrzése az alsó- és a cserjeszintben is.	Tisztítások során érvényre juttatandó, általános érvény szempont.
E39	A mikroélelkek helyek fenntartása.	Az élelkekhez képest a legnagyobb mértékben (holtfa, gyökértányérok, magas tuskók, stb.).
E50	A vágásterületen történő égetés megőrzése.	Lehetőleg szerint. Az alternatív megoldás a gallyak aprítása lehet.
E51	Felújítás tájidegen fafajokkal, illetve célállománnyal.	Védett természeti területen kötelező ! Mindenhol a termőhelynek megfelelő fák és elegyfa-fajokkal.
E57	Az erdő felújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájidegen fafaj alkalmazása.	Védett természeti területen kötelező !
E58	Az erdő felújítások során a természetes erdő társulásnak megfelelő elegyfa-fajok biztosítása.	Védett természeti területen kötelező !
E61	Talajvédelmi rendeltetésű és felnyíló (erdősztyepp jellegű) erdő esetében a felújítás során a táj- és termőhely-honos fafajok tuskó- és gyökérsarj eredetű újulatának megőrzése.	Talajvédelmi rendeltetés esetén a természetes úton megjelent idegenhonos újulat mind megőrzendő.
E65	Intenzíven terjedő idegenhonos fafaj felújításokban történő alkalmazásának teljes körű megőrzése.	Védett természeti területen kötelező !
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjedő, inváziós lágyszárú és fás szárú fajok ellen alkalmazható a védett terület szerinti nemzeti park	A vágásterületeken és fiatalosokban esetleg jelentkez

	igazgatósággal történt elzetes egyeztetést követően.	akácosság megfékezésére.
E70	Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következő írások mellett:	
	É Az ellenrizhetőség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színezőanyag keverése.	
	É Javasolt alkalmazási idő: lágyszárú: május-június, faszárú: augusztus-szeptember.	Akácosság ellen július és szeptember hónapokban.
	É Az alkalmazható szerek lehet legkörnyezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják.	Akácosság ellen.
	É Megfelelő vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer.	
	É Vékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében levélen felszívódó gyomirtó alkalmazása, csöppenésmentes kijuttatással.	
E72	Lehetőség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, szárazítás, kaszálás) alkalmazandók agresszívan terjedő fajok visszaszorítására.	A vegyszeres kezelésekkel kombinálva, akácosság visszaszorítása érdekében.
E74	Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermállományokban) történő elvégzése.	
E75	Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedeit is elpusztítják.	
E83	Az erdőszegélyekben található intenzíven terjedő lágyszárú és faszárú fajok továbbterjedésének mechanikus módszerekkel (pl. kézi cserjeirtás, szárazítás) történő megakadályozása.	
E85	A hagymafák, hagymafacsoportok fenntartása a fák természetes pusztulásáig.	

**(e) Él helyrekonstrukció és él helyfejlesztési javaslatok:**

A kezelési egység területére vonatkozóan él helyrekonstrukció és/vagy él helyfejlesztési javaslatok annyiban merülnek fel, hogy vágásos erdőgazdálkodás korai fázisaiban (üres vágásterület, mesterséges erdősítés, pótlás, folyamatos és befejezett erdősítés ápolása) van a legtöbb lehetőség az él helyek állapotának javítását szolgáló egyik legmarkánsabb intézkedés, nevezetesen a fafajcseré végrehajtására (egyidejűleg az idegenhonos és inváziós fafajok visszaszorítására). A részletesebb javaslatok a gazdálkodási jellegű kezelési, fenntartási javaslatok között, a d) pont alatt szerepelnek.

**(f) Kezelési javaslatok indoklása:**

A kezelési javaslatok igazodnak a vágásterületek, erd sítések és a fiatal, záródó vagy záródott állományok sajátosságaihoz. A tervezési területen jelenleg igen jelentős (750 ha körüli) a 20 év alatti korral felvett állományok, illetve fafajsorterületek (ezek erd részletek, erd részlet-részterületek, vagy az átmeneti üzemmód mellett lékvágásokkal érintett állományok fiatal foltjai, s közel 10%-ot tesznek ki). A javaslatok lehetőséget biztosítanak a véghasználat utáni nyílt (vágás)területeken és a lékes beavatkozásokkal érintett helyszíneken az idegenhonos fafajok elleni fellépésre, szükség esetén akár a vegyszerhasználatra, illetve hangsúlyozzák az őshonos fafajú, elegyes, idegenhonos elemektől mentes fiatalosok kialakításának szükségességét és fontosságát. A célkitűzések elérésének feltétele a nagyvadlétszám csökkentése, a vadhatás jelentős mértékű mérséklése.

#### **3.2.1.3.4. Zonális erdők**

a) *Kezelési egység kódja:* KE-6

(b) *Kezelési egység meghatározása:* A makroklimatikus viszonyok által meghatározott, szélsőségektől mentes, (sekély-)középmély-mély terméket talajokon kialakult zonális erdők (cseres nélküli kocsánytalan tölgyesek és gyertyános-kocsánytalan tölgyesek, bükkösök) középkorú és idős állományai.

(c) *Kezelési egység megfeleltetése / Érintettség vizsgálata:*

#### **Érintett ÁNÉR élőhelyek:**

K2: gyertyános-kocsánytalan tölgyesek;

K5: bükkösök;

L2a: cseres-kocsánytalan tölgyesek

**Érintett Natura 2000 élőhelyek:** szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*) (9130), pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraeával* és *Carpinus betulusszal* (91G0), pannon cseres-tölgyesek (91M0)

**Érintett közösségi jelentőségű fajok:** Zempléni futrinka (*Carabus zawadzskii*), havasi cincér (*Rosalia alpina*), nagy hím scincér (*Cerambyx cerdo*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), kis patkósdenevér (*Rhinolophus hipposideros*), közönséges denevér (*Myotis myotis*), hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*), hosszúfülű denevér (*Myotis bechsteinii*), piszedenevér (*Barbastella barbastellus*), farkas (*Canis lupus*), skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*), hamvas küllő (*Picus canus*), fekete harkály (*Dryocopus martius*), uráli bagoly (*Strix uralensis*), fekete gólya (*Ciconia nigra*), darázsölyv (*Pernis apivorus*), szirti sas (*Aquila chrysaetos*), parlagi sas (*Aquila heliaca*), vándorsólyom (*Falco peregrinus*), korpafűfajok (*Lycopodium spp.*)

#### **Érintett egyéb fajok:**

Ikrás fogasír (*Cardamine glanduligera*), tündérfűrt (*Aruncus dioicus*), nagylevelű tarkakorona-fűrt (*Securigera elegans*), kék meztelencsiga (*Bielzia coerulascens*), alpesi góte (*Triturus alpestris*), foltos szalamandra (*Salamandra salamandra*), tavaszi kérészpáfrány (*Anogramma leptochylla*)

(d) *Javasolt elírások*

Kód	Erdőterületekre vonatkozó kezelési elírás-javaslatok	Magyarázat
-----	--	------------

E03	A közösségi jelentőségű élőhelyek vagy fajok megőrzése érdekében az erdőterület erre alkalmas erdőrészeiben a folyamatos erdőborítást biztosító átmeneti, örökzöld vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés.	
E08	Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt).	
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmének figyelembe vételével.	
E13	Állománynevelés során a nyiladékok és állományszélek felé legalább 5 m széles erdőszegély létrehozásának elősegítése vagy a meglévők fenntartása. Az elő- és véghasználatok során az idegenhonos növények eltávolítása (az őshonos növényekre nézve kíméletes módszerekkel).	
E16	A gyérítések és véghasználatok során legalább 5 m <sup>3</sup> /ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása.	Valamennyi 15 cm t. átmérő feletti, őshonos fafajú álló holtfa visszahagyandó.
E17	Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztető (az erdői élőhelyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábon álló holtfák meghagyása.	A veszélyforrást jelentő törzsek kitermelése lehetséges.
E18	A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy idős vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az elő- és véghasználatok során.	
E19	Az elő- és véghasználatok során az előzetesen meghatározott fa-, illetve cserjefajok teljeskörű kímélete.	Őshonos elegyfák és cserjeszint kímélete.
E20	Fokozottan védett jelöl madárfaj fészkeinek (madárfajtól függen meg határozott) körzetében fészkelési időszakban az erdőgazdálkodási tevékenység korlátozása.	A fészkelési időszakhoz igazodó időbeni korlátozást és annak térbeli hatályát az előforduló fokozottan védett madárfaj ökológiai igényei alapján az összhangban a madárvédelmi területre (KMT) megfogalmazott irányelvekkel az kell megállapítani. A Fonyi Körzet területén a korlátozási időszakok: 47/2014. (IV. 24.) VM rendelet. Egyébként

		az iránymutató szakirodalom (Pongrácz - Horváth 2010) alapján.
E21	Az erd részletben megjelölt mikroél helyen legalább 10 m <sup>3</sup> /ha, az egyes törzsek legvékonyabb részén többségében legalább 20 cm átmér t elér álló és/vagy fekv holtfa folyamatos fenntartása.	
E26	Az el használatok során az elegyfa fajok alsó és fels lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehetőség szerint a természetes erd társulásra/közösségi jelenség él helyre jellemző összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.	
E27	A természetes erd társulás/közösségi jelenség él hely megfelelő állományszerkezetének kialakítása érdekében a nevel vágások során az alsó lombkorona- és a cserjeszint kialakítása, a kialakult szintek megfelelő záródásának fenntartása.	
E28	Természetes-, természetster - és származék természetességi állapotú erd kben a nevel vágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve lehetőség szerinti teljes eltávolítása.	
E31	A nevel vágások során az intenzíven terjedő fafajok teljes mértékű eltávolítása.	
E33	Természetes, természetster és származék erd kben a tarvágás mell zése.	Állami tulajdonú területeken ez mindenhol kötelező !
E36	Az adott erd részletben véghasználat esetén szálalóvágás alkalmazása.	A gazdálkodással érintett, vágásos és átmeneti üzemmódba sorolt állományokban minél nagyobb arányban.
E38	shonos fafajú állományok véghasználat során átlagosan 5-20% területi lefedettséget biztosító mikroél helyek visszahagyása, lehetőség az id s állomány összetételét jellemző formában.	Hagyásfa-csoportok kijelölése (5%).
E39	A mikroél helyek fenntartása.	A mikroél helyeknek tekinthető pl. források, erek, patakok, kisvízállások, facsonk, hasadt-törött fák, üreges-odvas törzsek stb. melyek kímélete szükséges.

E40	A fakitermelés és anyagmozgatás során az erd részlet területén a talaj védelme érdekében kerülend a 20 cm-nél mélyebb közelítési, illetve vonszolási nyom kialakulása. A t - és törzssérülés ne haladja meg az 5%-ot.	
E41	A fakitermelés elvégzésére id - és térbeli korlátozás megállapítása.	Védett természeti területen a Fonyi és Gönci Körzet hegyvidéki részein (az erd tervrendelet szerint) augusztus 15. és április 1. között végezhet fakitermelés. A további érintett körzetekben ugyanezen intervallum alkalmazása ajánlott.
E50	A vágásterületen történ égetés mell zése.	Lehet ség szerint. Az alternatív megoldás a gallyak aprítása lehet.
E52	shonos fafajú faállomány tájhonos fajokkal történ felújítása.	A zonális erd k f - és elegyfajainak alkalmazásával.
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjed , inváziós lágú és fás szárú fajok ellen alkalmazható a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt el zetes egyeztetést követ en.	Az állományok alatt, illetve azok hézagaiban jelentkez akácosodás megfékezésére.
E70	Az intenzíven terjed növényfajok elleni vegyszer használata a következő el írások mellett:	
	É Az ellen rizhet ség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színez anyag keverése.	
	ÉJavasolt alkalmazási id : lágú szárú: május-június, fás szárú: augusztus-szeptember.	Akácсарjak ellen július ó szeptember hónapokban.
	É Az alkalmazható szerek lehet leg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják.	Akácсарjak ellen
	ÉMegfelel vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer.	
	ÉVékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében levélen felszívódó gyomirtó alkalmazása, csöppenésmentes kijuttatással.	

E72	Lehetség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, szárazítás, kaszálás) alkalmazandók agresszívan terjedő fajok visszaszorítására.	A vegyszeres kezelésekkel kombinálva, akácsarjak visszaszorítása érdekében.
E74	Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magterm állományokban) történő elvégzése.	Csak különösen indokolt esetben.
E75	Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedeit is elpusztítják.	Csak különösen indokolt esetben.
E83	Az erdő szegélyekben található intenzíven terjedő lágylégy és fásszárú fajok továbbterjedésének mechanikus módszerekkel (pl. kézi cserjeirtás, szárazítás) történő megakadályozása.	
E84	Fakitermelés tervezése során az érintett erdő részletek korosztály-eloszlásának javítása. Térben változó erélynevelésű vágások végzése, az alsó szint és az átlagkornál fiatalabb egyedek kímélete.	Térben változó erélynevelésű vágások végzése, az alsó szint és az átlagkornál fiatalabb egyedek kímélete.
E86	A letermelt faanyag április 30-ig történő elszállítása a xilofág rovarfajok védelme érdekében.	Elsősorban bükkös állományokban, a havasi cincér ( <i>Rosalia alpina</i> ) védelme érdekében. Amennyiben eddig nem kerül elszállításra, 10% faanyag kötelezően visszahagyandó.
E94	Egészségügyi fakitermelés elhagyása az erdő fennmaradását, egészségi állapotát jelentősen veszélyeztető erdővédelmi ok kivételével.	Többek között a nagy cincérek (havasi cincér, nagy hancincér, gyászincér) megőrzése érdekében alkalmazandó.
<b>Kód</b>	<b>Vadgazdálkodásra vonatkozó előírás-javaslatok</b>	<b>Magyarázat</b>
VA01	Szóró, szózó vagy etetőhely a nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.	

(e) Él helyrekonstrukció és él helyfejlesztési javaslatok

A kezelési egység területére vonatkozóan él hely-rekonstrukciós és/vagy él helyfejlesztési javaslatok nem merültek fel. Az él helyek állapotának javítását szolgáló lehetséges intézkedések (pl. idegenhonos és inváziós fafajok visszaszorítása, az erdők szerkezetének javítása, az álló és fekvő holtfa mennyiségének növelése) a gazdálkodási jellegű kezelési, fenntartási javaslatok között, a d) pont alatt szerepelnek. Megemlítendő viszont, hogy a KE-9 egység alatt szerepeltetett idegenhonos fafajú (fenyves) állományok zömét (szinte 100%-át) hosszú távon valamelyik zonális erdő társulássá (cser nélküli kocsánytalan tölgyessé, gyertyános-kocsánytalan tölgyessé vagy bükkössé) kell majd visszaalakítani.

#### ***(f) Kezelési javaslatok indoklása***

A Központi-Zemplén zonális erdei a területen folyó erdő gazdálkodás legfőbb bázisai (a tervezési terület erdeinek közel 90%-a cser nélküli kocsánytalan tölgyes, gyertyános-kocsánytalan tölgyes vagy bükkös), így a kezelési javaslatok megfogalmazásánál a középkorú és idős állományokban esedékes, gazdálkodási jellegű tevékenységek mindegyikére ki kellett térni (az összes állomány több közel 25%-a 100 év feletti erdő!). A nevelő vágások végzése során az elegyes, változatos szerkezetű, mikrohabitatokban gazdag erdők kialakítása és fenntartása a cél, a megfogalmazott javaslatok ennek megfelelően ezekre a kérdésekre fókuszálnak. A véghasználatok kapcsán a vágásos üzemmódtól való minél nagyobb mértékű eltávolodást, a folyamatos erdőborítás felé való elmozdulást helyeztük a középpontba: a felújítóvágások szálalóvágásokkal való felváltása, illetve az örökérdő gazdálkodás felé való átmenetet biztosító erdőmvelési beavatkozások említése egyaránt ezt az irányt hangsúlyozza (az átmeneti és örökérdő üzemmódba sorolt erdők aránya jelenleg közel 20%). A megfogalmazott javaslatok egyidejűleg szolgálják az idegenhonos fafajok fokozatos visszaszorítását és általában a tervezési terület erdőtakarója legnagyobb hányadát lefedő zonális erdők természetességi állapotának javítását is. A célkitűzések elérésének feltétele a nagyvadlétszám csökkentése, a vadhatás jelentős mértékű mérséklése.



### 3.2.1.3.5. Éger- és f zligetek

a) *Kezelési egység kódja:* KE-7

(b) *Kezelési egység meghatározása:* Többlévízhatás alatt álló term helyeken (völgytalpakon, patakok mentén, vízállásos mélyedésekben) kialakult, jellemz en mézgás éger (kisebb hányadban törékeny f z, fehér f z) alkotta ó legtöbbször (lásd: Kemence-völgy) nedves talajú, völgytalpi irtásrétek után másodlagosan létrejött ó ligeterd k (továbbá egészen csekély részben és kiterjedésben f zlapok és égerlapok).

(c) *Kezelési egység megfeleltetése / Érintettség vizsgálata:*

Érintett ÁNÉR él helyek: J1a: f zlapok; J5: égerligetek

Érintett Natura 2000 él helyek: enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas k ris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterd k (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) (91E0)

#### Érintett közösségi jelent ség fajok:

Zempléni futrinka (*Carabus zawadzskii*), skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), farkas (*Canis lupus*), vízfutrinka (*Carabus variolosus*), vérf hangyaboglárka (*Maculinea teleius*), kispatkós denevér (*Rhinolophus hipposideros*), közönséges denevér (*Myotis myotis*), hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*), hosszúfül denevér (*Myotis bechsteinii*), pisedenevér (*Barbastella barbastellus*), dobozi pikkelyescsiga (*Hygromia kovacsi*), kék meztelencsiga (*Bielzia coerulascens*), alpesi g te (*Triturus alpestris*), foltos szalamandra (*Salamandra salamandra*), fehérhátú fakopács (*Dendrocopos leucotos*), hamvas küll (*Picus canus*), Fekete harkály (*Dryocopus martius*), fekete gólya (*Ciconia nigra*)

#### Érintett egyéb fajok:

Struccpáfrány (*Matteuccia struhiopteris*), teleki-virág (*Telekia speciosa*), ikrás fogasír (*Cardamine glanduligera*), havasi turbolya (*Anthriscus nitida*), havasi varázslóf (*Circaea alpina*)

(d) *Javasolt el írások*

Kód	Erd területekre vonatkozó kezelési el írás-javaslatok	Magyarázat
E03	A közösségi jelent ség él helyek vagy fajok meg rzése érdekében ó az erd terület erre alkalmas erd részleteiben a folyamatos erd borítást biztosító átmeneti, örökerd vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés.	Amennyiben a gazdálkodó vállalja, illetve amennyire a 2009. évi XXXVII. tv. értelmében szükséges (átmeneti és örökerd üzemmódba sorolt erd k kis területen már vannak, a Kemence-völgyben számos állomány került faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódba).
E08	Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelent ség él helyekre, illetve fajokra történ esetleges káros hatások miatt).	

E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelít nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmének figyelembe vételével.	
E10	Meghatározott erdő részletekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével.	Az ide sorolható állományok egy részénél alkalmazandó irányelv.
E13	Állománynevelés során a nyiladékok és állományszélek felé legalább 5 m széles erdő szegély létrehozásának elősegítése vagy a meglévő fenntartása. Az elő- és véghasználatok során az idegenhonos növények eltávolítása (az szononos növényekre nézve kíméletes módszerekkel).	A ligeterdő k szegélyeinek fenntartása (ahol van), az idegenhonos fajok törzsek kitermelése.
E15	A kijelölt területen az erdő neveléssel kapcsolatos erdőgazdálkodási tevékenység elhagyása (beleértve a közelítést és készletezést is).	Az ide sorolható állományok egy részénél alkalmazandó irányelv (a törzskiválasztó gyéritések gyenge eréllyel az állományok többségében megelvégezhetők).
E16	A gyéritések és véghasználatok során legalább 5 m <sup>3</sup> /ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása.	Alkalmazandó, ahol nevelővágás vagy véghasználat történik.
E17	Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztető (az erdői élőhelyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábbon álló holtfák megőrzése.	
E18	A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy idős vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az elő- és véghasználatok során.	
E20	Fokozottan védett jelöl madárfaj fészkelőnek (madárfajtól függen meghatározott) körzetében fészkelési időszakban az erdőgazdálkodási tevékenység korlátozása.	A fészkelési időszakhoz igazodó időbeni korlátozást és annak térbeli hatályát az előforduló fokozottan védett madárfaj ökológiai igényei alapján az összhangban a madárvédelmi területre (KMT) megfogalmazott irányelvekkel az kell megállapítani. A Fonyi Körzet területén a korlátozási időszakok: 47/2014. (IV. 24.) VM rendelet. Egyébként az iránymutató szakirodalom (Pongrácz - Horváth 2010) alapján.
E21	Az erdő részletben megjelölt mikroélel helyen legalább 10 m <sup>3</sup> /ha, az egyes törzsek legvékonyabb részén többségében legalább 20 cm átméretű elérhető álló és/vagy fekvő holtfa folyamatos fenntartása.	

E26	Az elhasználatok során az elegyfa fajok alsó és felső lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehetőség szerint a természetes erdő társulásra/közösségi jelenség él helyre jellemző összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.	Alkalmazandó, ahol nevelővágás történik.
E27	A természetes erdő társulás/közösségi jelenség él helyre megfelelő állományszerkezetének kialakítása érdekében a nevelővágások során az alsó lombkorona- és a cserjeszint kialakítása, a kialakult szintek megfelelő záródásának fenntartása.	Alkalmazandó, ahol nevelővágás történik.
E28	Természetes-, természetstör és származék természetességi állapotú erdőben a nevelővágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve lehetőség szerinti teljes eltávolítása.	Alkalmazandó, ahol nevelővágás történik.
E33	Természetes, természetstör és származék erdőben a tarvágás mellőzése.	Állami tulajdonú területeken ez mindenhol kötelező !
E35	Fahasználatok során a kitermelt faanyag vontatásos közelítésének mellőzése.	Ahol csak lehet, rövidfában és megemelve kell megoldani a közelítést és kiszállítást.
E36	Az adott erdő részletben véghasználat esetén szálalóvágás alkalmazása.	A gazdálkodással érintett, vágásos vagy átmeneti üzemmódba sorolt állományokban.
E38	Shonos fafajú állományok véghasználat során átlagosan 5-20% területi lefedettséget biztosító mikroél helyek visszahagyása, lehetőség az idősebb állomány összetételét jellemző formában.	Alkalmazandó, ahol egyáltalán történik véghasználat.
E39	A mikroél helyek fenntartása.	A mikroél helyeknek tekinthetők pl. források, erek, patakok, kisvízállások, facsonk, hasadt-törött fák, üregesodvas törzsek stb. melyek kímélete szükséges.
E40	A fakitermelés és anyagmozgatás során az erdő részlet területén a talaj védelme érdekében kerülendő a 20 cm-nél mélyebb közelítési, illetve vontatási nyom kialakulása. A törzssérülés ne haladja meg az 5%-ot.	
E41	A fakitermelés elvégzésére idő- és térbeli korlátozás megállapítása.	Védett természeti területen a Fonyi és Gönci Körzet hegyvidéki részein (az erdőtervezési tervszerint) augusztus 15. és április 1. között végezhető fakitermelés. A további érintett körzetekben ugyanezen intervallum

		alkalmazása ajánlott.
E50	A vágásterületen történő égetés mellőzése.	Lehetség szerint. Az alternatív megoldás a gallyak aprítása lehet.
E52	Shonos fafajú faállomány tájhozony fajokkal történő felújítása.	Az éger- és fűzligetek fűz- és elegendő fafajainak alkalmazásával.
E57	Az erdő felújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhozony fafaj alkalmazása.	Védett természeti területen kötelező !
E58	Az erdő felújítások során a természetes erdő társulásnak megfelelő elegendő fajok biztosítása.	Védett természeti területen kötelező !
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjedő, inváziós lágó és fűszárú fajok ellen alkalmazható a természetvédelmi terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt előzetes egyeztetést követően.	
E72	Lehetség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, szárúzás, kaszálás) alkalmazandók agresszívan terjedő fajok visszaszorítására.	A vízvesztés helye jelleg miatt a vegyszerhasználat minimalizálása szükséges!
E74	Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) történő elvégzése.	Csak különösen indokolt esetben.
E75	Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedeit is elpusztítják.	Csak különösen indokolt esetben.
E84	Fakitermelés tervezése során az érintett erdő részletek korosztály-eloszlásának javítása. Térben változó erélyűvel vágások végzése, az alsó szint és az átlagkornál fiatalabb egyedek kímélete.	Első sorban a méretbeni eloszlás javítására kell koncentrálni, ha egyáltalán történik egy ligeterdőben valamilyen beavatkozás.
E87	Faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód fenntartása.	Ahol az erdő már meghatározásra került.
<b>Kód</b>	<b>Vadgazdálkodásra vonatkozó előírás-javaslatok</b>	<b>Magyarázat</b>
VA01	Szóró, szózó vagy égetés helye a természetvédelmi terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.	

### *(e) Él helyrekonstrukciós és él helyfejlesztési javaslatok*

A kezelési egység területére vonatkozóan él helyrekonstrukciós és/vagy él helyfejlesztési javaslatok nem merültek fel. Az él helyek állapotának javítását szolgáló lehetséges intézkedések (pl. idegenhonos és inváziós fafajok visszaszorítása, az erdő szerkezetének javítása, az álló és fekvő holtfa mennyiségének növelése) a gazdálkodási jellegű kezelési, fenntartási javaslatok között, a d) pont alatt szerepelnek.

### ***(f) Kezelési javaslatok indoklása***

Az égerligetek a térség különleges, kis kiterjedésű, elsősorban völgyalji patakok mentén elhelyezkedő, természeti értékekben potenciálisan gazdag élőhelyei (állományai szinte teljes egészében erdőtervezettek). Fenntartásukat (a közutakhoz, illetve a kemence-völgyi kisvasúthoz közeli sávokat leszámítva) a szokásos erdőgazdálkodási megoldásoktól való minél nagyobb mérvű eltávolodással, a területek jelentős része tekintetében minimális kezelések végzésével, illetve hosszabb távon a természetes erdődinamikai folyamatokra támaszkodva javasoljuk biztosítani. A kezelési javaslatok mindezek figyelembe vételével, elsősorban a fiatal-középkorú állományokban esedékes nevelővágások (tisztítások, törzskiválasztó gyérítések) lehetőségeinek biztosításával kerültek megfogalmazásra. A javasolt intézkedések az érintett területek zömében a minimális beavatkozások elvét követik, a közösségi jelentőségű fajok számára sok álló és fekvő holtfa, illetve sokféle mikrohabitat kialakulásához biztosítanak keretet, ugyanakkor a rendkívüli természeti események okozta változások kezelésére is lehetőséget adnak. A célkitűzések elérésének feltétele a nagyvadlétszám csökkentése, a vadhatás jelentős mértékű mérséklése.

#### **3.2.1.3.6. Pionír fajú erdők**

***a) Kezelési egység kódja:*** KE-8

***(b) Kezelési egység meghatározása:*** Részben egykori irtásterületeken (kaszálókon, legelkőn), részben végvágott erdők kisebb foltjain, néhány évtized alatt spontán kialakult, pionír fajokból (rezgnyár, közönséges nyír, kecskefészék stb.) álló, fiatal erdők.

***(c) Kezelési egység megfeleltetése / Érintettség vizsgálata:***

Érintett ÁNÉR élőhelyek: RB: szonoros fajú puhafás jellegű vagy pionír erdők

Érintett Natura 2000 élőhelyek: -

Érintett közösségi jelentőségű fajok: -

*(d) Javasolt el írások*

Kód	Erd területekre vonatkozó kezelési el írás-javaslatok	Magyarázat
E08	Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelent ség él helyekre, illetve fajokra történ esetleges káros hatások miatt).	
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelít nyomok csak a közösségi jelent ség fajok és él helyek védelmének figyelembe vételével.	
E13	Állománynevelés során a nyiladékok és állományszélek felé legalább 5 m széles erd szegély létrehozásának el segítése vagy a meglév k fenntartása. Az el - és véghasználatok során az idegenhonos növények eltávolítása (az shonos növényekre nézve kíméletes módszerekkel).	
E16	A gyérítések és véghasználatok során legalább 5 m <sup>3</sup> /ha álló és/vagy fekv holtfa jelenlétének biztosítása.	Valamennyi 15 cm t átmér feletti, shonos fafajú álló holtfa visszahagyandó.
E17	Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztet (az erdei él helyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábon álló holtfák meghagyása.	
E18	A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy id s vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és meg rzése az el - és véghasználatok során.	
E19	Az el - és véghasználatok során az el zetesen meghatározott fa-, illetve cserjefajok teljeskör kímélete.	shonos elegyfák és cserjeszint kímélete.
E20	Fokozottan védett jelöl madárfaj fészkének (madárfajtól függ en meghatározott) körzetében fészkelési id szakban az erd gazdálkodási tevékenység korlátozása.	A fészkelési id szakhoz igazodó id beni korlátozást és annak térbeli hatályát az el forduló fokozottan védett madárfaj ökológiai igényei alapján ó összhangban a madárvédelmi területre (KMT) megfogalmazott irányelvekkel ó kell megállapítani. A Fonyi Körzet területén a korlátozási id szakok: 47/2014. (IV. 24.) VM rendelet. Egyébként az iránymutató szakirodalom (Pongrácz - Horváth 2010) alapján.

E26	Az elhasználatok során az elegyfa fajok alsó és felső lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehetőség szerint a természetes erdő társulásra/közösségi jellegű helyre jellemző összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.	
E27	A természetes erdő társulás/közösségi jellegű helyre megfelelő állományszerkezetének kialakítása érdekében a nevelővágások során az alsó lombkorona- és a cserjeszint kialakítása, a kialakult szintek megfelelő záródásának fenntartása.	
E28	Természetes-, természetstör - és származék természetességi állapotú erdőben a nevelővágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve lehetőség szerinti teljes eltávolítása.	
E31	A nevelővágások során az intenzíven terjedő fafajok teljes mértékű eltávolítása.	
E39	A mikroélel helyek fenntartása.	A mikroélel helyeknek tekinthetőek pl. források, erek, patakok, kisvízállások, facsonk, hasadt-törött fák, üreges-odvas törzsek stb. melyek kímélete szükséges.
E40	A fakitermelés és anyagmozgatás során az erdő részlet területén a talaj védelme érdekében kerülendő a 20 cm-nél mélyebb közelítési, illetve vonszolási nyom kialakulása. A talaj- és törzssérülés ne haladja meg az 5%-ot.	
E41	A fakitermelés elvégzésére idő- és térbeli korlátozás megállapítása.	Védett természeti területen a Fonyi és Gönci Körzet hegyvidéki részein (az erdőterv-rendelet szerint) augusztus 15. és április 1. között végezhető fakitermelés. A további érintett körzetekben ugyanezen intervallum alkalmazása ajánlott.
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjedő, inváziós lágyszárú és fás szárú fajok ellen alkalmazható a természetvédelmi terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt előzetes egyeztetést követően.	Az állományok alatt, illetve azok hézagaiban jelentkező akácodosódás megfékezésére.
E70	Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következők mellett:	

	É Az ellen rizhet ség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színez anyag keverése.	
	ÉJavasolt alkalmazási id : lágyszárú: május-június, faszárú: augusztus-szeptember.	Akácсарjak ellen július ó szeptember hónapokban.
	É Az alkalmazható szerek lehet leg környezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják.	Akácсарjak ellen
	ÉMegfelel vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer.	
	ÉVékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében levélen felszívódó gyomirtó alkalmazása, csöppenésmentes kijuttatással.	
E72	Lehet ség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, szárzúzás, kaszálás) alkalmazandók agresszívan terjed fajok visszaszorítására.	A vegyszeres kezelésekkel kombinálva, akácсарjak visszaszorítása érdekében.
E74	Kórokozók és kártev k elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erd területeken, magterm állományokban) történ elvégzése.	Csak különösen indokolt esetben.
E75	Kártev k elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell el nyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelent ség , illetve védett fajok egyedeit is elpusztítják.	Csak különösen indokolt esetben.
E83	Az erd szegélyekben található intenzíven terjed lágyszárú és fásszárú fajok továbbterjedésének mechanikus módszerekkel (pl. kézi cserjeirtás, szárzúzás) történ megakadályozása.	
E85	A hagyásfák, hagyásfacsoportok fenntartása a fák természetes pusztulásáig.	A korábbi legel kb 1 visszamaradt hagyásfák kímélete!
<b>Kód</b>	<b>Vadgazdálkodásra vonatkozó el írás-javaslatok</b>	<b>Magyarázat</b>
VA01	Szóró, szózó vagy etet hely a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.	

### **(e) Él helyrekonstrukciós és él helyfejlesztési javaslatok**

A kezelési egység területére vonatkozóan él hely-rekonstrukciós és/vagy él helyfejlesztési javaslatok nem merültek fel. Az él helyek állapotának javítását szolgáló lehetséges intézkedések (pl. idegenhonos és inváziós fafajok visszaszorítása, az erd k szerkezetének javítása) a gazdálkodási jelleg kezelési, fenntartási javaslatok között, a d) pont alatt szerepelnek.

### **(f) Kezelési javaslatok indoklása**



A Központi-Zemplén területén csak elszórtan (pl. István-kút, Mlaka-rét, Kis-Pockála, Nagy-Pockála) találunk fiatal, spontán létrejött, pionír fafajú erd ket, s ezek is jórészt egyéb részletekbe es , korábbi irtásrétek beerd sülésével létrejött állományok. Koruk alapján ezekben az erd kben (f ként, ha erd részlet-besorolást kapnak) a közeljöv ben els sorban nevel vágások végzése merülhet fel, így a megfogalmazott javaslatok az elegyes, változatos szerkezet , mikrohabitatokban gazdag erd k kialakításának és fenntartásának kérdéseire fókuszálnak. A megfogalmazott javaslatok egyidej leg szolgálják az idegenhonos fajok fokozatos visszaszorítását és általában a tervezési terület erd takarója természetességi állapotának javítását.

### **3.2.1.3.7. Idegenhonos fajú ültetvények**

*a) Kezelési egység kódja:* KE-9

*(b) Kezelési egység meghatározása:* shonos lombos állományok helyén (azok véghasználata után), illetve részben egykori irtásterületeken mesterségesen létrehozott, feny fajok dominanciájával jellemezhet erd k (jellemz en lucfenyvesek, kisebb részben erdei-, fekete- és vörösfenyvesek).

*(c) Kezelési egység megfeleltetése / Érintettség vizsgálata:*

**Érintett ÁNER él helyek:** S1: Akácok, S4: ültetett erdei- és feketefenyvesek; S5: egyéb ültetett tájidegen fenyvesek

**Érintett Natura 2000 él helyek:** -

**Érintett közösségi jelent ség fajok:** farkas (*Canis lupus*), vadmacska (*Felis sylvestris*) darázsölyv (*Pernis apivorus*), kígyászölyv (*Circaetus gallicus*) kapcsos korpaf (*Lycopodium clavatum*), kígyózó korpaf (*Lycopodium annotinum*), közönséges laposkorpaf (*Diplazium complanatum*), részeg korpaf (*Huperzia, selago*)

## Érintett egyéb fajok:-

### *(d) Javasolt el írások*

<b>Kód</b>	<b>Erd területekre vonatkozó kezelési el írás-javaslatok</b>	<b>Magyarázat</b>
E08	Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű helyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt).	Közösségi jelentőségű fajok esetében, vagy szomszédos közösségi jelentőségű helyek miatt merülhet fel.
E09	A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítési nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmének figyelembe vételével.	Közösségi jelentőségű fajok esetében, vagy szomszédos közösségi jelentőségű helyek miatt merülhet fel.
E18	A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy idős vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az el- és véghasználatok során.	
E19	Az el- és véghasználatok során az elzetesen meghatározott fa-, illetve cserjefajok teljeskörű kímélete.	Az őshonos lombos fa- és cserjefajok kímélete.
E20	Fokozottan védett jelöl madárfaj fészkeinek (madárfajtól függen meghatározott) körzetében fészkelési időszakban az erdőgazdálkodási tevékenység korlátozása.	A fészkelési időszakhoz igazodó időbeni korlátozást és annak térbeli hatályát az elforduló fokozottan védett madárfaj ökológiai igényei alapján az összhangban a madárvédelmi területre (KMT) megfogalmazott irányelvekkel ó kell megállapítani. A Fonyi Körzet területén a korlátozási időszakok: 47/2014. (IV. 24.) VM rendelet. Egyébként az iránymutató szakirodalom (Pongrácz - Horváth 2010) alapján.
E30	Az idegenhonos vagy tájidegen fafajokkal jellemezhető faállományokban a nevelési vágások során az őshonos fafajok egyedeinek megőrzése az alsó- és a cserjeszintben is.	

E39	A mikroél helyek fenntartása.	Az állománynevelési és átalakítási munkák során a mikrohabitatok (pl. odvas fa) lehet ségek szerinti (átmeneti) megtartása. A mikroél helyeknek tekinthet k pl. források, erek, patakok, kisvízállások, facsonk, hasadt-törött fák, üreges-odvas törzsek stb. melyek kímélete szükséges.
E40	A fakitermelés és anyagmozgatás során az erd részlet területén a talaj védelme érdekében kerülend a 20 cm-nél mélyebb közelítési, illetve vonszolási nyom kialakulása. A t - és törzssérülés ne haladja meg az 5%-ot.	Különösen az erd talaj védelemre kell nagy figyelmet fordítani.
E41	A fakitermelés elvégzésére id - és térbeli korlátozás megállapítása.	Védett természeti területen a Fonyi és Gönci Körzet hegyvidéki részein (az erd terv-rendelet szerint) augusztus 15. és április 1. között végezhet fakitermelés. A további érintett körzetekben ugyanezen intervallum alkalmazása ajánlott.
E50	A vágásterületen történ égetés mell zése.	Lehet ség szerint. Az alternatív megoldás a gallyak aprítása lehet.
E51	Felújítás tájhonos fafajokkal, illetve célállománnyal.	Védett természeti területen kötelez ! Mindenhol a term helynek megfelel f és elegyfajokkal.
E54	Idegenhonos fafajú faállomány szerkezetátalakítása.	Védett természeti területen a fafajcsere kötelez ! Mindenhol a term helynek megfelel f és elegyfajokkal.
E62	Az idegenhonos és tájidegen fafajú faállományok véghasználata és felújítása során a természetes cserje- és lágyszárú szint	

	kímélete, valamint a talajtakaró megóvása.	
E64	Az idegenhonos és tájidegen fafajú erdők véghasználata során a tájidegen fafajok egyedeinek meghagyása (az alsó- és lehet még szerint a cserjeszintben is).	
E68	Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjedő, inváziós lágyszárú és fás szárú fajok ellen alkalmazható a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt előzetes egyeztetést követően.	Az állományok alatt esetleg jelentkező akácodos megfékezésére.
E70	Az intenzíven terjedő növényfajok elleni vegyszer használata a következők mellett:	
	É Az ellenrizhatóság biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színezőanyag keverése.	
	É Javasolt alkalmazási idő: lágyszárú: május-június, fás szárú: augusztus-szeptember.	Az esetlegesen előforduló akácsarjak ellen július és szeptember hónapokban.
	É Az alkalmazható szerek lehet legkörnyezetbarát, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, szelektív kijuttatásra alkalmasak legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják.	Az esetlegesen előforduló akácsarjak ellen
	É Megfelelő vastagságú egyedek esetében injektálás, kéreghántás vagy levágás után a vágásfelület pontpermetezése, illetve kenése útján alkalmazható vegyszer.	
	É Vékonyabb egyedek, illetve korábbi kezelés után kihajtó sarjak esetében levélen felszívódó gyomirtó alkalmazása, csöppenésmentes kijuttatással.	
E72	Lehetőség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, szárazítás, kaszálás) alkalmazandók agresszívan terjedő fajok visszaszorítására.	A vegyszeres kezelésekkel kombinálva, az előforduló akácsarjak visszaszorítása érdekében.
E81	Faanyag mozgatása csak kemény (száraz vagy fagyott) talajviszonyok mellett.	
<b>Kód</b>	<b>Vadgazdálkodásra vonatkozó előírás-javaslatok</b>	<b>Magyarázat</b>
VA01	Szóró, szózó vagy etetőhely a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.	

**(e) Él helyrekonstrukciós és él helyfejlesztési javaslatok**

Az idegenhonos fenyőfajok által uralt (az esetek egy kisebb részében idegenhonos lombos fafajokat is tartalmazó) állományokat védett természeti területen (Zempléni Tájvédelmi Körzet) hosszú távon a term. helyi viszonyokhoz igazodó, potenciális erdő társulásoknak megfelelő erdő társulássá, illetve él helytípussá kívánatos alakítani. A célállapotként javasolható él helytípusok a zonális erdő típusok (cserje nélküli kocsánytalan tölgyesek, gyertyános-kocsánytalan tölgyesek, bükkösök). A fajcserés átalakítások jelentős része (összefüggő, nagyobb területeket lefedő, rossz egészségi állapotú lucosok esetében) csak tarvágást követően mesterséges erdő sítéssel oldható meg. A középkorú, jobb egészségi

állapotú, er sen lombelegyes állományokban ugyanakkor a lombos švázraö és a természetes (a lazább záródású, fényben gazdagabb állományokban érezhető m köd) erd dinamikai folyamatokra alapozva fokozatos, több évtizedre elnyúló (a természetvédelmi elvárásokkal és a Natura 2000 szempontokkal jobban harmonizáló) rekonstrukciós munka is végezhető. Az átalakítási munkák részletes megtervezésére a körzeti erd tervezés keretei között nyílik lehetőség (a jelenleg érvényben lev erd tervek el írásai közül f leg a nevel vágások ó törzskiválasztó és növedékfokozó gyéritések ó adnak lehet séget ilyen jelleg munkák végzésére).

#### **(f) Kezelési javaslatok indoklása**

A kezelési és rekonstrukciós javaslatok megfogalmazására abban a megközelítésben került sor, miszerint a dominánsan nem shonos fafajokból álló erd ket a védett természeti területekre vonatkozó általános természetvédelmi irányelvek és el írások alapján hosszú távon (a kor és az egészségi állapot függvényében mozaikosan elhelyezett, kisebb terület tarvágásokkal, illetve esetenként fokozatosan) a term helyi viszonyokhoz igazodó, potenciális erd társulásoknak megfelelő él helytípussá kívánatos alakítani. A javasolt átalakítások az egyéb védelmi (talajvédelmi, tájképvédelmi) funkciók részbeni megtartását, az idegenhonos fafajok visszaszorítását, lombos állományrészek és a hagyásfák meg rzését, az shonos fafajú, elegyes állományok kialakítását egyaránt lehet vé teszik, illetve biztosítják.

#### **3.2.1.4.Egyéb él helyek**

##### **3.2.1.4.1. Cserjésed területek**

**a) Kezelési egység kódja:** KE-10

**(b) Kezelési egység meghatározása:** Spontán cserjésed területek

**(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:**

**Érintett NATURA 2000 él helyek:** -

**Érintett ÁNÉR él helyek:** P2b: Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések

**Érintett közösségi jelent ség fajok:**

Sárga gyapjasszöv (*Eriogaster catax*), zempléni futrinka (*Carabus zawadzskii*), tövisszúró gébics (*Lanius collurio*), karvalyposzáta (*Sylvia nisoria*)

**Érintett egyéb fajok:-**

**(d) Javasolt el írások**

Kód	Gyepterületekre vonatkozó el írás-javaslatok	Magyarázat
GY28	A gyepek cserjésedésének megakadályozása, azonban a szórtan jelentkező shonos cserjék meg rzése.	
GY29	Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges.	Ha közösségi jelent ség fajt és él helyet nem veszélyeztet augusztus 15-t l

		megkezdhet .
GY31	A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak szükséges bejelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket, cserjefoltokat a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni.	
GY32	A m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatóság általi kijelölésüket követően a fajgazdag, vagy védett fajokat tartalmazó cserjés foltokat meghagyása.	
GY129	A területen található szonoz cserjék minimum 5 %-ának meghagyása kisebb csoportokban, mérettől függetlenül (kis- és nagytermetű cserjék egyaránt).	
GY130	Gépi cserjeirtás csak kemény (száraz vagy fagyott) talajon végezhető. Tartós esőzés után a munkák szüneteltetése, gépekkel mozogni a területen csak annak felszáradása után lehet. A gépi munkavégzés nem károsíthatja a gyepet.	
GY131	A cserjék - későbbi kezeléseik megkönnyítése érdekében - talajszintben való kivágása.	
Kód	Erdőgazdálkodásra vonatkozó előírás-javaslatok	Magyarázat
E78	A természetvédelmi szempontból értékes gyepterületekkel érintkezéskor állományok esetében a nemzeti park igazgatósággal egyeztetett szélességben erdőszegély kialakítása.	Amennyiben a cserjésedés olyan mértékű, hogy már fásításnak számít.
Kód	Vadgazdálkodásra vonatkozó előírás-javaslatok	Magyarázat
VA01	Szóró, szózó vagy etetőhely a m ködési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki.	

**(e) Él helyrekonstrukció és él helyfejlesztési javaslatok**

Az értékes, de elrehabilitált szukcesszionális állapotú, erdősen cserjésedett gyepeken a cserjeirtás elvégzése után, folyamatos kaszálással a cserjéseket gyepképzővé kell alakítani a nyílt él helyek területi arányának megtartás érdekében.

Ezeknek a területeknek a cserjeirtása után első sorban a kaszálással történő hasznosítás javasolt. A vadgyümölcsfák megőrzését, az odvas fák kíméletét, cserjesávok, cserjecsoportok meghagyását 5-10%-ben madárvédelmi és rovarvédelmi szempontból is javasoljuk.

**(f) Kezelési javaslatok indoklása**

A kökényes-galagonyás-borókás cserjések egyre nagyobb teret hódítanak el a gyepes él helyekből visszazorításuk alapvető feladat. Az időbeni korlátozásra a cserjéseket időben részesítékes madarak (töviszúró gébics, karvalyposzáta) fészkelési időszakára tekintettel van szükség. Ugyanakkor a zempléni futrinka, a sárga gyapjasszövő és számos madárfaj a bokros szegélyeket időben részesíti, úgyhogy erdővel érintkező szegélyzónát, bokorcsoportokat hagyni kell.

#### **3.2.1.4.2. Antropogén, rontott él helyek**

*a) Kezelési egység kódja:* KE-11

*(b) Kezelési egység meghatározása:* vadászházak, nyitott bányafelületek, utak

*(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:*

**Érintett NATURA 2000 él helyek:** -

**Érintett ÁNÉR él helyek:** U3: Falvak, falu jellegű külvárosok, U6: nyitott bányafelületek, U11: utak

**Érintett közösségi jelentőségű fajok:**

kis patkósdenevér (*Rhinolophus hipposideros*), közönséges denevér (*Myotis myotis*), hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*), hosszúfülű denevér (*Myotis bechsteinii*), pisedenevér (*Barbastella barbastellus*), uhu (*Bubo bubo*)

**Érintett egyéb fajok:-**

*(d) Javasolt elírások*

Lásd a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok (3.2.1.1. fejezet) fejezet alatt.

*(e) Él helyrekonstrukció és él helyfejlesztési javaslatok*

Fejlesztések csak 3.2.1.1. fejezetben megfogalmazott denevérvédelmi javaslatok betartása mellett tervezhetők. Bányarekultiváció az ott fészkelő madárfajok költési és fiókanevelési időszakán kívül, illetve bányavágatokban az ott élő denevérek kíméletével és bérépülő nyílások készítésével.

*(f) Kezelési javaslatok indoklása*

Mivel sem gyepes, sem erdő, sem vizes javaslatcsomagból nem lehet ide sorolható elírásokat tenni.

#### **3.2.1.4.3. Szántók, kertek, gyümölcsösök**

*a) Kezelési egység kódja:* KE-12

*(b) Kezelési egység meghatározása:* agrár él helyek

*(c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:*

**Érintett NATURA 2000 él helyek:** -

**Érintett ÁNÉR él helyek:** T6: Kisparcellás szántók, T8: Extenzív szőlők és gyümölcsösök, T9: Kiskertek

### Érintett közösségi jelent ség fajok:-

### Érintett egyéb fajok:-

#### *(d) Javasolt el írások*

Kód	Szántóterületekre vonatkozó el írás-javaslatok	Magyarázat
SZ01	Napnyugtától napkeltéig gépi munkavégzés nem megengedett.	
SZ10	Trágya, m trágya: természetes vizekt l mért 200 m-en belül trágya, m trágya nem deponálható.	
SZ11	Szalma, széna: szalma-, széna depóniát és bála (különösen a felszíni vizekt l mért 200 m távolságon belül és ártéren) a területr l történ lehordása 30 napon belül.	
SZ12	Egyéb szerves hulladék (szár, levél, cefre): cefre mésszel keverve talajjavítás céljából csak engedéllyel helyezhet ki.	
SZ19	Kizárólag környezetkímél besorolású növényvéd szerek alkalmazása engedélyezett.	
SZ20	Kártev k elleni védekezés kizárólag szelektív szerekkel lehetséges.	
SZ21	Légi kivitelezés növényvédelem és tápanyag-utánpótlás nem megengedett.	
SZ22	Rágcsálóirtó szerek és talajfert tlenít szerek nem alkalmazhatók.	

#### *(e) Él helyrekonstrukciós és él helyfejlesztési javaslatok*

Egyéb él helyfejlesztési javaslatokat nem teszünk.

#### *(f) Kezelési javaslatok indoklása*

Agrárterületeken els dleges cél a rovarokra, madarakra veszélyes kemikáliák kijuttatásának minimalizálása, talaj- és vízszennyezés elkerülése

#### **3.2.1.4.4. Vizes él helyek**

*a) Kezelési egység kódja:* KE-13

*(b) Kezelési egység meghatározása:* Álló és folyóvizek, patakok



(c) *Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:*

**Érintett NATURA 2000 él helyek: -**

**Érintett ÁNÉR él helyek:** U8: Folyóvizek, patakok, U9: Állóvizek

**Érintett közösségi jelentőség fajok:**

Ingolafajok (*Eudontomyzon spp.*), Petényi-márna (*Barbus meridionalis*), vízifutrinka (*Carabus variolosus*), vízirigó (*Cinclus cinclus*)

**Érintett egyéb fajok:-**

(d) *Javasolt elírások*

Kód	Vizes él helyekre vonatkozó elírás-javaslatok	Magyarázat
V1	A területen, a növényvédelmet kizárólag vizekre és vízben él szervezetekre nem veszélyes minősítő anyagokkal és kizárólag inváziós növényfajok irtása céljából lehet végezni.	
V19	Idegenhonos halfajok visszaszorítása, idegenhonos halfaj nem telepíthető.	
V67	A területen mindennemű beavatkozást kerülendő, kezeletlen állapotban való fenntartás indokolt.	Kivéve inváziós fajok visszaszorítása, indokolt esetben árvízvédelmi beavatkozások.

### **(e) Él helyrekonstrukció és él helyfejlesztési javaslatok**

Alapvetően beavatkozás nélkül fenntartandó él hely, rekonstrukcióra egyenlőre nincs szükség.

### **(f) Kezelési javaslatok indoklása**

A különböző forrásból származó, patakokat érintő szennyezések közvetlenül veszélyeztetik a halfajokat, illetve az illegálisan telepített idegenhonos halfajok kiszorítják a honos fajokat az él helyről.

### **3.2.2. Él hely-rekonstrukció és él hely-fejlesztés**

Erdőterületek esetén az él helyek helyreállítása elsősorban az erdő szerkezeti jellemzők javítását (mint fejlesztést) az erdőgazdálkodási tevékenység keretében, valamint (hatékonyabban) természetvédelmi erdőkezeléssel lehet biztosítani. Gyepterületek helyreállítása/fejlesztése gyeptípusoktól függően, kaszálással, illetve cserjeirtással, inváziós fajok, a megjelenő inváziós fajok egyedeinek eltávolításával történhet. A részletes él helyrekonstrukciós és él helyfejlesztési javaslatokat a dokumentáció 3.2.1 pontjánál, az egyes kezelési egységek (KE) részletes leírásánál adtuk meg.

Általánosságban alkalmazható irányelvek az él hely-rekonstrukció és él hely-fejlesztés területén:

- A terület természetes és természetközeli erdeinek fenntartása, felújítása, az erdő természetes folyamatainak (erdődinamika, szukcesszió, regeneráció) elősegítése, a tájidegen fajú erdő természet-közelivé alakítása, a monokultúrák felszámolása;
- A természetes él világot veszélyeztető idegen, invazív fajok visszaszorítása;
- Az él lényközségek, valamint az ökológiai rendszerek természetes állapotban történő megőrzése, faj- és egyedszámuk növelése, a természetes állapotokra jellemző biodiverzitás fenntartása;
- A védett és fokozottan védett, közösségi jelentőségű és veszélyeztetett állatfajok és életközösségek megőrzése, zavartalanságuk és életfeltételeik biztosítása;
- A természetes ökológiai rendszerekben a maximális természetes diverzitású állapot fenntartása;
- A természetközeli állapotok megőrzése mellett a természettudományos kutatások elősegítése.

### **3.2.3. Fajvédelmi intézkedések**

**A zempléni futrinka (*Carabus zawadzskii*):** A cserjés állományszegélyeket fenn kell tartani.

**A sárgahasú unka (*Bombina variegata*)** és egyéb kételt fajok védelme érdekében az erdei vízfolyások és kisvízállások kímélete javasolt, alkalmas területen vizes él helyek kialakítása pl. úmenti árkok lefolyástalan mélyedésibe irányított vízzel. Az erdészeti úthálózat karbantartása (vizek levezetése, feltöltés kúzalékkal, dózerolás stb.) a szaporodási időszakon kívül történjen. A faj jelentős él helyei közelében ne kerüljön vadászati létesítmény elhelyezésre, kialakításra. A kedvező él helyek lekerítésével megakadályozható, hogy az él helyet dagonyaként használja a vadállomány. A fahasználatok, termelések során a faj számára alkalmas él helyeken a faállomány visszahagyása szükséges, olyan mértékben, ami biztosítja az él hely változatlanságához szükséges mikroklimatikus viszonyokat. A fakitermelések után a gallyak, fadarabok összerakása során, egyrészt a gallyak kerüljenek eltávolításra a vízállásokból, másrészt a kupacok ne a vízállásokba kerüljenek kialakításra. A vízállásokba behullott ágak, növényi részek eltávolításával késleltethetjük a vízállás feltöltését.

A Zempléni Tájvédelmi Körzettel, annak fokozottan védett területével, valamint a HUBN10007 Zempléni-hegység a szerencsi dombsággal és a Hernád-völgygel különleges madárvédelmi területtel

való átfedés miatt a következő madárfajokra vonatkozóan szerepeltetjük fajvédelmi intézkedéseket:

**Uráli bagoly (*Strix uralensis*), örvös légykapó (*Ficedula albicollis*), kis légykapó (*Ficedula parva*)**

Szükségesek a felsorol fajok számára az odvas, széthasadt törzseket is tartalmazó id s tölgyes-bükkös állományok (fészkel -területek). Az uráli bagoly gallyfészkekben vagy odúban (mesterséges odúban is) fészkel fajok, ezért elengedhetetlen az id s erdei állományrészek és facsoportok visszahagyása, az odvas-széthasadt törzsek kímélete a fakitermelések során. A fészkel -helyek háborítatlanságának biztosítása is szükséges a költési id szakban. február 1. és július 15. között, örvös- és kis légykapónál április 1-t l.

**Fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*), fekete harkály (*Dryocopus martius*), hamvas küll (*Picus canus*)**

Szükséges meghagyni odvas, kiszáradt, korhadó, széthasadt törzseket is tartalmazó id s tölgyes-bükkös állományokat (fészkel - és táplálkozó-területek), mert odúban fészkel fajokról van szó.

Fontos az id s állományrészek és facsoportok visszahagyása; az odvas-korhadó törzsek kímélete a fakitermelések során; a fészkel helyek háborítatlanságának biztosítása a költési id szakban (március 15. ó július 15.). A fehérhátú fakopáncs él helyein ó amennyiben a faállományviszonyok lehet vé teszik ó a keletkez és elbomló holtfaanyag egyensúlya miatt hektáronként legalább 15 m<sup>3</sup> mennyiség fekv holtfaanyagot kell visszahagyni.

**Haris (*Crex crex*)** él helyén fészkelési és fiókanevelési id szakban az igazgatóság által bemért revírekben a kakas körül kijelölt 150x150 m-es négyzetben augusztus 15. el tt tilos bármiféle gyepkezelést folytatni (Tvt.). A tulajdonosnak vagy a vagyongazdálkodóknak minden kaszálást legalább 5 nappal azok tervezett id pontja el tt be kell jelentenie az igazgatóság részére. A kaszálás bejelentését követ en az igazgatóság haladéktalanul tájékoztatja a tulajdonost vagy földhasználót a rendelkezéssel érintett terület elhelyezkedésér l. (269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet)

**Békászó sas (*Aquila pomarina*) és fekete gólya (*Ciconia nigra*)** fészekt l számított 100 méter sugarú körön belül fakitermelés nem végezhet . A szaporodási és utódnevelési id szakban a lakott fészekt l számított 400 méter sugarú körben kizárólag erd t z-védelmi tevékenység végezhet . Az igazgatóság a korlátozással érintett területek elhelyezkedésér l rendszeresen, de legalább évente tájékoztatja az erdészeti hatóságot és az érintett erd gazdálkodót.

**Kígyászölyv (*Circaetus gallicus*) és darázsölyv (*Pernis apivorus*)** fészekt l számított 100 méter sugarú körön belül fakitermelés nem végezhet . A szaporodási és utódnevelési id szakban a lakott fészekt l számított 200 méter sugarú körben kizárólag erd t z-védelmi tevékenység végezhet . Az igazgatóság a korlátozással érintett területek elhelyezkedésér l rendszeresen, de legalább évente tájékoztatja az erdészeti hatóságot és az érintett erd gazdálkodót.

**Parlagi sas (*Aquila heliaca*)** fészekt l számított 100 méter sugarú körben fakitermelés nem végezhet . A szaporodási és utódnevelési id szakban a lakott fészekt l számított 300 méter sugarú körben kizárólag erd t z-védelmi tevékenység végezhet . Az igazgatóság a korlátozással érintett területek elhelyezkedésér l rendszeresen, de legalább évente tájékoztatja az erdészeti hatóságot és az érintett erd gazdálkodót.

**Uhu (*Bubo bubo*)** fészkel helyein a takaró növényzet rendszeres eltávolításával biztosítani a fészkelésre alkalmas nyílt sziklafalak fennmaradását. A potenciális fészkel helyeken szükség esetén mesterségesen fészkel -párkányok kialakítása.

A többi fenntartási tervben említett szárazföldi közösségi jelent ség állatfajok esetében az állományaik fennmaradása érdekében a kezelési egységeknél és a gazdálkodáshoz nem köthet javaslatoknál el írtak betartása elegend a fajmeg rzéshez.

### **3.2.4. Kutatás monitorozás**

Jelen vizsgálatunk során a 2013-2015. évi vegetációtérképeket vettük alapul és elkészítettük a terület él helytérképét is. Felmérésre került az összes közösségi jelent ség állatfaj és növényfaj, valamint egyéb védett fajok is.

Az NBmR keretében monitorozott Natura 2000 él helyek a következő k összesen 37 mintapont

(ebb 135 felmért vagy 2018-ban felmérésre kerül), gyakorlatilag az összes jelöl él hely felmérésre kerül:

Él hely kódja	Él hely megnevezése	Mintaterületek száma
40A0	Szubkontinentális peripannon cserjések	1
6190	Pannon sziklagyepek	3
6210	Meszes alapk zet féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik ( <i>Festuco-Brometalia</i> )	4
6230	Fajgazdag Nardus-gyepek szilikátos alapk zet hegyvidéki területeken és kontinentális európai területek domb- és hegyvidékein	2
6410	Kékperjés láprétek meszes, t zeges vagy agyagbemosódásos talajokon ( <i>Molinion caeruleae</i> )	2
6430	Síkságok és a hegyvidékt l a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai	2
6440	<i>Cnidion dubii</i> folyóvölgyeinek mocsárrétjei	1
6510	Sík és dombvidéki kaszálórétek ( <i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i> )	3
6520	Hegyi kaszálórétek	2
7140	T zegmohás lápok és ingólápok	1
9110	Mészkerül bükkösök ( <i>Luzulo-Fagetum</i> )	4
9130	Szubmontán és montán bükkösök ( <i>Asperulo-Fagetum</i> )	3
9180	Lejt k és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i> -erd i	2
91E0	Enyves éger ( <i>Alnus glutinosa</i> ) és magas k ris ( <i>Fraxinus excelsior</i> ) alkotta ligeterd k ( <i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i> )	4
91M0	Pannon cseres-tölgyesek	3

Továbbá 10 évente felmérésre kerül a T5x5 096 kódszámú Nagyhuta és a O5x5 023 kódszámú Hejce-Fony NBmR négyzet és monitorozásra kerülnek következő növényfajok:

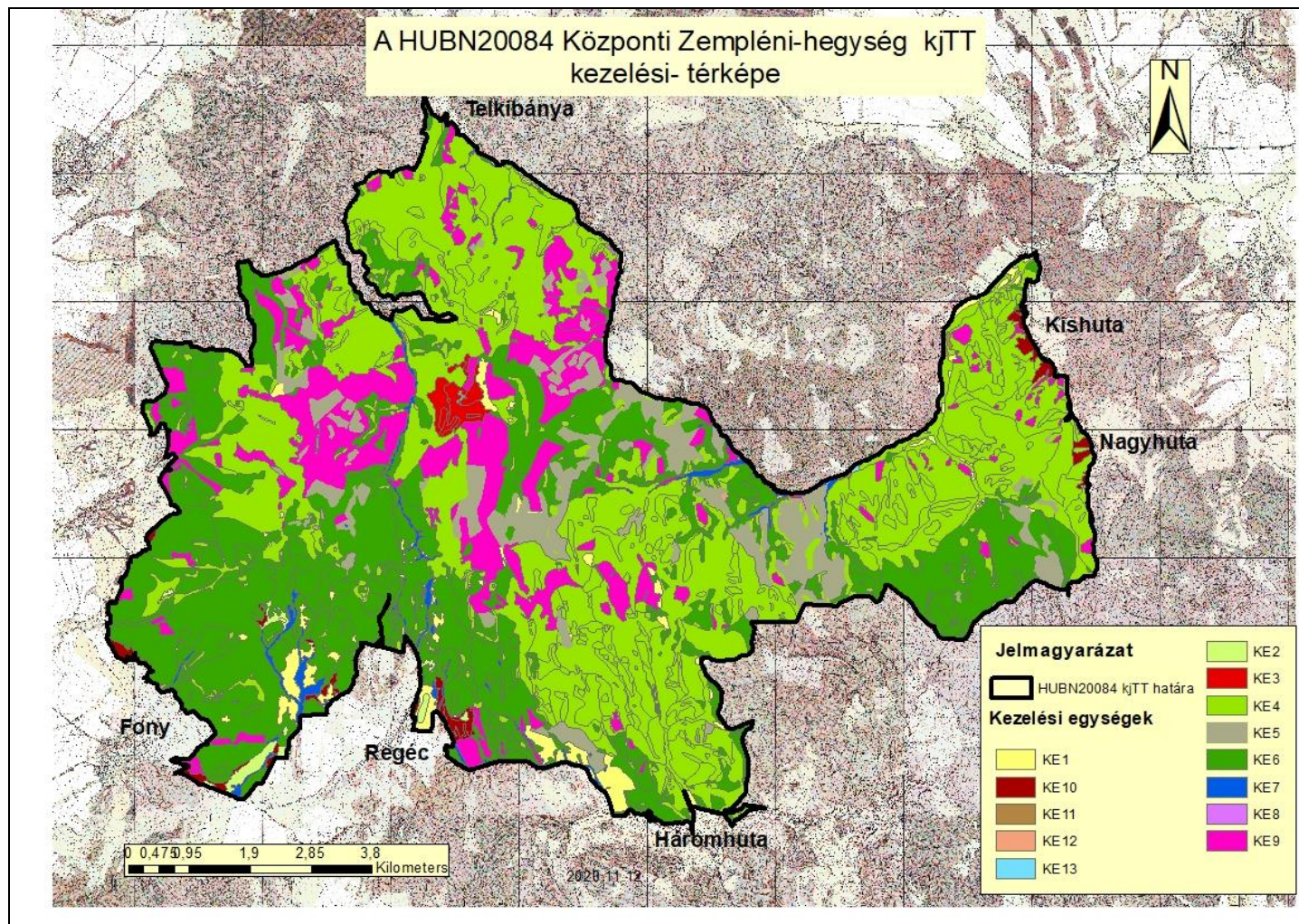
Magyar név	Latin név	NBmR protokoll
Illatos csengettyű virág	<i>Adenophora liliifolia</i>	A
Fehér májvirág	<i>Parnassia palustris</i>	A
Karcsú sisakvirág	<i>Aconitum gracile</i>	A
Kornistárnics	<i>Gentiana pneumonanthe</i>	C2
Leánykökörcsin	<i>Pulsatilla grandis</i>	C2+E,
Piros kígyószisz	<i>Echium russicum</i>	C5+E
Magyar n. szírom	<i>Iris aphylla subsp. hungarica</i>	B+E
Gömböskosbor	<i>Traunsteinera globosa,</i>	A
Poloskaszagú ujjaskosbor	<i>Orchis coriophora</i>	fakultatív
S r. csetkák	<i>Eleocharis carniolica</i>	A
Halványsárga repcsény	<i>Erysimum pallidiflorum</i>	fakultatív
Magyar k. húr	<i>Minuartia frutescens</i>	B
Hóvirág	<i>Galanthus nivalis</i>	E,
Korparf. fajok	<i>Lycopodium spp.</i>	E

Ezen kívül a következő fajcsoportok: kételték és hullék, egyeneszárnyúak, denevérek, nappali lepkék ezen belül a vérf. hangyaboglárka (*Maculinea teleius*) és a nagy t. zlepke (*Lycaena dispar*) is, valamint a halfajok és a nagyragadozók is.

Minden közösségi jelentőségű faj esetében szükséges az állomány nagyság változásának nyomon követése.

**A zempléni futrinka** (*Carabus zawadzskii*) esetében az egyedszámváltozás irányának kimutatására további monitoring vizsgálatok szükségesek.

### 3.2.5. Melléklet



Település	Hrsz	Natura2000 kód	ÁNÉR kód	kezelés
Háromhuta	0125		P2b	KE10
Háromhuta	0129		P2b	KE10
Háromhuta	0128		P2b	KE10
Háromhuta	0128		P2b	KE10
Háromhuta	0130		P2b	KE10
Háromhuta	0131b		P2b	KE10
Háromhuta	0131a		P2b	KE10
Háromhuta	0131a		P2b	KE10
Háromhuta	0131a		P2b	KE10
Háromhuta	0131a		P2b	KE10
Kishuta	03/37		P2b	KE10
Kishuta	03/27		P2b	KE10
Kishuta	03/28		P2b	KE10
Kishuta	03/29		P2b	KE10
Kishuta	03/30		P2b	KE10
Kishuta	03/31		P2b	KE10
Kishuta	03/32		P2b	KE10
Kishuta	03/33		P2b	KE10
Kishuta	03/34		P2b	KE10
Kishuta	03/35		P2b	KE10
Kishuta	03/36		P2b	KE10
Kishuta	03/22		P2b	KE10
Kishuta	03/41		P2b	KE10
Kishuta	03/46		P2b	KE10
Kishuta	03/45		P2b	KE10
Kishuta	03/26		P2b	KE10
Kishuta	03/44		P2b	KE10
Kishuta	03/25		P2b	KE10
Kishuta	03/40		P2b	KE10
Kishuta	03/24		P2b	KE10
Kishuta	03/14		P2b	KE10
Kishuta	03/23		P2b	KE10
Kishuta	03/21		P2b	KE10
Kishuta	03/20		P2b	KE10
Kishuta	03/47		P2b	KE10
Kishuta	03/19		P2b	KE10
Kishuta	03/18		P2b	KE10
Kishuta	03/17		P2b	KE10
Kishuta	03/48		P2b	KE10
Kishuta	03/56		P2b	KE10
Kishuta	03/57		P2b	KE10
Kishuta	03/16		P2b	KE10
Kishuta	03/59		P2b	KE10
Kishuta	03/58		P2b	KE10
Kishuta	03/49		P2b	KE10
Kishuta	03/42		P2b	KE10
Kishuta	03/15		P2b	KE10
Kishuta	04/2		P2b	KE10
Kishuta	03/52		P2b	KE10
Kishuta	03/60		P2b	KE10
Kishuta	03/43		P2b	KE10
Kishuta	03/51		P2b	KE10

Kishuta	03/50		P2b	KE10
Kishuta	03/53		P2b	KE10
Kishuta	03/61		P2b	KE10
Kishuta	03/62		P2b	KE10
Kishuta	03/63		P2b	KE10
Kishuta	03/65		P2b	KE10
Kishuta	03/55		P2b	KE10
Kishuta	03/68		P2b	KE10
Kishuta	03/64		P2b	KE10
Kishuta	03/54		P2b	KE10
Kishuta	03/69		P2b	KE10
Kishuta	04/101		P2b	KE10
Kishuta	04/4		P2b	KE10
Kishuta	04/5		P2b	KE10
Kishuta	04/6		P2b	KE10
Kishuta	04/18		P2b	KE10
Kishuta	04/17		P2b	KE10
Kishuta	04/19		P2b	KE10
Kishuta	04/16		P2b	KE10
Kishuta	04/8		P2b	KE10
Kishuta	04/15		P2b	KE10
Kishuta	03/66		P2b	KE10
Kishuta	03/67		P2b	KE10
Kishuta	04/7		P2b	KE10
Kishuta	04/20		P2b	KE10
Kishuta	04/3		P2b	KE10
Kishuta	04/21		P2b	KE10
Kishuta	04/14		P2b	KE10
Kishuta	04/13		P2b	KE10
Kishuta	04/12		P2b	KE10
Kishuta	04/11		P2b	KE10
Kishuta	04/9		P2b	KE10
Kishuta	04/23		P2b	KE10
Kishuta	04/29		P2b	KE10
Kishuta	04/31		P2b	KE10
Kishuta	04/45		P2b	KE10
Kishuta	04/30		P2b	KE10
Kishuta	04/32		P2b	KE10
Kishuta	04/44		P2b	KE10
Kishuta	04/98		P2b	KE10
Kishuta	04/27		P2b	KE10
Kishuta	04/24		P2b	KE10
Kishuta	04/43		P2b	KE10
Kishuta	04/28		P2b	KE10
Kishuta	04/25		P2b	KE10
Kishuta	04/26		P2b	KE10
Kishuta	04/33		P2b	KE10
Kishuta	04/34		P2b	KE10
Kishuta	04/35		P2b	KE10
Kishuta	04/36		P2b	KE10
Kishuta	04/37		P2b	KE10
Kishuta	04/38		P2b	KE10
Kishuta	04/42		P2b	KE10
Kishuta	04/46a		P2b	KE10

Kishuta	04/46b		P2b	KE10
Kishuta	04/39		P2b	KE10
Kishuta	02/2a		P2b	KE10
Kishuta	04/47		P2b	KE10
Kishuta	04/40		P2b	KE10
Kishuta	04/49		P2b	KE10
Kishuta	04/41		P2b	KE10
Kishuta	04/48		P2b	KE10
Kishuta	04/50		P2b	KE10
Kishuta	04/53		P2b	KE10
Kishuta	04/54		P2b	KE10
Kishuta	04/55		P2b	KE10
Kishuta	04/56		P2b	KE10
Kishuta	04/57		P2b	KE10
Kishuta	04/58		P2b	KE10
Kishuta	04/52		P2b	KE10
Kishuta	04/51a		P2b	KE10
Kishuta	04/51b		P2b	KE10
Kishuta	04/60		P2b	KE10
Kishuta	04/61		P2b	KE10
Kishuta	04/62		P2b	KE10
Kishuta	04/63		P2b	KE10
Kishuta	04/64		P2b	KE10
Kishuta	04/65		P2b	KE10
Kishuta	04/66		P2b	KE10
Kishuta	04/67		P2b	KE10
Kishuta	04/68		P2b	KE10
Kishuta	04/69		P2b	KE10
Kishuta	04/70		P2b	KE10
Kishuta	04/72		P2b	KE10
Kishuta	04/71		P2b	KE10
Kishuta	04/73		P2b	KE10
Kishuta	04/74		P2b	KE10
Kishuta	04/104		P2b	KE10
Kishuta	04/76		P2b	KE10
Kishuta	04/77		P2b	KE10
Kishuta	04/78		P2b	KE10
Kishuta	04/96		P2b	KE10
Kishuta	04/97		P2b	KE10
Kishuta	04/100		P2b	KE10
Kishuta	04/79		P2b	KE10
Kishuta	04/80		P2b	KE10
Kishuta	04/81		P2b	KE10
Kishuta	04/82		P2b	KE10
Kishuta	05		P2b	KE10
Kishuta	04/83		P2b	KE10
Kishuta	04/99		P2b	KE10
Kishuta	04/84		P2b	KE10
Kishuta	04/85		P2b	KE10
Kishuta	04/95		P2b	KE10
Kishuta	04/94		P2b	KE10
Kishuta	04/93		P2b	KE10

Kishuta	04/102		P2b	KE10
Kishuta	04/91		P2b	KE10
Kishuta	04/92		P2b	KE10
Kishuta	04/88		P2b	KE10
Kishuta	04/90		P2b	KE10
Kishuta	04/89		P2b	KE10
Kishuta	04/87		P2b	KE10
Kishuta	04/86		P2b	KE10
Kishuta	07/4		P2b	KE10
Kishuta	07/4		P2b	KE10
Kishuta	07/5		P2b	KE10
Kishuta	07/5		P2b	KE10
Kishuta	07/3		P2b	KE10
Kishuta	07/1		P2b	KE10
Kishuta	07/1		P2b	KE10
Kishuta	07/2		P2b	KE10
Kishuta	07/6		P2b	KE10
Kishuta	07/6		P2b	KE10
Kishuta	07/10		P2b	KE10
Kishuta	07/9		P2b	KE10
Kishuta	07/8		P2b	KE10
Kishuta	07/7		P2b	KE10
Kishuta	07/7		P2b	KE10
Kishuta	07/12		P2b	KE10
Kishuta	07/13		P2b	KE10
Kishuta	06/2		P2b	KE10
Kishuta	06/2		P2b	KE10
Kishuta	07/14		P2b	KE10
Kishuta	07/15		P2b	KE10
Kishuta	07/16		P2b	KE10
Kishuta	07/17		P2b	KE10
Kishuta	07/18		P2b	KE10
Kishuta	07/19		P2b	KE10
Kishuta	07/20		P2b	KE10
Kishuta	08/1		P2b	KE10
Kishuta	08/1		P2b	KE10
Kishuta	029		P2b	KE10
Nagyhuta	037/15		P2b	KE10
Nagyhuta	037/18		P2b	KE10
Nagyhuta	037/19		P2b	KE10
Nagyhuta	037/21		P2b	KE10
Nagyhuta	037/16		P2b	KE10
Nagyhuta	037/1		P2b	KE10
Nagyhuta	037/17		P2b	KE10
Nagyhuta	037/20		P2b	KE10
Nagyhuta	037/69		P2b	KE10
Nagyhuta	037/22		P2b	KE10
Nagyhuta	037/23		P2b	KE10
Nagyhuta	037/27		P2b	KE10
Nagyhuta	037/28		P2b	KE10
Nagyhuta	037/29		P2b	KE10
Nagyhuta	037/30		P2b	KE10



Nagyhuta	037/31		P2b	KE10
Nagyhuta	037/40		P2b	KE10
Nagyhuta	037/39		P2b	KE10
Nagyhuta	037/38		P2b	KE10
Nagyhuta	037/34		P2b	KE10
Nagyhuta	037/33		P2b	KE10
Nagyhuta	037/32		P2b	KE10
Nagyhuta	0131		P2b	KE10
Nagyhuta	037/54		P2b	KE10
Nagyhuta	040/140		P2b	KE10
Nagyhuta	040/138		P2b	KE10
Nagyhuta	040/117		P2b	KE10
Nagyhuta	040/118		P2b	KE10
Nagyhuta	040/119		P2b	KE10
Nagyhuta	040/121		P2b	KE10
Nagyhuta	040/122		P2b	KE10
Nagyhuta	040/124		P2b	KE10
Nagyhuta	040/123		P2b	KE10
Nagyhuta	040/116		P2b	KE10
Nagyhuta	040/125		P2b	KE10
Nagyhuta	040/120		P2b	KE10
Nagyhuta	040/126		P2b	KE10
Nagyhuta	040/105		P2b	KE10
Nagyhuta	040/127		P2b	KE10
Nagyhuta	040/141		P2b	KE10
Nagyhuta	040/104		P2b	KE10
Nagyhuta	040/101		P2b	KE10
Nagyhuta	040/100		P2b	KE10
Nagyhuta	040/115		P2b	KE10
Nagyhuta	040/114		P2b	KE10
Nagyhuta	040/113		P2b	KE10
Nagyhuta	040/109		P2b	KE10
Nagyhuta	040/108		P2b	KE10
Nagyhuta	040/107		P2b	KE10
Nagyhuta	040/96		P2b	KE10
Nagyhuta	040/106		P2b	KE10
Nagyhuta	040/95		P2b	KE10
Nagyhuta	040/112		P2b	KE10
Nagyhuta	040/90		P2b	KE10
Nagyhuta	040/110		P2b	KE10
Nagyhuta	040/129		P2b	KE10
Nagyhuta	040/89		P2b	KE10
Nagyhuta	040/88		P2b	KE10
Nagyhuta	040/128		P2b	KE10
Nagyhuta	0132		P2b	KE10
Nagyhuta	040/87		P2b	KE10
Nagyhuta	040/79		P2b	KE10
Nagyhuta	040/78		P2b	KE10
Nagyhuta	040/77		P2b	KE10
Nagyhuta	040/76		P2b	KE10
Nagyhuta	040/99		P2b	KE10
Nagyhuta	040/94		P2b	KE10

Nagyhuta	040/75		P2b	KE10
Nagyhuta	040/97		P2b	KE10
Nagyhuta	040/91		P2b	KE10
Nagyhuta	040/93		P2b	KE10
Nagyhuta	040/111		P2b	KE10
Nagyhuta	040/103		P2b	KE10
Nagyhuta	040/102		P2b	KE10
Nagyhuta	040/74		P2b	KE10
Nagyhuta	040/86		P2b	KE10
Nagyhuta	040/73		P2b	KE10
Nagyhuta	040/98		P2b	KE10
Nagyhuta	040/72		P2b	KE10
Nagyhuta	040/92		P2b	KE10
Nagyhuta	040/85		P2b	KE10
Nagyhuta	040/83		P2b	KE10
Nagyhuta	040/71		P2b	KE10
Nagyhuta	040/44		P2b	KE10
Nagyhuta	040/48		P2b	KE10
Nagyhuta	040/49		P2b	KE10
Nagyhuta	040/45		P2b	KE10
Nagyhuta	040/50		P2b	KE10
Nagyhuta	040/46		P2b	KE10
Nagyhuta	040/47		P2b	KE10
Nagyhuta	040/51		P2b	KE10
Nagyhuta	040/52		P2b	KE10
Nagyhuta	040/53		P2b	KE10
Nagyhuta	040/54		P2b	KE10
Nagyhuta	040/55		P2b	KE10
Nagyhuta	040/56		P2b	KE10
Nagyhuta	040/57		P2b	KE10
Nagyhuta	040/58		P2b	KE10
Nagyhuta	040/59		P2b	KE10
Nagyhuta	040/60		P2b	KE10
Nagyhuta	040/61		P2b	KE10
Nagyhuta	040/62		P2b	KE10
Nagyhuta	040/63		P2b	KE10
Nagyhuta	040/64		P2b	KE10
Nagyhuta	040/65		P2b	KE10
Nagyhuta	040/37		P2b	KE10
Nagyhuta	040/66		P2b	KE10
Nagyhuta	040/43		P2b	KE10
Nagyhuta	040/67		P2b	KE10
Nagyhuta	040/68		P2b	KE10
Nagyhuta	040/36		P2b	KE10
Nagyhuta	040/42		P2b	KE10
Nagyhuta	040/69		P2b	KE10
Nagyhuta	040/35		P2b	KE10
Nagyhuta	040/41		P2b	KE10
Nagyhuta	040/70		P2b	KE10
Nagyhuta	040/34		P2b	KE10
Nagyhuta	040/40		P2b	KE10
Nagyhuta	040/39		P2b	KE10

Nagyhuta	040/33		P2b	KE10
Nagyhuta	040/32		P2b	KE10
Nagyhuta	040/31		P2b	KE10
Nagyhuta	040/30		P2b	KE10
Nagyhuta	040/29		P2b	KE10
Nagyhuta	040/28		P2b	KE10
Nagyhuta	040/38		P2b	KE10
Nagyhuta	040/27		P2b	KE10
Nagyhuta	040/26		P2b	KE10
Nagyhuta	040/25		P2b	KE10
Nagyhuta	040/24		P2b	KE10
Nagyhuta	040/23		P2b	KE10
Nagyhuta	040/22		P2b	KE10
Nagyhuta	040/21		P2b	KE10
Nagyhuta	040/20		P2b	KE10
Nagyhuta	040/19		P2b	KE10
Nagyhuta	041/1		P2b	KE10
Nagyhuta	041/1		P2b	KE10
Nagyhuta	?		P2b	KE10
Nagyhuta	?		P2b	KE10
Kishuta	?		P2b	KE10
Kishuta	?		P2b	KE10
Fony	0273/3		P2b	KE10
Fony	0283		P2b	KE10
Fony	0281		P2b	KE10
Fony	0271b		P2b	KE10
Fony	0280/2		P2b	KE10
Fony	0280/2		P2b	KE10
Fony	0284b		P2b	KE10
Fony	0284a		P2b	KE10
Fony	0270/3		P2b	KE10
Fony	0270/2		P2b	KE10
Fony	0270/1		P2b	KE10
Fony	0285		P2b	KE10
Fony	0208/6b		P2b	KE10
Fony	0215/16		P2b	KE10
Fony	0211b		P2b	KE10
Fony	0211a		P2b	KE10
Fony	0280/1a		P2b	KE10
Fony	0280/1c		P2b	KE10
Fony	0280/1b		P2b	KE10
Fony	0282		P2b	KE10
Fony	0282		P2b	KE10
Fony	0272		P2b	KE10
Fony	0209?		P2b	KE10
Fony	0265		P2b	KE10
Fony	0266		P2b	KE10
Fony	0273/1k		P2b	KE10
Fony	0273/1g		P2b	KE10
Fony	0273/1f		P2b	KE10
Fony	0273/1b		P2b	KE10
Fony	0264		P2b	KE10

Fony	0267a		P2b	KE10
Fony	0263		P2b	KE10
Fony	0262		P2b	KE10
Fony	0261		P2b	KE10
Fony	0260		P2b	KE10
Fony	0171/2?		P2b	KE10
Fony	0259		P2b	KE10
Fony	0164?		P2b	KE10
Fony	0164?		P2b	KE10
Fony	0164?		P2b	KE10
Fony	0163		P2b	KE10
Fony	0232b		P2b	KE10
Fony	0231		P2b	KE10
Fony	0228b		P2b	KE10
Fony	0228a		P2b	KE10
Fony	0229		P2b	KE10
Fony	0257m		P2b	KE10
Fony	0257d		P2b	KE10
Fony	0257f		P2b	KE10
Fony	0257a		P2b	KE10
Fony	0257a		P2b	KE10
Fony	0226		P2b	KE10
Fony	0227		P2b	KE10
Fony	0215/15		P2b	KE10
Fony	0215/15		P2b	KE10
Fony	0215/15		P2b	KE10
Fony	0215/2		P2b	KE10
Fony	0215/8		P2b	KE10
Fony	0222/5		P2b	KE10
Regéc	0100/3		P2b	KE10
Regéc	0100/3		P2b	KE10
Regéc	0102/1		P2b	KE10
Regéc	0102/1		P2b	KE10
Regéc	055/7		P2b	KE10
Regéc	0100/5		P2b	KE10
Regéc	0100/5		P2b	KE10
Regéc	0100/4		P2b	KE10
Regéc	0100/4		P2b	KE10
Regéc	0100/6		P2b	KE10
Regéc	0100/6		P2b	KE10
Regéc	0100/6		P2b	KE10
Regéc	055/2		P2b	KE10
Regéc	0100/7		P2b	KE10
Regéc	0100/7		P2b	KE10
Regéc	0100/7		P2b	KE10
Regéc	0100/2		P2b	KE10
Regéc	0100/2		P2b	KE10
Regéc	0100/8		P2b	KE10
Regéc	0100/8		P2b	KE10
Regéc	0100/1		P2b	KE10
Regéc	055/1		P2b	KE10
Regéc	0111/1		P2b	KE10

Regéc	054/6		P2b	KE10
Regéc	0111/2		P2b	KE10
Regéc	0105/4		P2b	KE10
Regéc	0105/4		P2b	KE10
Regéc	0104/2		P2b	KE10
Regéc	0104/2		P2b	KE10
Regéc	0105/5		P2b	KE10
Regéc	0105/5		P2b	KE10
Regéc	0105/3		P2b	KE10
Regéc	0105/3		P2b	KE10
Regéc	0102/2		P2b	KE10
Regéc	0102/2		P2b	KE10
Regéc	0102/2		P2b	KE10
Regéc	0103		P2b	KE10
Regéc	0103		P2b	KE10
Regéc	0103		P2b	KE10
Regéc	0110		P2b	KE10
Regéc	0104/1		P2b	KE10
Regéc	0109		P2b	KE10
Regéc	0105/1		P2b	KE10
Regéc	0105/1		P2b	KE10
Regéc	0113		P2b	KE10
Regéc	0105/2		P2b	KE10
Regéc	0105/2		P2b	KE10
Regéc	0106		P2b	KE10
Regéc	0106		P2b	KE10
Regéc	0107		P2b	KE10
Regéc	0107		P2b	KE10
Regéc	0108		P2b	KE10
Regéc	0108		P2b	KE10
Regéc	0116/1		P2b	KE10
Regéc	0115		P2b	KE10
Regéc	054/2		P2b	KE10
Regéc	0116/2		P2b	KE10
Regéc	054/5		P2b	KE10
Regéc	0117		P2b	KE10
Regéc	036		P2b	KE10
Regéc	0127		P2b	KE10
Regéc	034		P2b	KE10
Háromhuta	096/7		U3	KE11
Háromhuta	096/7		U3	KE11
Háromhuta	096/7		U3	KE11
Háromhuta	?		U3	KE11
Háromhuta	095/9		U3	KE11
Háromhuta	095/9		U3	KE11
Háromhuta	095/9		U3	KE11
Háromhuta	095/9		U3	KE11
Háromhuta	0101/1		U3	KE11
Háromhuta	0101/1		U3	KE11
Háromhuta	039		U3	KE11
Háromhuta	039		U3	KE11
Háromhuta	095/8		U3	KE11

Háromhuta	095/8		U3	KE11
Háromhuta	0100		U3	KE11
Háromhuta	0100		U3	KE11
Kishuta	03/14		U3	KE11
Kishuta	03/15		U3	KE11
Kishuta	03/68		U3	KE11
Kishuta	03/69		U3	KE11
Kishuta	03/67		U3	KE11
Kishuta	04/33		U3	KE11
Kishuta	04/34		U3	KE11
Kishuta	04/35		U3	KE11
Kishuta	04/36		U3	KE11
Kishuta	04/37		U3	KE11
Kishuta	04/38		U3	KE11
Kishuta	04/39		U3	KE11
Kishuta	02/2b		U3	KE11
Kishuta	02/2a		U3	KE11
Kishuta	02/2a		U3	KE11
Kishuta	04/40		U3	KE11
Kishuta	04/41		U3	KE11
Kishuta	04/48		U3	KE11
Kishuta	04/50		U3	KE11
Kishuta	04/51b		U3	KE11
Kishuta	04/71		U3	KE11
Kishuta	04/104		U3	KE11
Kishuta	025/2		U3	KE11
Kishuta	04/76		U3	KE11
Kishuta	04/96		U3	KE11
Kishuta	021		U3	KE11
Kishuta	020		U3	KE11
Kishuta	020		U3	KE11
Kishuta	04/102		U3	KE11
Kishuta	04/86		U3	KE11
Kishuta	07/4		U3	KE11
Kishuta	07/3		U3	KE11
Kishuta	07/1		U3	KE11
Kishuta	07/2		U3	KE11
Kishuta	07/10		U3	KE11
Kishuta	07/9		U3	KE11
Kishuta	06/2		U3	KE11
Kishuta	07/20		U3	KE11
Kishuta	022a		U3	KE11
Kishuta	024a		U3	KE11
Kishuta	024b		U3	KE11
Kishuta	08/1		U3	KE11
Kishuta	09/1		U3	KE11
Kishuta	09/13		U3	KE11
Kishuta	09/8		U3	KE11
Kishuta	010		U3	KE11
Kishuta	023		U3	KE11
Kishuta	023		U3	KE11
Kishuta	029		U3	KE11

Kishuta	012		U3	KE11
Kishuta	012		U3	KE11
Kishuta	013		U3	KE11
Nagyhuta	037/1		U3	KE11
Nagyhuta	070		U3	KE11
Nagyhuta	073/4		U3	KE11
Nagyhuta	071/1		U3	KE11
Nagyhuta	037/29		U3	KE11
Nagyhuta	037/30		U3	KE11
Nagyhuta	073/3		U3	KE11
Nagyhuta	073/5		U3	KE11
Nagyhuta	0131		U3	KE11
Nagyhuta	073/6c		U3	KE11
Nagyhuta	073/6b		U3	KE11
Nagyhuta	073/6a		U3	KE11
Nagyhuta	0132		U3	KE11
Nagyhuta	072		U6	KE11
Nagyhuta	040/70		U3	KE11
Nagyhuta	045a		U3	KE11
Nagyhuta	040/20		U3	KE11
Nagyhuta	040/17		U3	KE11
Nagyhuta	040/2		U3	KE11
Nagyhuta	084a		U3	KE11
Nagyhuta	081		U3	KE11
Nagyhuta	089/1a		U3	KE11
Nagyhuta	089/1b		U3	KE11
Nagyhuta	089/2		U3	KE11
Nagyhuta	086b		U3	KE11
Nagyhuta	087/1		U3	KE11
Nagyhuta	087/1		U3	KE11
Nagyhuta	087/2		U3	KE11
Nagyhuta	089/3		U3	KE11
Nagyhuta	087/3		U3	KE11
Nagyhuta	087/4		U3	KE11
Nagyhuta	087/4		U3	KE11
Nagyhuta	088		U3	KE11
Nagyhuta	090		U3	KE11
Nagyhuta	091		U3	KE11
Nagyhuta	071/2		U3	KE11
Nagyhuta	071/2		U3	KE11
Nagyhuta	085a		U3	KE11
Nagyhuta	042a		U3	KE11
Nagyhuta	?		U3	KE11
Nagyhuta	?		U3	KE11
Kishuta	?		U3	KE11
Kishuta	?		U3	KE11
Fony	0223		U6	KE11
Fony	0215/9a		U6	KE11
Regéc	055/1		U3	KE11
Regéc	054/5		U3	KE11
Regéc	053		U3	KE11
Regéc	0175		U3	KE11

Regéc	0175		U3	KE11
Regéc	0191		U3	KE11
Regéc	0188		U3	KE11
Regéc	0178		U3	KE11
Regéc	0182		U3	KE11
Regéc	0179		U3	KE11
Regéc	0176a		U6	KE11
Regéc	0192		U3	KE11
Regéc	0174a		U3	KE11
Regéc	0174a		U3	KE11
Regéc	0174a		U6	KE11
Regéc	0183		U3	KE11
Regéc	0183		U6	KE11
Regéc	0169		U6	KE11
Regéc	0154		U6	KE11
Regéc	0164		U6	KE11
Telkibánya	0165		U3	KE11
Telkibánya	0198/3		U3	KE11
Telkibánya	0163/5		U3	KE11
Telkibánya	0163/5		U3	KE11
Telkibánya	0163/5		U3	KE11
Telkibánya	0163/5		U3	KE11
Telkibánya	0163/6		U3	KE11
Regéc	?		U3	KE11
Telkibánya	?		U3	KE11
Telkibánya	?		U3	KE11
Háromhuta	096/7		U3	KE11
Háromhuta	096/7		U3	KE11
Háromhuta	096/6		U3	KE11
Háromhuta	096/6		U3	KE11
Háromhuta	?		U3	KE11
Háromhuta	?		U3	KE11
Háromhuta	095/9		U3	KE11
Háromhuta	095/9		U3	KE11
Háromhuta	0101/1		U3	KE11
Háromhuta	0101/1		U3	KE11
Háromhuta	095/8		U3	KE11
Háromhuta	095/8		U3	KE11
Háromhuta	0100		U3	KE11
Háromhuta	0100		U3	KE11
Fony	0215/15		T8	KE12
Regéc	0174a		T6	KE12
Háromhuta	095/2		T9	KE12
Háromhuta	095/2		T9	KE12
Háromhuta	095/3		T9	KE12
Háromhuta	095/3		T9	KE12
Háromhuta	095/10		T9	KE12
Háromhuta	095/10		T9	KE12
Háromhuta	095/11		T9	KE12
Háromhuta	095/11		T9	KE12
Háromhuta	095/12		T9	KE12
Háromhuta	095/12		T9	KE12



Nagyhuta	037/15	6510	E1	KE1
Nagyhuta	037/18	6510	E1	KE1
Nagyhuta	037/19	6510	E1	KE1
Nagyhuta	037/21	6510	E1	KE1
Nagyhuta	037/16	6510	E1	KE1
Nagyhuta	037/17	6510	E1	KE1
Nagyhuta	053	6410	D2	KE1
Nagyhuta	073/6b	6510	E1	KE1
Nagyhuta	073/6a	6510	E1	KE1
Nagyhuta	075/1	6510	E1	KE1
Nagyhuta	059	6410	D2	KE1
Nagyhuta	059	6410	D2	KE1
Nagyhuta	074	6510	E1	KE1
Nagyhuta	045a	6410	D2	KE1
Nagyhuta	045a	6510	D34	KE1
Nagyhuta	045b	6510	E1	KE1
Nagyhuta	045d	6510	E1	KE1
Nagyhuta	045d	6510	D34	KE1
Nagyhuta	060	6410	D2	KE1
Nagyhuta	060	6410	D2	KE1
Nagyhuta	060	6410	D2	KE1
Nagyhuta	060	6410	D2	KE1
Nagyhuta	054	6410	D2	KE1
Nagyhuta	075/2b	6410	D2	KE1
Nagyhuta	075/2a	6410	D2	KE1
Nagyhuta	075/2a		OC	KE1
Nagyhuta	083	91E0	D2	KE1
Nagyhuta	084b	6510	E1	KE1
Nagyhuta	084a	6510	E1	KE1
Nagyhuta	084a	6510	E1	KE1
Nagyhuta	084a	91E0	D2	KE1
Nagyhuta	086a	6510	E1	KE1
Nagyhuta	087/1	6510	E1	KE1
Nagyhuta	071/2	91E0	D2	KE1
Nagyhuta	042m	6510	D34	KE1
Nagyhuta	042p	6510	D34	KE1
Fony	0271b	6210	H4	KE1
Fony	0270/7		OC	KE1
Fony	0270/6		OC	KE1
Fony	0270/5		OC	KE1
Fony	0270/3		OC	KE1
Fony	0278	6510	E1xP2b	KE1
Fony	0274	6510	E1xP2b	KE1
Fony	0273/1g		OC	KE1
Fony	0273/1b	6510	E1xP2b	KE1
Fony	0273/1a	6510	E1xP2b	KE1
Fony	0275a	6510	E1xP2b	KE1
Fony	0276	6510	E1xP2b	KE1
Fony	0277b	6510	E1xP2b	KE1
Fony	0277a	6510	E1xP2b	KE1
Fony	0264	6410	D2	KE1
Fony	0264	6510	E1xP2b	KE1
Fony	0263	6410	D2	KE1

Fony	0263	6510	E1xP2b	KE1
Fony	0262	6510	E1xP2b	KE1
Fony	0246	6510	E1	KE1
Fony	0247	6510	E1	KE1
Fony	0279	6510	E1xP2b	KE1
Fony	0240c	6510	E1	KE1
Fony	0244b	6510	E1	KE1
Fony	0244a	6510	E1	KE1
Fony	0243	6510	E1	KE1
Fony	0250b	6510	E1	KE1
Fony	0250a	6510	E1	KE1
Fony	0249	6510	E1	KE1
Fony	0248b	6510	E1	KE1
Fony	0245	6510	E1	KE1
Fony	0268	6510	E1	KE1
Fony	0268	6510	E1xP2b	KE1
Fony	0251	6510	E1	KE1
Fony	0232h	6510	E1xP2b	KE1
Fony	0232g	6510	E1xP2b	KE1
Fony	0232f	6510	E1xP2b	KE1
Fony	0234a	6410	D2	KE1
Fony	0257n	6510	E1xP2b	KE1
Fony	0257m	6510	E1xP2b	KE1
Fony	0257g	6510	E1	KE1
Fony	0257h	6510	E1	KE1
Fony	0257d	6510	E1	KE1
Fony	0257f	6510	E1	KE1
Fony	0257k	6510	E1	KE1
Fony	0257b	6510	E1	KE1
Fony	0257a	6510	E1	KE1
Fony	0257a	6510	E1	KE1
Fony	0257a	6510	E1	KE1
Fony	0257a	6510	E1	KE1
Fony	0257a	6510	E1	KE1
Fony	0257a	6510	E1	KE1
Fony	0257a	6510	E1	KE1
Fony	0257a	6510	E1	KE1
Fony	0257a	6510	E1xP2b	KE1
Fony	0256	6510	E1	KE1
Fony	0255c	6510	E1	KE1
Fony	0255b	6510	E1	KE1
Fony	0252c	6510	E1	KE1
Fony	0252d	6510	E1	KE1
Fony	0252d	6510	E1	KE1
Fony	0252b	6510	E1	KE1
Fony	0252a	6510	E1	KE1
Fony	0254	6510	E1	KE1
Fony	0254	6510	E1	KE1
Fony	0254	6510	E1	KE1
Fony	0239	6510	E1	KE1
Fony	0239	6510	E1xP2b	KE1
Fony	0215/15	6410	D2	KE1
Fony	0215/15	6510	E1	KE1
Fony	0215/15	6510	E1	KE1
Fony	0215/15	6510	E1xP2b	KE1

Fony	0215/2	6210	H4	KE1
Fony	0215/8	6510	E1	KE1
Fony	0215/8	6520	E2	KE1
Fony	0215/8		OC	KE1
Fony	0215/8	6210	H4	KE1
Fony	0215/12	6510	E1	KE1
Fony	0215/12		OC	KE1
Fony	0215/12		OC	KE1
Fony	0215/12		OC	KE1
Fony	0215/9a	6510	E1	KE1
Fony	0215/10	6510	E1	KE1
Fony	0215/10	6520	E2	KE1
Regéc	0112/13	6510	E1	KE1
Regéc	0112/12	6510	E1	KE1
Regéc	0112/11	6510	E1	KE1
Regéc	0112/10	6510	E1	KE1
Regéc	0112/9	6510	E1	KE1
Regéc	055/20	6510	E1	KE1
Regéc	0112/8	6510	E1	KE1
Regéc	055/19	6510	E1	KE1
Regéc	0112/7	6510	E1	KE1
Regéc	0112/6	6510	E1	KE1
Regéc	055/18	6510	E1	KE1
Regéc	0112/5	6510	E1	KE1
Regéc	055/17	6510	E1	KE1
Regéc	055/16	6510	E1	KE1
Regéc	0112/4	6510	E1	KE1
Regéc	0112/3	6510	E1	KE1
Regéc	055/15	6510	E1	KE1
Regéc	0112/2	6510	E1	KE1
Regéc	055/14	6510	E1	KE1
Regéc	055/13	6510	E1	KE1
Regéc	055/12	6510	E1	KE1
Regéc	055/11	6510	E1	KE1
Regéc	055/10	6510	E1	KE1
Regéc	055/9	6510	E1	KE1
Regéc	055/8	6510	E1	KE1
Regéc	055/7	6510	E1	KE1
Regéc	055/6	6510	E1	KE1
Regéc	0112/1	6510	E1	KE1
Regéc	055/5	6510	E1	KE1
Regéc	0111/4	6510	E1	KE1
Regéc	055/4	6510	E1	KE1
Regéc	055/3	6510	E1	KE1
Regéc	055/2	6510	E1	KE1
Regéc	055/1	6510	E1	KE1
Regéc	0111/1	6510	E1	KE1
Regéc	0111/8	6510	E1	KE1
Regéc	0111/7	6510	E1	KE1
Regéc	0111/6	6510	E1	KE1
Regéc	0111/5	6510	E1	KE1
Regéc	054/6	6510	E1	KE1

Regéc	0111/3	6510	E1	KE1
Regéc	0114/8	6510	E1	KE1
Regéc	0114/9	6510	E1	KE1
Regéc	0111/2	6510	E1	KE1
Regéc	0114/11	6510	E1	KE1
Regéc	0114/1	6510	E1	KE1
Regéc	0114/2	6510	E1	KE1
Regéc	0114/3	6510	E1	KE1
Regéc	0114/4	6510	E1	KE1
Regéc	0114/5	6510	E1	KE1
Regéc	0114/6	6510	E1	KE1
Regéc	0114/7	6510	E1	KE1
Regéc	0114/10	6510	E1	KE1
Regéc	0110	6510	E1	KE1
Regéc	0113	6510	E1	KE1
Regéc	0116/1	6510	E1	KE1
Regéc	054/1	6510	E1	KE1
Regéc	054/4	6510	E1	KE1
Regéc	0115	6510	E1	KE1
Regéc	054/2	6510	E1	KE1
Regéc	0116/2	6510	E1	KE1
Regéc	054/5	6510	E1	KE1
Regéc	0117	6510	E1	KE1
Regéc	0123/1c	6510	E1	KE1
Regéc	0137/6	6510	E1xP2b	KE1
Regéc	0139/29	6510	E1xP2b	KE1
Regéc	0136/13	6510	E1	KE1
Regéc	0139/1	6510	E1xP2b	KE1
Regéc	0137/5b	6510	E1xP2b	KE1
Regéc	0137/4	6510	E1xP2b	KE1
Regéc	0136/12	6510	E1	KE1
Regéc	0139/30a	6510	E1xP2b	KE1
Regéc	0139/30b	6510	E1xP2b	KE1
Regéc	0137/3b	6510	E1	KE1
Regéc	0137/3b	6510	E1xP2b	KE1
Regéc	0126	6510	E1	KE1
Regéc	0136/16b	6510	E1	KE1
Regéc	0136/2b	6230	E34	KE1
Regéc	0136/2b	6510	E1xP2b	KE1
Regéc	0136/2a	6230	E34	KE1
Regéc	0136/2a	6510	E1xP2b	KE1
Regéc	0137/2a	6510	E1	KE1
Regéc	0137/2b	6510	E1	KE1
Regéc	0137/2b	6510	E1xP2b	KE1
Regéc	0137/2c	6510	E1xP2b	KE1
Regéc	0136/17b	6510	E1	KE1
Regéc	0136/17b	6510	E1	KE1
Regéc	0137/1b	6410	D2	KE1
Regéc	0124	6510	E1	KE1
Regéc	0136/18b	6510	E1	KE1
Regéc	0139/39b	6510	E1xP2b	KE1
Regéc	0139/39a	6510	E1xP2b	KE1

Regéc	0139/28b	6410	D2	KE1
Regéc	0127	6510	E1	KE1
Regéc	0139/27b	6410	D2	KE1
Regéc	0139/24	6410	D2	KE1
Regéc	0139/23	6410	D2	KE1
Regéc	0139/26a	6410	D2	KE1
Regéc	0139/19a	6410	D2	KE1
Regéc	0139/16b	6410	D2	KE1
Regéc	0139/15b	6410	D2	KE1
Regéc	0139/14b	6410	D2	KE1
Regéc	0139/13b	6410	D2	KE1
Regéc	0139/12b	6410	D2	KE1
Regéc	0139/11a	6410	D2	KE1
Regéc	0139/10a	6410	D2	KE1
Regéc	0136/27	6230	E34	KE1
Regéc	0136/28	6230	E34	KE1
Regéc	0139/5b	6410	D2	KE1
Regéc	0139/4b	6410	D2	KE1
Regéc	0139/3a	6410	D2	KE1
Regéc	0139/2a	6410	D2	KE1
Regéc	0136/46	6410	D2	KE1
Regéc	0136/37a	6510	E1	KE1
Regéc	0139/43a	6510	E1	KE1
Regéc	0132/6	6510	E1	KE1
Regéc	0132/6	6230	E34	KE1
Regéc	0139/42b	6510	E1	KE1
Regéc	0136/40b	6510	E1	KE1
Regéc	0132/7	6510	E1	KE1
Regéc	0132/7	6230	E34	KE1
Regéc	0132/8	6510	E1	KE1
Regéc	0136/44b	6510	E1	KE1
Regéc	0136/49a	6510	E1	KE1
Regéc	0136/48a	6510	E1	KE1
Regéc	0132/13	6510	E1	KE1
Regéc	0132/15	6510	E1	KE1
Regéc	0132/15	6230	E34	KE1
Regéc	0132/14	6510	E1	KE1
Regéc	0132/14	6230	E34	KE1
Regéc	0134/2b	6510	E1	KE1
Regéc	0142/5	6230	E34	KE1
Regéc	0142/5	6230	E34	KE1
Regéc	0132/17b	6510	E1	KE1
Regéc	0132/59	6410	D2	KE1
Regéc	0132/59	6510	E1	KE1
Regéc	0142/6	6230	E34	KE1
Regéc	0142/6	6230	E34	KE1
Regéc	0132/18a	6510	E1	KE1
Regéc	0134/3b	6510	E1	KE1
Regéc	0132/19	6510	E1	KE1
Regéc	0132/58	6410	D2	KE1
Regéc	0132/58	6510	E1	KE1
Regéc	0132/20b	6510	E1	KE1

Regéc	0132/20a	6510	E1	KE1
Regéc	0132/21b	6510	E1	KE1
Regéc	0132/21a	6510	E1	KE1
Regéc	0132/57	6510	E1	KE1
Regéc	0130/2	6510	E1	KE1
Regéc	0175		B5	KE1
Regéc	0188		B5	KE1
Regéc	0186		B5	KE1
Regéc	0176b		B5	KE1
Regéc	0174a		B5	KE1
Regéc	0174a	6510	D34	KE1
Regéc	0171		OC	KE1
Regéc	0167b	6510	D34	KE1
Regéc	0167a	6510	D34	KE1
Regéc	0163/85	6210	H4	KE1
Regéc	0163/81	6210	H4	KE1
Regéc	0163/80	6210	H4	KE1
Regéc	0197a	6510	E1	KE1
Regéc	0163/63	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/74	6210	H4	KE1
Regéc	0163/62	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/61	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/77	6210	H4	KE1
Regéc	0163/57	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/73	6210	H4	KE1
Regéc	0163/72	6210	H4	KE1
Regéc	0163/71	6210	H4	KE1
Regéc	0163/70	6210	H4	KE1
Regéc	0163/69	6210	H4	KE1
Regéc	0163/47	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/68	6210	H4	KE1
Regéc	0163/45	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/44	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/43	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/46	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/48	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/42	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/49	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/50	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/51	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/52	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/67	6210	H4	KE1
Regéc	0163/53	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/41	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/66	6210	H4	KE1
Regéc	0163/27	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/26	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/54	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/55	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/56	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/25	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/24	6410	D2xE2	KE1



Regéc	0163/21	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/19	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/18	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/16	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/15	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/14	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/13	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/12	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/11	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/10	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/9	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/8	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/7	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/6	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/5	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/4	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/3	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0163/2	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0169	6510	D34	KE1
Regéc	0168	6510	D34	KE1
Regéc	0163/1	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0164	6410	D2xE2	KE1
Regéc	0166	6210	H4	KE1
Regéc	0166	6410	D2xE2	KE1
Telkibánya	0162	6510	E1	KE1
Telkibánya	0163/1	6510	D34	KE1
Telkibánya	0163/1	6510	D34	KE1
Telkibánya	0169/1	6510	D34	KE1
Telkibánya	0169/1	6510	D34	KE1
Telkibánya	0163/4	6510	D34	KE1
Telkibánya	0163/4	6510	D34	KE1
Telkibánya	0198/5	6510	D34	KE1
Telkibánya	0159a	6520	E2	KE1
Telkibánya	0159a	6510	E1	KE1
Telkibánya	0159a	6510	H4	KE1
Telkibánya	0165	6510	D34	KE1
Telkibánya	0165	6510	D34	KE1
Telkibánya	0198/3	6510	D34	KE1
Háromhuta	096/7		OB	KE1
Háromhuta	096/7		OB	KE1
Háromhuta	096/6		OB	KE1
Háromhuta	096/6		OB	KE1
Háromhuta	097/1		OB	KE1
Háromhuta	097/1		OB	KE1
Háromhuta	097/2		OB	KE1
Háromhuta	097/2		OB	KE1
Háromhuta	0101/2		OB	KE1
Háromhuta	0101/2		OB	KE1
Háromhuta	0101/3		OB	KE1
Háromhuta	0101/3		OB	KE1
Háromhuta	0101/4		OB	KE1
Háromhuta	0101/4		OB	KE1

Háromhuta	0101/5		OB	KE1
Háromhuta	0101/5		OB	KE1
Háromhuta	0101/6		OB	KE1
Háromhuta	0101/6		OB	KE1
Háromhuta	0101/7		OB	KE1
Háromhuta	0101/7		OB	KE1
Háromhuta	097/3		OB	KE1
Háromhuta	097/3		OB	KE1
Háromhuta	095/9		OB	KE1
Háromhuta	095/9		OB	KE1
Háromhuta	097/4		OB	KE1
Háromhuta	097/4		OB	KE1
Háromhuta	0101/8		OB	KE1
Háromhuta	0101/8		OB	KE1
Háromhuta	0101/1		OB	KE1
Háromhuta	0101/1		OB	KE1
Háromhuta	0101/1		OB	KE1
Háromhuta	0101/1		OB	KE1
Háromhuta	097/5		OB	KE1
Háromhuta	097/5		OB	KE1
Háromhuta	0101/13		OB	KE1
Háromhuta	0101/13		OB	KE1
Háromhuta	0101/14		OB	KE1
Háromhuta	0101/14		OB	KE1
Háromhuta	0101/18		OB	KE1
Háromhuta	0101/18		OB	KE1
Háromhuta	097/6		OB	KE1
Háromhuta	097/6		OB	KE1
Háromhuta	0101/17		OB	KE1
Háromhuta	0101/17		OB	KE1
Háromhuta	098		OB	KE1
Háromhuta	098		OB	KE1
Háromhuta	093/1		OB	KE1
Háromhuta	093/1		OB	KE1
Háromhuta	0101/16		OB	KE1
Háromhuta	0101/16		OB	KE1
Háromhuta	0101/12		OB	KE1
Háromhuta	0101/12		OB	KE1
Háromhuta	0101/15		OB	KE1
Háromhuta	0101/15		OB	KE1
Háromhuta	0275/6		OB	KE1
Háromhuta	0275/6	6510	D34	KE1
Háromhuta	039		OB	KE1
Háromhuta	039		OB	KE1
Háromhuta	095/8		OB	KE1
Háromhuta	095/8		OB	KE1
Háromhuta	0101/19		OB	KE1
Háromhuta	0101/19		OB	KE1
Háromhuta	0101/11		OB	KE1
Háromhuta	0101/11		OB	KE1
Háromhuta	0102/1		OB	KE1
Háromhuta	0102/1		OB	KE1

Háromhuta	0101/9		OB	KE1
Háromhuta	0101/9		OB	KE1
Háromhuta	0101/20		OB	KE1
Háromhuta	0101/20		OB	KE1
Háromhuta	099/1		OB	KE1
Háromhuta	099/1		OB	KE1
Háromhuta	099/5		OB	KE1
Háromhuta	099/5		OB	KE1
Háromhuta	099/4		OB	KE1
Háromhuta	099/4		OB	KE1
Háromhuta	099/3		OB	KE1
Háromhuta	099/3		OB	KE1
Háromhuta	099/2		OB	KE1
Háromhuta	099/2		OB	KE1
Háromhuta	0102/25		OB	KE1
Háromhuta	0102/25		OB	KE1
Háromhuta	0101/10		OB	KE1
Háromhuta	0101/10		OB	KE1
Háromhuta	0102/16		OB	KE1
Háromhuta	0102/16		OB	KE1
Háromhuta	0102/15		OB	KE1
Háromhuta	0102/15		OB	KE1
Háromhuta	0102/26		OB	KE1
Háromhuta	0102/26		OB	KE1
Háromhuta	0102/5		OB	KE1
Háromhuta	0102/5		OB	KE1
Háromhuta	0102/20		OB	KE1
Háromhuta	0102/20		OB	KE1
Háromhuta	0102/6		OB	KE1
Háromhuta	0102/6		OB	KE1
Háromhuta	099/6		OB	KE1
Háromhuta	099/6		OB	KE1
Háromhuta	0102/21		OB	KE1
Háromhuta	0102/21		OB	KE1
Háromhuta	0102/3		OB	KE1
Háromhuta	0102/3		OB	KE1
Háromhuta	0102/7		OB	KE1
Háromhuta	0102/7		OB	KE1
Háromhuta	0102/8		OB	KE1
Háromhuta	0102/8		OB	KE1
Háromhuta	0102/9		OB	KE1
Háromhuta	0102/9		OB	KE1
Háromhuta	0102/10		OB	KE1
Háromhuta	0102/10		OB	KE1
Háromhuta	0102/11		OB	KE1
Háromhuta	0102/11		OB	KE1
Háromhuta	0102/22		OB	KE1
Háromhuta	0102/22		OB	KE1
Háromhuta	099/7		OB	KE1
Háromhuta	099/7		OB	KE1
Háromhuta	0105/2		OB	KE1
Háromhuta	0105/2		OB	KE1

Háromhuta	0105/3		OB	KE1
Háromhuta	0105/3		OB	KE1
Háromhuta	0102/12		OB	KE1
Háromhuta	0102/12		OB	KE1
Háromhuta	0102/17		OB	KE1
Háromhuta	0102/17		OB	KE1
Háromhuta	0102/14		OB	KE1
Háromhuta	0102/14		OB	KE1
Háromhuta	0102/13		OB	KE1
Háromhuta	0102/13		OB	KE1
Háromhuta	0105/4		OB	KE1
Háromhuta	0105/4		OB	KE1
Háromhuta	0100		OB	KE1
Háromhuta	0100		OB	KE1
Háromhuta	0100		OB	KE1
Háromhuta	0100		OB	KE1
Háromhuta	0103/9		OB	KE1
Háromhuta	0103/9		OB	KE1
Háromhuta	0102/19		OB	KE1
Háromhuta	0102/19		OB	KE1
Háromhuta	0105/1		OB	KE1
Háromhuta	0105/1		OB	KE1
Háromhuta	0102/18		OB	KE1
Háromhuta	0102/18		OB	KE1
Háromhuta	0105/13		OB	KE1
Háromhuta	0105/13		OB	KE1
Háromhuta	0105/14		OB	KE1
Háromhuta	0105/14		OB	KE1
Háromhuta	0103/3		OB	KE1
Háromhuta	0103/3		OB	KE1
Háromhuta	0103/8		OB	KE1
Háromhuta	0103/8		OB	KE1
Háromhuta	0103/8		OB	KE1
Háromhuta	0103/8		OB	KE1
Háromhuta	0102/23		OB	KE1
Háromhuta	0102/23		OB	KE1
Háromhuta	0103/7		OB	KE1
Háromhuta	0103/7		OB	KE1
Háromhuta	0103/1		OB	KE1
Háromhuta	0103/1		OB	KE1
Háromhuta	0103/4		OB	KE1
Háromhuta	0103/4		OB	KE1
Háromhuta	0115/1		OB	KE1
Háromhuta	0115/1		OB	KE1
Háromhuta	0115/1		OB	KE1
Háromhuta	0115/1	6510	D34	KE1
Háromhuta	0115/2		OB	KE1
Háromhuta	0115/2		OB	KE1
Háromhuta	0115/2		OB	KE1
Háromhuta	0115/2	6510	D34	KE1
Háromhuta	0103/5		OB	KE1
Háromhuta	0103/5		OB	KE1

Háromhuta	0115/3		OB	KE1
Háromhuta	0115/3		OB	KE1
Háromhuta	0115/3		OB	KE1
Háromhuta	0115/3	6510	D34	KE1
Háromhuta	0115/10		OB	KE1
Háromhuta	0115/10		OB	KE1
Háromhuta	0105/16		OB	KE1
Háromhuta	0105/16		OB	KE1
Háromhuta	0115/4		OB	KE1
Háromhuta	0115/4		OB	KE1
Háromhuta	0115/5		OB	KE1
Háromhuta	0115/5		OB	KE1
Háromhuta	0115/5		OB	KE1
Háromhuta	0115/5		OB	KE1
Háromhuta	0115/6		OB	KE1
Háromhuta	0115/6		OB	KE1
Háromhuta	0115/6		OB	KE1
Háromhuta	0115/6		OB	KE1
Háromhuta	0115/6		OB	KE1
Háromhuta	0103/6		OB	KE1
Háromhuta	0103/6		OB	KE1
Háromhuta	0115/7		OB	KE1
Háromhuta	0115/7		OB	KE1
Háromhuta	0115/8		OB	KE1
Háromhuta	0115/8		OB	KE1
Háromhuta	0105/17		OB	KE1
Háromhuta	0105/17		OB	KE1
Háromhuta	0103/10		OB	KE1
Háromhuta	0103/10		OB	KE1
Háromhuta	0104		OB	KE1
Háromhuta	0104		OB	KE1
Háromhuta	0104		OB	KE1
Háromhuta	0104		OB	KE1
Háromhuta	0116/1		OB	KE1
Háromhuta	0116/1		OB	KE1
Háromhuta	0115/9		OB	KE1
Háromhuta	0115/9		OB	KE1
Háromhuta	0115/12		OB	KE1
Háromhuta	0115/12		OB	KE1
Háromhuta	0115/13		OB	KE1
Háromhuta	0115/13		OB	KE1
Háromhuta	0115/14		OB	KE1
Háromhuta	0115/14		OB	KE1
Háromhuta	0115/15		OB	KE1
Háromhuta	0115/15		OB	KE1
Háromhuta	0103/14		OB	KE1
Háromhuta	0103/14		OB	KE1
Háromhuta	0115/16		OB	KE1
Háromhuta	0115/16		OB	KE1
Háromhuta	0116/2		OB	KE1
Háromhuta	0116/2		OB	KE1
Háromhuta	0106/1		OB	KE1
Háromhuta	0106/1		OB	KE1

Háromhuta	0115/17		OB	KE1
Háromhuta	0115/17		OB	KE1
Háromhuta	0106/2		OB	KE1
Háromhuta	0106/2		OB	KE1
Háromhuta	0106/3		OB	KE1
Háromhuta	0106/3		OB	KE1
Háromhuta	0106/3		OB	KE1
Háromhuta	0106/3	6510	D34	KE1
Háromhuta	0107		OB	KE1
Háromhuta	0107		OB	KE1
Háromhuta	0107		OB	KE1
Háromhuta	0107	6510	D34	KE1
Háromhuta	0116/3		OB	KE1
Háromhuta	0116/3		OB	KE1
Háromhuta	0116/7		OB	KE1
Háromhuta	0116/7		OB	KE1
Háromhuta	0116/8		OB	KE1
Háromhuta	0116/8		OB	KE1
Háromhuta	0116/15		OB	KE1
Háromhuta	0116/15		OB	KE1
Háromhuta	0116/12a		OB	KE1
Háromhuta	0116/12a		OB	KE1
Háromhuta	0116/12a		OB	KE1
Háromhuta	0116/12a		OB	KE1
Háromhuta	0116/13		OB	KE1
Háromhuta	0116/13		OB	KE1
Háromhuta	0116/5		OB	KE1
Háromhuta	0116/5		OB	KE1
Háromhuta	0116/6		OB	KE1
Háromhuta	0116/6		OB	KE1
Háromhuta	0116/9		OB	KE1
Háromhuta	0116/9		OB	KE1
Háromhuta	0116/10		OB	KE1
Háromhuta	0116/10		OB	KE1
Háromhuta	0117		OB	KE1
Háromhuta	0117		OB	KE1
Háromhuta	0116/11		OB	KE1
Háromhuta	0116/11		OB	KE1
Háromhuta	0140/1a		OB	KE1
Háromhuta	0140/1a		OB	KE1
Háromhuta	0140/1a		OB	KE1
Háromhuta	0140/1a		OB	KE1
Háromhuta	0140/1a		OB	KE1
Háromhuta	0140/1a		OB	KE1
Háromhuta	0140/1a		OB	KE1
Háromhuta	0140/1a		OB	KE1
Háromhuta	0131b	6520	H3a	KE2
Háromhuta	0131a	6190	G3	KE2
Háromhuta	0131a	6240	H3a	KE2
Háromhuta	0132	6190	G3	KE2
Nagyhuta	073/6c		U9	KE2
Nagyhuta	073/6b		U9	KE2

Nagyhuta	073/6a		U9	KE2
Nagyhuta	073/2a		U9	KE2
Nagyhuta	045a	7140	C23	KE2
Nagyhuta	060	7140	C23	KE2
Nagyhuta	062	7140	C23	KE2
Nagyhuta	079	7140	C23	KE2
Nagyhuta	078	7140	C23	KE2
Nagyhuta	071/2	7140	C23	KE2
Nagyhuta	071/2		U9	KE2
Fony	0273/2	6240	H3a	KE2
Fony	0273/3	6240	H3a	KE2
Fony	0283	6240	H3a	KE2
Fony	0281	6240	H3a	KE2
Fony	0280/2	6240	H3a	KE2
Fony	0284b	6240	H3a	KE2
Fony	0284a	6240	H3a	KE2
Fony	0280/1a	6240	H3a	KE2
Fony	0280/1c	6240	H3a	KE2
Fony	0280/1b	6240	H3a	KE2
Fony	0282	6240	H3a	KE2
Fony	0272	6240	H3a	KE2
Fony	0278	6240	H3a	KE2
Fony	0274	6240	H3a	KE2
Fony	0273/1j	6240	H3a	KE2
Fony	0273/1h	6240	H3a	KE2
Fony	0273/1g	6240	H3a	KE2
Fony	0273/1g	6240	H3a	KE2
Fony	0273/1f	6240	H3a	KE2
Fony	0273/1f	6240	H3a	KE2
Fony	0273/1c	6240	H3a	KE2
Fony	0273/1b	6240	H3a	KE2
Fony	0273/1b	6240	H3a	KE2
Fony	0275b	6240	H3a	KE2
Fony	0276	6240	H3a	KE2
Fony	0277b	6240	H3a	KE2
Fony	0232h	6240	H3a	KE2
Fony	0232a	6520	H3a	KE2
Fony	0232b	6520	H3a	KE2
Fony	0233	6520	H3a	KE2
Fony	0234a	6520	H3a	KE2
Fony	0231	6520	H3a	KE2
Fony	0228b	6520	H3a	KE2
Fony	0228a	6520	H3a	KE2
Fony	0229	6520	H3a	KE2
Fony	0257l	6240	H3a	KE2
Fony	0236f	6520	H3a	KE2
Fony	0235	6520	H3a	KE2
Fony	0230g	6520	H3a	KE2
Fony	0230f	6520	H3a	KE2
Fony	0215/15	6190	G3	KE2
Fony	0215/8	6190	G3	KE2
Fony	0222/5	6240	H3a	KE2

Fony	0215/10	6190	G3	KE2
Fony	0215/10	6190	G3	KE2
Fony	0215/10	6190	G3xM7	KE2
Regéc	055/6	6240	H3a	KE2
Regéc	055/5	6240	H3a	KE2
Regéc	055/4	6240	H3a	KE2
Regéc	055/3	6240	H3a	KE2
Regéc	0100/6	6520	H3a	KE2
Regéc	0100/7	6520	H3a	KE2
Regéc	0100/8	6520	H3a	KE2
Regéc	0104/2	6520	H3a	KE2
Regéc	0114/11	6240	H3a	KE2
Regéc	0114/10	6240	H3a	KE2
Regéc	0102/2	6520	H3a	KE2
Regéc	0103	6520	H3a	KE2
Regéc	0104/1	6520	H3a	KE2
Regéc	0104/1	6520	H3a	KE2
Regéc	054/3	6240	H3a	KE2
Regéc	054/1	6240	H3a	KE2
Regéc	054/4	6240	H3a	KE2
Regéc	0115	6240	H3a	KE2
Regéc	054/2	6240	H3a	KE2
Regéc	054/5	6240	H3a	KE2
Regéc	0117	6240	H3a	KE2
Regéc	0119/1	6240	H3a	KE2
Regéc	0120	6240	H3a	KE2
Regéc	0121	6240	H3a	KE2
Regéc	0122	6240	H3a	KE2
Regéc	0123/1b	6240	H3a	KE2
Regéc	0123/1c	6240	H3a	KE2
Regéc	0139/28b	6240	H3a	KE2
Regéc	0139/27b	6240	H3a	KE2
Regéc	0139/23	6240	H3a	KE2
Regéc	0139/26a	6240	H3a	KE2
Regéc	0139/22	6240	H3a	KE2
Regéc	0139/19a	6240	H3a	KE2
Regéc	0139/16b	6240	H3a	KE2
Regéc	0139/15b	6240	H3a	KE2
Regéc	0139/14b	6240	H3a	KE2
Regéc	0139/13b	6240	H3a	KE2
Regéc	0139/12b	6240	H3a	KE2
Regéc	0139/11a	6240	H3a	KE2
Regéc	0139/10a	6240	H3a	KE2
Regéc	0139/9a	6240	H3a	KE2
Regéc	0139/8a	6240	H3a	KE2
Regéc	0131/1	6190	G3	KE2



### **3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében**

- A tervezési terület egésze a HUBN20084 Központi-Zempléni-hegység kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület, illetve átfed a HUBN 10007 Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel különleges madárvédelmi területtel, tehát a tervezési területre alapvetően a 275/2004 (X.8.) Kormányrendelet az irányadó.
- A fent hivatkozott Natura 2000 terület teljes egészében országos jelentőségű védett természeti terület a Zempléni Tájvédelmi Körzet része, ezen kívül számos ex lege védett forrás és barlang, valamint 2 földvár is található rajta, melyekre elsősorban a természetvédelmi törvény (Tvt.) vonatkozik.
- Továbbá a terület az országos ökológiai hálózat és tájképvédelmi övezet része is egyben, mely esetében a Tvt. mellett a 2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről irányadó.
- Az erdők esetében figyelembe kell venni a hatályos erdő törvényt - jelenleg a 2009. évi XXXVII. törvényt, annak módosítását (2017. évi LVI. törvény) és Vhr.-jeit, Alsó-Hegyközi Erdőtervezési Körzet, Fonyi Erdőtervezési Körzet, Gönci Erdőtervezési Körzet, Erdőhorvati Erdőtervezési Körzet erdőtervét.
- A tervezési terület kb. 78%-a állami tulajdonban van, melynek nagyobb részben az Északerdő Zrt., kisebb részben (kb. 10%) az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság a vagyongazdálkodója.
- A kezelési javaslatok megvalósítása esetén a fentebb összefoglalt körülményeket együtt és egymással összhangban kell figyelembe venni.

#### **3.3.1. Agrártámogatások**

##### **3.3.1.1. Jelenlegi mezőgazdasági agrártámogatási rendszer**

Az Európai Unió mezőgazdasági támogatási rendszere, a közös agrárpolitika (KAP) két pilléren nyugszik: az első pillér (KAP I.) a közvetlen támogatásokat és a piaci intézkedéseket finanszírozza, teljes egészében az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) terhére. A második pillér (KAP II.) az unió vidékfejlesztési politikáját szolgálja, melyet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) regionális vagy nemzeti források társfinanszírozásával támogat.

A Natura 2000 területen gazdálkodók a KAP I. pillér támogatásain túlmenően részesedhetnek a KAP II. pillér forrásaiból is, melyeket a 2014-2020 közötti időszakban Magyarországon a Vidékfejlesztési Program 2014-2020 tartalmaz. A betartandó előírásokat a 2015-2018 között folyamatosan megjelentetett pályázati felhívások foglalják magukba. A 2007-2013 közötti időszakban igénybe vehető támogatások egy részének felhasználása még nem zárult le, az ezekről szóló jogcímrendeletek továbbra is hatályban maradnak mindaddig, amíg történik belőlük kifizetés, az elsősorban az erdős támogatások esetében fordulhat elő.

A 2014-2020 közötti időszak végéhez közeledve hasonlóan a 2007-2013 közötti időszak végéhez előátmeneti szabályokat terjesztett elő az Európai Bizottság. Ennek értelmében a 2021. évre egy átmeneti időszakot hirdettek meg, amelyben a KAP II. pillért érintően többek között a terület- és állatlétszám alapú vidékfejlesztési támogatásokat is amelyek jellemzően több éves kötelezettségvállalásúak is meghosszabbíthatja a tagállam. Az átmeneti évben várhatóan a KAP I. pillér alá tartozó közvetlen támogatások is elérhetőek lesznek a

jelenlegi feltételek mellett. Az átmeneti szabályok miatt az új tervezési ciklus előre láthatóan 2022-től indul, és 2027-ig tart.

A 2014-2020 között elérhető agrártámogatásokról aktualizált összefoglalás található az állami természetvédelem honlapján:

[http://termeszetvedelem.hu/user/browser/File/N2k\\_fennterv/3\\_%20mell%C3%A9klet\\_aktualizalt\\_041219.pdf](http://termeszetvedelem.hu/user/browser/File/N2k_fennterv/3_%20mell%C3%A9klet_aktualizalt_041219.pdf)

Továbbá a Vidékfejlesztési Program 2014-2020 jelenleg elérhető pályázati felhívásai megtekinthetők az alábbi linken: <https://www.palyazat.gov.hu/doc/4523>

A jelenlegi támogatási időszakban a Vidékfejlesztési Program keretében számos olyan intézkedés elérhető, ahol a Natura 2000 területeken gazdálkodók támogatási forrásokhoz juthatnak vagy elnyelhetnek a pontozási rendszerekben.

Legfontosabbak ezek közül a kompenzációs jellegű kifizetések, melyek a gyepterületek és magánterületek esetében érhetőek el. A Natura 2000 gyepterületekre vonatkozó földhasználati szabályok betartása azonban független attól, hogy a gazdálkodó igényelte-e a támogatást vagy sem. Az adminisztratív eszközök tekintetében a Natura 2000 területekre járó kompenzáció ráépül az egyéb elérhető támogatásokra, a gazdálkodók a Natura 2000 intézkedés mellett jogosultak többek között az egységes területalapú támogatásra (SAPS) is.

Az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdő részlet területén felmerülő költségek és jövedelem-kiesés ellentételezése céljából a magánkézben lévő, Natura 2000 erdő területeken történő gazdálkodáshoz kompenzációs támogatás igényelhető, melynek összege az erdő természetességétől, a faállomány korától és összetételétől függően változik.

Az önkéntesen vállalt elírások első sorban az agrár-környezetgazdálkodás, ökológiai gazdálkodás és az erdőszet, erdő-környezetvédelem, természetmegőrzés témakörébe integrálódnak.

Az agrár-környezetgazdálkodási (AKG) kifizetési rendszer olyan önkéntes alapon működő program, amelyben résztvevők az agrár-környezetgazdálkodási célok elérésének érdekében többlet tevékenységek elvégzését vállalják gazdálkodásuk során. Amennyiben a gazdálkodó az adott Natura 2000 gyepterület vonatkozásában kompenzációs támogatás igénybevételére jogosult, úgy a gyepterületeket érintő AKG tematikus elírás csoportok esetén a támogatási összeg a kompenzációs támogatás összegével csökkentésre kerül.

Egyes esetekben az erdőkre lehívható támogatások szektortól függetlenül is igénybe vehetők (pl. természeti katasztrófa (vízkár, szélkár, tűzkár) által sújtott területeken az erdőszeti potenciál helyreállítására, másodlagos erdő károk megelőzésére, illetve erdő szerkezet átalakításához), más esetben az állami és önkormányzati szektor kizárásra került.

Támogatás vehető még igénybe olyan földhasználati intézkedésekre, amelyek gazdálkodáshoz közvetlenül nem kapcsolódnak, ugyanakkor a vidéki táj értékeinek, állat- és növényvilágának fennmaradását szolgálják, és ezáltal növelik a Natura 2000 területek közjóléti értékét, illetve hozzájárulnak a környezetgazdálkodási célok teljesítéséhez (az erdő esetében az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházásokhoz nyújtott támogatás, a mezőgazdasági területek esetében az élőhelyfejlesztési és vízvédelmi célú nem termelői beruházások).

#### A tervezési területen elérhető támogatások rövid ismertetése

##### Élőhelykezeléssel összefüggő mezőgazdasági támogatások

- 1) VP-4-10.1.1-15 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés
- 2) VP-4-10.1.1-16 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés
- 3) VP-4-11.1.-11.2.-15 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása

- 4) VP-4-11.1.-11.2.-18 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása
- 5) VP4-12.1.1-16 Natura 2000 mez gazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- 6) VP4-4.4.1-16 Él helyfejlesztési célú nem termelő beruházások
- 7) VP4-10.2.1.1.-15 A védett szoncos és veszélyeztetett mez gazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése

#### Erdészeti támogatások

- 1) VP4-12.2.1-16 Natura 2000 erdő területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- 2) VP5-8.2.1-16 Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása
- 3) VP5- 8.1.1-16 Erdő sítés támogatása
- 4) VP4-15.1.1-17 Erdő -környezetvédelmi kifizetések
- 5) VP5- 8.5.1.-16 Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások
- 6) VP4-15.2.1.1-16 Erdészeti genetikai erdő források megőrzése
- 7) VP4-15.2.1.2-17 Erdészeti genetikai erdő források fejlesztése
- 8) VP5-8.3.1-17 Az erdő gazdálkodási potenciálban okozott erdő károk megelőzése
- 9) VP5-8.4.1.-16 Az erdő gazdálkodási potenciálban okozott erdő károk helyreállítása
- 10) VP-5-8.6.2-16 Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek
- 11) VP4-8.5.2.-17 Az erdei ökoszisztémák térítésmentesen nyújtott közjóléti funkcióinak fejlesztése
- 12) VP5-8.6.1-17 Erdészeti technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására és piaci értékesítésére irányuló beruházások

#### Egyéb támogatások

- 1) VP4-16.5.1-17 A fenntarthatóságot célzó tájgazdálkodás, terület- és tájhasználat váltás együttműködései
- 2) Az éghajlat és környezet szempontjából elnyeső mez gazdasági gyakorlatokra nyújtandó támogatás igénybevételének szabályairól, valamint a szántóterület, az állandó gyepterület és az állandó kultúrával fedett földterület növénytermesztésre vagy legeltetésre alkalmas állapotban tartásának feltételeiről szóló 10/2015. (III. 13.) FM rendelet alapján Natura 2000 gyepterületen ún. Zöldítés támogatás igényelhető.

#### **3.3.1.2. Javasolt agrártámogatási rendszer**

A felsoroltakhoz képest új támogatási intézkedésre (részletes elvizsgálatok híján) nem tudunk javaslatot tenni, a vizsgálati terület erdein belül mutatkozó magas állami tulajdoni hányad miatt azonban valamilyen módon szükségesnek tartanánk a fenti intézkedések állami szektorra való kiterjesztését is. Mivel sok esetben közvetlenül nem támogathatók az állami tulajdonú és önkormányzati területek, itt szóba jöhetnek esetleg az állami erdőgazdálkodás rendszerén belül elkészítendő belső szabályozások és utasítások (hozzájuk rendeltlen pedig belső pénzeszköz-elkülönítések), illetve a plusz források bevonását jelentő, az ismertetett (vagy azokhoz hasonló) intézkedések szerinti, természetvédelmi célokat is szolgáló tevékenységek megvalósítását segítő pályázatok. A nem állami tulajdonú területek esetében elemzésnek szükséges továbbá alávetni a jelenlegi támogatás-igénylések és támogatottság mértékét, a futó programok megfelelőségét, hogy a meglévő támogatási programok hatékonyságáról reális helyzetképet kapjunk.



Gyepsterületek javasoljuk az inváziós növény irtását és a cserjésedés visszaszorítását is beépíteni a támogatásokba. A támogatásokban számítsion bele a természetvédelmi céllal ó hatósági határozatokban el irt - meghagyott cserjesáv, bokorcsoport is.

### 3.3.2. Pályázati források

**Projekt címe: Komplex él hely-fejlesztés a Zempléni Tájegység területén**

**Projekt azonosító száma:** KEHOP-4.1.0-15-2016-00028

**Id tartam:** 2016.11.01. - 2021.06.29.

A projekt célja az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság Zempléni Tájegységében található természetvédelmi kezelést igényl védett, illetve Natura 2000 él helyek ökológiai állapotának javítása él hely-fejlesztési és területkezelési tevékenységekkel.

Az Igazgatóság a projekt során mintegy 1.316 ha rét, legel , erd és mocsárként, vízállásként nyilvántartott terület kezelését és fejlesztését végzi el a természetközeli állapotok helyreállítása, meg rzése érdekében. A beavatkozások Bodrogkeresztúr, Bodrogkisfalud, Fony, Mogyoróska, Olaszliszka, Regéc, Sátoraljaújhely, Szegi, Tarcál, Tiszaladány és Tokaj települések községhatárait érintik.

A projekt elemei el segítik a természeti környezet több száz évvel ezel tti egészséges állapotának a helyreállítását, a terület ökoszisztémájának javulását.

- A természetes gyeprek rekonstrukciója az invázióra képes, idegenhonos növényfajok visszaszorítására, a szukcessziós folyamatok szabályozására, honfoglalásunk óta nyílt, gyepes él helyek visszaszerzésére irányul.
- Az erdei él helyeinken szintén az idegenhonos és inváziós fa- és cserjefajok visszaszorítására kerül sor, kiemelt feladat a természetes, bolygatatlan, szerkezetileg változatos és sokszínű erd k rekonstrukciójának megkezdése.

Összességében a projekt eredményeként a Zempléni Tájegység területének, mint értékes él hely meg rzése, fenntartása, ennek kapcsán védett növény és állatfajok életfeltételeinek biztosítása és b vítése várható.

### 3.3.3. Egyéb

Egyéb megjegyzést nem teszünk.

## 3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

### 3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök

Felhasznált kommunikációs eszköz	Érintett célcsoport	Kommunikáció címzettje	Id pont	Levelek, e-mailek, résztvev k száma
Nyomtatott tájékoztató	Önkormányzat, gazdálkodók, hatóságok	Önkormányzat, gazdálkodók, hatóságok, érdekl d k	2018. május	
Honlap	Önkormányzat, gazdálkodók, hatóságok	Önkormányzat, gazdálkodók, hatóságok, érdekl d k	2017-2018. folyamatosan	
levél, elektronikus levél	Önkormányzat, gazdálkodók,	6 önkormányzat, 15 gazdálkodó,	2018. május	34 db

	hatóságok	1 társadalmi szervezet 12 hatóság		
Fórum	Önkormányzat, gazdálkodók, hatóságok	6 önkormányzat, minden gazdálkodó, 1 társadalmi szervezet 12 hatóság	2018. június 12.	21f
Önkormányzati közvetítés	Önkormányzat, gazdálkodók	6 önkormányzat	2018. május- június	6 db

### 3.4.2. A kommunikáció címzettjei

A NATURA 2000 területtel érintett földrészletek tulajdonosai és vagyongazdálkodói.

#### **A NATURA 2000 területen illetékességi vagy m ködési területtel rendelkező területi települési önkormányzatok**

Fony Község Önkormányzata  
Háromhuta Község Önkormányzata  
Kishuta Község Önkormányzata  
Nagyhuta Község Önkormányzata  
Regéc Község Önkormányzata  
Telkibánya Község Önkormányzata

#### **A NATURA 2000 területen illetékességi vagy m ködési területtel rendelkező területi államigazgatási szervek**

B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal, Agrárügyi F osztály, Erdészeti Osztály (3526 Miskolc, Blaskovics L. u. 24.) ó erdeszet.miskolc@borsod.gov.hu

B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal, Agrárügyi F osztály, Földművelésügyi Osztály (3526 Miskolc, Blaskovics L. u. 24.) ó foldmuvelesugy.miskolc@borsod.gov.hu

B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal, Környezetvédelmi és Természetvédelmi F osztály (3530 Miskolc, Mindszent tér 4.) ó környezet.fo.miskolc@borsod.gov.hu

B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Közlekedési és Fogyasztóvédelmi F osztály (3527 Miskolc, József Attila út 20.) ó kozlekedes.fo.miskolc@borsod.gov.hu

B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal, Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály (3530 Miskolc, Rákóczi út 11.) ó epitesugy.miskolc@borsod.gov.hu

B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Élelmiszerbiztonsági, Növény- és Talajvédelmi F osztály, Növény- és Talajvédelmi Osztály (3526 Miskolc, Blaskovics L. u. 24.) - novenyvedelem@borsod.gov.hu

B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Hatósági F osztály Építésügyi Osztály (3525 Miskolc Városház tér 1. ó lukacs.gabriella@borsod.gov.hu

B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Hatósági F osztály, Bányászati Osztály (3527 Miskolc Soltész-Nagy-Kálmán út 5.) ó szocs.peter@borsod.gov.hu

Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság ((1015 Budapest Ostrom u. 23-25) - info@nmhh.hu.

B.-A.-Z. Megyei Rend r-f kapitányság (3501 Miskolc, Zsolcai kapu 32.) - borsodmrfk@borsod.police.hu

B.-A.-Z. Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (3525 Miskolc, Dózsa György u. 15.) - [borsod.titkarsag@katved.gov.hu](mailto:borsod.titkarsag@katved.gov.hu)

### Vízügyi kezel szervezetek

Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság (3530 Miskolc, Vörösmarty u. 77.) -  
emvizig@emvizig.hu

### Egyéb területhasználók

Északerd Erd gazdasági Zrt. Hegyaljai, Hegyközi és Telkibányai Erdészeti Igazgatóság (a Zrt. mint vadgazdálkodó is)

Kishuta Somhegyi Gilevári Új Ebt.

Nagyhuta Ebt.

Új Amadévári Ebt.

Papelyusi Ebt.

Fony és Környéke Földtulajdonosok Vadászati Egyesület

Zemléni Nagyvadász Vt.

magánszemélyek

### Falugazdászok

### Helyi érintettség környezetvédelmi társadalmi szervezetek

Abaúj-Zemplén Értékeiért Közhasznú Egyesület

MME Zempléni Helyi Csoport

### *3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezel szervezetekkel*

Az el zetes kommunikáció folyamán felvettük a kapcsolatot több hatósággal, a fenntartási tervek készítéséhez szükséges adatok megkérése ügyében.

2017 októberében a NÉBIH Erdészeti Igazgatóság Nyilvántartási és térképezési Osztályától megvásároltuk a területre vonatkozó összesített erd tervi adatokat.

2018. június 12-én egyeztettünk az érintett hatóságokkal és az érintett gazdálkodókkal, lakossági fórum és levélben történt megkeresésben. Megtörténtek az önkormányzati kifüggesztések is. A vélemények azon részeit, melyek összeegyeztethet k voltak a Natura 2000 kijelölés céljaival beépítettük a tervbe. Az érintettek észrevételeit:

<b>Véleményt adó érintett szervezet/személy</b>	<b>Id pont</b>	<b>Vélemény</b>	<b>Vélemény kezelése, indoklás</b>
Északerd Zrt.	2018.06.07.	<ul style="list-style-type: none"><li>- A fenntartási terv megfogalmazásai korlátozásokat és nem javaslatokat tartalmaznak.</li><li>- Számos olyan javaslat szerepel, melyeknek szerinte nincs jogszabályi alapja.</li><li>- Több helyen nem kerültek átvezetésre a jogszabályi változások pl. Evt. 27-28.§</li><li>- Kifogásolja a szárazítás tilalmát, szórók egyes gyepekre való telepítésének tilalmát, utak karbantartásának szabályozását, fekv és álló holtfa meghagyást 15 cm t átmér felett,</li></ul>	A fenntartási tervben benne foglaltatik, hogy csak javaslatokat tartalmaz, az egyes kódolt javaslatcsomagok most lettek átdolgozva, ezek már megfogalmazásukban is javaslatok, az új jogszabályokat is figyelembe vették ó ezekben l dolgoztunk. A kifogásolt javaslatokat a Natura 2000 él helyek és fajok védelmében tettük, természetvédelmi szempontból nem indokolt a megváltoztatásuk. Az elírásokat természetesen javítottuk, illetve kivettük az ezidáig kihirdetésre nem került ZTK-ra vonatkozó javaslatokat is.

		vágásérettségi szakaszt B és KTT fajoknál, vágásterületen való égetés korlátozását, 5-20% -nyi hagyásfát, faanyagelszállítás szabályozását xilofág rovarok miatt, faanyagmozgatás szabályozását, švegetációs-id szakó kezd és végpontját stb.	
B-A-Z Megyei katasztrófavédelmi Igazgatóság	2018.06.18.	Felhívja a figyelmet a 41/2017 BM rendelet, 120/1999 Kor. rendelet, 83/2014 Kor. rendelet ó ben foglaltak betartására.	Ezek a jogszabályok a šKötelez en betartandó el írásokó között szerepelnek.
B-A-Z. Megyei Kormányhivatal Miskolci JH Környezetvédelmi és Természetvédelmi F osztály	2018.06.22.	A fenntartási tervben megfogalmazott kezelési javaslatokkal egyetért, annak elfogadását javasolja.	
Nemzeti Média-és Hírközlési Hatóság	2018.06.05	Kéri, hogy vegyük figyelembe a fenntartási tervben, hogy 800 MHz-es sáv kedvez terjedése és lefedettség javítása miatt új antennatartók felépítését tervezi.	Egyeztetést írtunk ez ügyben a tervbe.
B-A-Z. Megyei KH Miskolci JH Agrárügyi F osztály Erdészeti Osztály	2018.06.14.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Az erd kre vonatkozó el írás javaslatok nincsenek összhangban az új Evt.-vel.</li> <li>- Kéri a csülkösvad apasztására való javaslatok betételét a tervbe.</li> <li>- felhívja a figyelmet hogy az Evt. óben az id beni korlátozás április 1-t 1-július 15-ig tart!</li> </ul>	<p>A fenntartási tervben bennefoglaltatik, hogy csak javaslatokat tartalmaz, az egyes kódolt javaslatcsomagok most lettek átdolgozva, ezek már megfogalmazásukban is javaslatok, az új jogszabályokat is figyelembe vették ó ezekb l dolgoztunk.</p> <p>A csülkösvad apasztására való javaslatot betettük a tervbe. Az id beni korlátozást az érvényben lév erd terv rendelethez és természetvédelmi szempontokhoz igazítva április 15. és augusztus 15. között állapítottuk meg.</p>
ÉMVIZIG	2018.06.11.	Kéri figyelembe venni a következ jogszabályokat, melyek a vízfolyások melletti fenntartási munkákat írják el számukra: 1995. évi LVII. tv, 83/2014, 120/1999., 223/2014 Korm. rendeletek	Jogszabályokat beépítettük a terv kötelez en betartandó el írásába.



AGRÁRMINISZTERIUM

### Nyilatkozat

A HUBN20084 Központi-Zempléni-hegység kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület Natura 2000 fenntartási terve megfelel az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet 4. §. (4) bekezdésben foglalt tartalmi és formai követelményeknek. A Natura 2000 fenntartási tervet a Natura 2000 fenntartási tervek Szakmai Bizottsága elfogadta.

**A HUBN20084 Központi-Zempléni-hegység Natura 2000 területre vonatkozó fenntartási tervet, az agrárminiszter megbízásából, jóváhagyta:**

**Balczó Bertalan**

*természetvédelemért felelős helyettes államtitkár*



Budapest, 2021. január „21.”